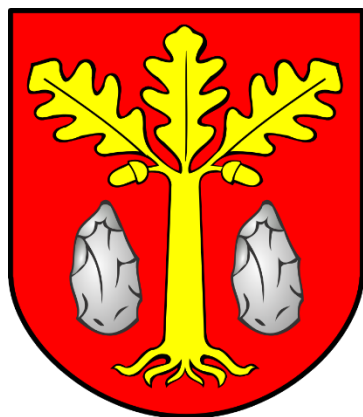

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY BODZECHÓW NA LATA 2025-2030 - projekt

Bodzechów, marzec 2026

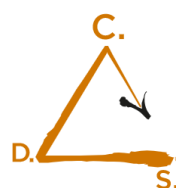
Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c.

D. Bieńkowska, J. Szymańska, M. Widuch

Ul. Włóczków 22/3

30-103 Kraków

Centrum Doradztwa
Strategicznego

Spis treści

Wprowadzenie	5
Założenia i proces opracowania GPR.....	5
Podstawowe definicje	6
I. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	8
KROK 1. Wybór jednostek do analizy.....	8
KROK 2. Analiza danych w sferze społecznej	10
KROK 3. Analiza danych w pozostałych sferach	16
KROK 4. Analiza wskaźnikowa – budowa wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej.....	20
KROK 5. Analiza wskaźnikowa – podsumowanie wyników analizy dla sfer pozaspołecznych	27
KROK 6. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	32
KROK 7. Wyniki działań partycypacyjnych	37
KROK 8. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	42
II. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	46
PODOBSZAR 1. BODZECHOWSKI	46
PODOBSZAR 2. GROMADZICE	72
III. Wizja oraz cele rewitalizacji wraz z kierunkami działań	91
Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji – pożądany stan docelowy	91
Cele rewitalizacji i kierunki działań	92
Opis sposobu realizacji przez Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bodzechów dokumentów strategicznych gminy	92
IV. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	96
Przedsięwzięcia podstawowe	96
Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ..	118
V. Ramy finansowe	119
VI. Zasady tworzenia i wdrażania Programu (włączenie interesariuszy, kompleksowość, komplementarność).....	121
Koncentracja programu rewitalizacji	121
Kompleksowość programu rewitalizacji.....	121
Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji	122

Komplementarność i zintegrowanie Programu Rewitalizacji.....	126
VII. System zarządzania wdrażaniem oraz monitoring Programu	137
Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji	137
Procedury monitoringu i oceny.....	140
Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji	142
Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	144
Uspołecznienie Gminnego Programu Rewitalizacji	144
Koszty zarządzania realizacją Programu	145
VIII. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	146
Określenie niezbędnych zmian w Planie ogólnym	146
Określenie niezbędnych zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	146
Miejscowy Plan Rewitalizacji.....	146
Specjalna Strefa Rewitalizacji	146
Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11)	146
Spis tabel, rysunków i wykresów	147
Załącznik. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno - przestrzennych	150

Wprowadzenie

Założenia i proces opracowania GPR

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025-2030 został opracowany przez zespół ekspertów Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bieńkowska, J. Szymańska, M. Widuch z Krakowa we współpracy z władzami gminy Bodzechów, pracownikami jednostek samorządowych, przedstawicielami instytucji społecznych, publicznych oraz mieszkańcami gminy.

Proces opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji był efektem pracy eksperckiej oraz debaty publicznej odnoszącej się do kluczowych problemów występujących na terenie gminy. Kształt dokumentu jest wynikiem dyskusji na temat konieczności podjęcia konkretnych działań, zmierzających do ograniczenia lub zniwelowania zdiagnozowanych problemów i objawów stanu kryzysowego na obszarze wskazanym do rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji prace nad dokumentem miały charakter partycypacyjny. W celu uspołecznienia każdego z etapów procesu przeprowadzono szereg działań o charakterze konsultacyjnym. Interesariusze mogli się włączyć w proces poczynając od fazy analityczno-badawczej (warsztat diagnostyczny, wizja lokalna) przez fazę budowania założeń GPR (badanie CAWI, warsztat strategiczny, wywiady indywidualne z ekspertami lokalnymi, nabór zadań do GPR) po fazę konsultacji projektu dokumentu.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025-2030 został przygotowany w oparciu o ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278), uwzględnia także zapisy rozporządzenia ogólnego Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) stanowiącego część pakietu unijnych rozporządzeń o Funduszach Europejskich na lata 2021-2027¹, w szczególności w zakresie art. 28 i 29 w związku z art. 8. Struktura oraz prezentowane treści GPR są zgodne z zaleceniami zawartymi w Zasadach opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w Województwie Świętokrzyskim w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 (Załącznik do uchwały nr 7019/23 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 10 maja 2023 r.).

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, s. 159). W dalszej części dokumentu GPR określane skrótowo jako „rozporządzenie ogólne”.

Podstawowe definicje

Stan kryzysowy

Stan wywołany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Obszar dotknięty stanem kryzysowym w sferze społecznej można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Za: ustawa o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r., art. 9 ust. 1

Obszar zdegradowany

Obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy w sferze społecznej oraz co najmniej jednej ze sfer pozaspołecznych. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Za: ustawa o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r., art. 9 ust. 1

Obszar rewitalizacji

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść także niezamieszkane tereny przemysłowe, pokolejowe czy powojkowe, na których odnotowuje się kryzysowe zjawiska sfery pozaspółecznej, pod warunkiem, że prowadzone na ich terenie działania przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

Za: ustawa o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r., art. 10 ust. 1-3

Rewitalizacja

Proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

Za: ustawa o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r., art. 2 ust. 1

I. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Obszar zdegradowany i rewitalizacji został wyznaczony zgodnie z metodologią uwzględniającą lokalne uwarunkowania i specyfikę gminy wiejskiej Bodzechów. Celem zrealizowanej diagnozy była analiza negatywnych zjawisk występujących w gminie oraz identyfikacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Metodologia, którą zastosowano, jest zgodna z przepisami ustawy o rewitalizacji z 9 października 2015 r., i oparta o wykorzystanie mierzalnych wskaźników, które umożliwiają ocenę wewnętrznego zróżnicowania gminy w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Opis przeprowadzonego w gminie Bodzechów procesu delimitacji na zasadzie krok po kroku obrazuje poniższy rysunek.

Rysunek 1. Etapy prac nad diagnozą delimitacyjną

Źródło: Opracowanie własne.

Rezultatem wszystkich wymienionych wyżej działań było wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w gminie Bodzechów.

KROK 1. Wybór jednostek do analizy

Pierwszy etap prac w procesie delimitacji obejmował wyznaczenie podstawowych jednostek przestrzennych (pól analitycznych/jednostek referencyjnych), dla których uruchomiono proces zbierania danych statystycznych. W tym celu posłużono się podziałem administracyjnym gminy – tj. podziałem gminy na sołectwa. Przyjęty podział jest podziałem intuicyjnym, rozpoznawalnym przez mieszkańców gminy.

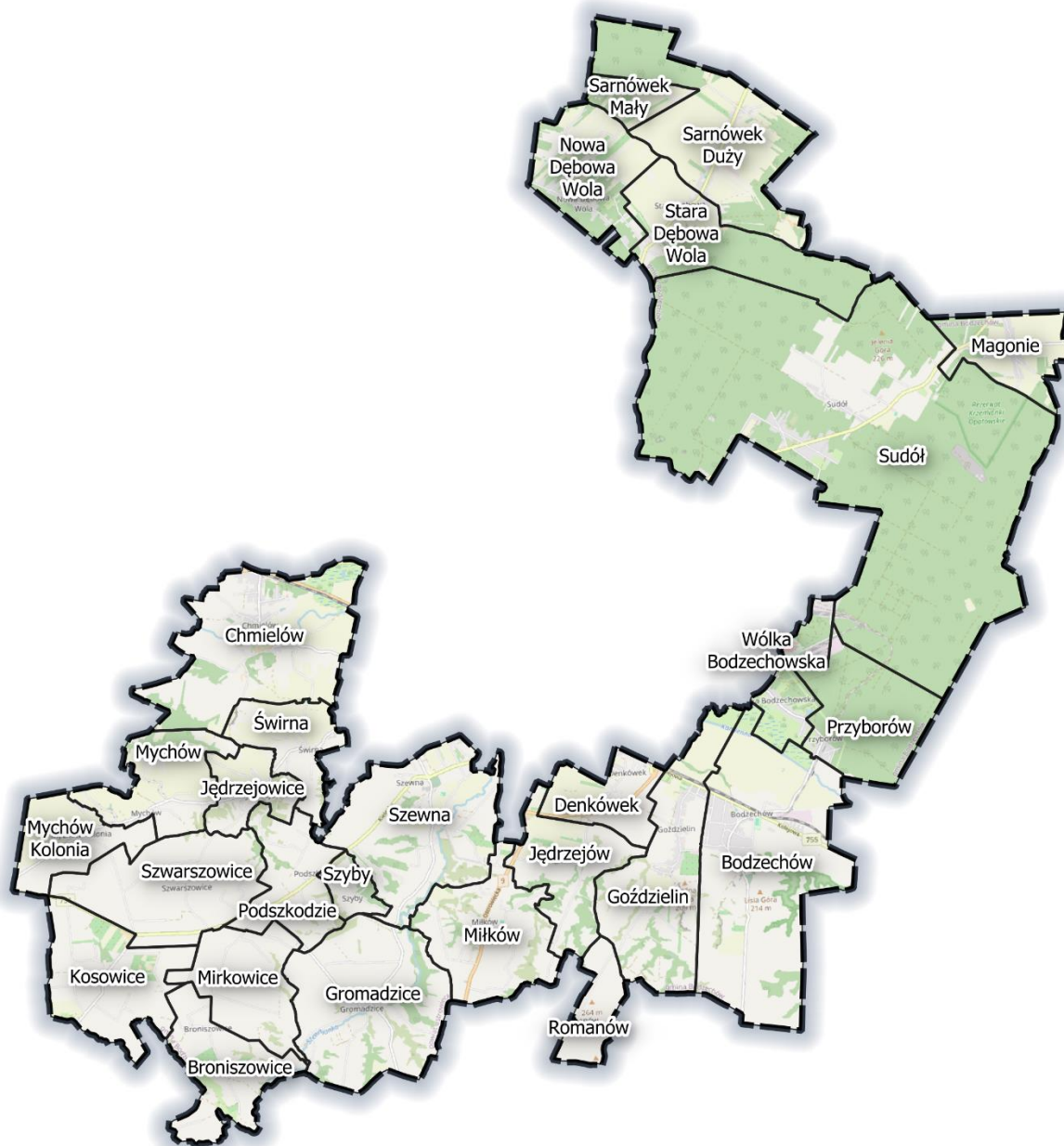
Tym sposobem przyjęto podział gminy na 27 jednostek referencyjnych, w odniesieniu do których przygotowano szczegółową analizę wskaźnikową w ramach poszczególnych sfer. Podstawowe informacje dotyczące poszczególnych jednostek referencyjnych (które nazywane będą także jednostkami analitycznymi) przedstawiono niżej.

Tabela 1. Jednostki referencyjne w gminie Bodzechów

Jednostka	Powierzchnia [km ²]	Udział w ogóle powierzchni gminy [%]	Liczba ludności - 31.12.2023 r. [os.]	Udział w ogóle ludności gminy [%]
Bodzechów - cała gmina	122,16	100%	12913	100%
Bodzechów	9,577	7,84%	1441	11,16%
Broniszowice	3,076	2,52%	83	0,64%
Chmielów	6,844	5,60%	848	6,57%
Denkówek	2,037	1,67%	491	3,80%
Goździelin	5,414	4,43%	628	4,86%
Gromadzice	6,224	5,09%	445	3,45%
Jędrzejowice	1,621	1,33%	348	2,69%
Jędrzejów	3,052	2,50%	336	2,60%
Kosowice	4,063	3,33%	281	2,18%
Magonie	2,397	1,96%	276	2,14%
Mitków	4,085	3,34%	844	6,54%
Mirkowice	3,071	2,51%	209	1,62%
Mychów	2,923	2,39%	287	2,22%
Mychów Kolonia	2,295	1,88%	178	1,38%
Nowa Dębowa Wola	3,472	2,84%	309	2,39%
Podszkodzie	2,607	2,13%	414	3,21%
Przyborów	3,833	3,14%	266	2,06%
Romanów	1,426	1,17%	38	0,29%
Sarnówek Duży	6,224	5,09%	474	3,67%
Sarnówek Mały	1,000	0,82%	33	0,26%
Stara Dębowa Wola	4,317	3,53%	321	2,49%
Sudót	27,233	22,29%	848	6,57%
Szewna	5,961	4,88%	2151	16,66%
Szwarszowice	4,767	3,90%	354	2,74%
Szyby	0,747	0,61%	185	1,43%
Świrna	2,149	1,76%	398	3,08%
Wólka Bodzechowska	1,747	1,43%	427	3,31%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bodzechów.

Rysunek 2. Jednostki referencyjne Gminy Bodzechów przyjęte na potrzeby diagnozy delimitacyjnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie OpenStreetMap.

KROK 2. Analiza danych w sferze społecznej

Analiza danych w sferze społecznej jest kluczowym elementem diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Identyfikacja obszarów gminy szczególnie narażonych na kryzys społeczny wymaga poddania analizie wszystkich dwudziestu siedmiu jednostek referencyjnych gminy Bodzechów, z

uwzględnieniem problemów społecznych wyczerpujących wytyczne Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Jako że proces rewitalizacji ma służyć przede wszystkim mieszkańcom i ich potrzebom, to właśnie kwestie społeczne każdorazowo mają pierwszoplanowe znaczenie dla poszukiwania, a następnie wyznaczenia fragmentu gminy, na którym prowadzona będzie rewitalizacja. Problemy sfery społecznej, w odniesieniu do których zebrane dane ilościowe wykorzystano w trakcie prac diagnostycznych, uwzględniają kwestie demograficzne (zmiany liczby ludności, starzenie się społeczeństwa), ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezpieczeństwo, osoby ze szczególnymi potrzebami (w tym seniorów, osoby niepełnosprawne, dzieci ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi), poziom edukacji i kapitału społecznego, w tym uczestnictwo w życiu społecznym. W analizie przeprowadzonej dla sfery społecznej, która została przedstawiona w niniejszym rozdziale, wykorzystano łącznie siedemnaście wskaźników odnoszących się do wyżej wymienionych zagadnień problemowych.

Do opracowania wskaźników obrazujących możliwe kryzysy sfery społecznej wykorzystano dane pochodzące m.in. z Urzędu Gminy Bodzechów i jego jednostek organizacyjnych, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół podstawowych, a także Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim, Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz dostępne statystyki publiczne (np. dane Państwowej Komisji Wyborczej czy Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi). Zebrane i poddane analizie dane przedstawiają stan za ostatni pełny rok kalendarzowy – tj. na 31.12.2023 r. W przypadku danych demograficznych, dla zobrazowania dynamiki zmian liczby ludności wykorzystano także dane z 2018 roku (wskaźnik przyjmuje wartości dla przedziału czasowego 2018 – 2023).

Tabela 2. Wykaz wskaźników sfery społecznej

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Definicja wskaźnika
1.	Zmiana liczby ludności w latach 2018-2023 [%]	Urząd Gminy Bodzechów	Wskaźnik przedstawia zmianę wielkości populacji danego obszaru na przestrzeni 6 ostatnich lat. Wskaźnik pozwala określić wiodący trend rozwoju demograficznego na danym terenie, może wskazywać na wzrost liczby mieszkańców bądź na występującą depopulację.
2.	Odsetek osób powyżej 60 r.ż. (w wieku 61 lat i więcej) [%]	Urząd Gminy Bodzechów	Wskaźnik informuje o odsetku osób w wieku powyżej 60 lat występujących w ogóle populacji danego obszaru. Wskaźnik może sugerować o konieczności podjęcia działań wspierających tę grupę wiekową ze względu na jej liczebność oraz niski odsetek osób w młodszych grupach wiekowych.
3.	Odsetek osób bezrobotnych [%]	Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Św.	Wskaźnik przedstawia liczbę osób zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców danej jednostki, obrazując w ten sposób lokalne natężenie zjawiska bezrobocia.
4.	Zmiana liczby osób bezrobotnych w latach 2018-2023 [%]	Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Św.	Wskaźnik przedstawia zmianę wielkości populacji osób bezrobotnych danego obszaru na przestrzeni 6 ostatnich lat. Wskaźnik pozwala określić kondycję lokalnego rynku pracy na danym terenie, może wskazywać na wzrost liczby osób bezrobotnych lub ich spadek.
5.	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych [%]	Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Św.	Wskaźnik przedstawia odsetek osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez zatrudnienia przez okres co najmniej 12 miesięcy) w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych na danym obszarze. Wskaźnik umożliwia ocenę skali i struktury bezrobocia długoterminowego, co może wskazywać na konieczność wdrażania działań aktywizacyjnych i programów wsparcia na rynku pracy.
6.	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej [%]	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzechowie	Wskaźnik informuje o udziale osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle danej populacji i wskazuje na skalę zapotrzebowania na wsparcie wynikające ze zróżnicowanych problemów osób i rodzin.

7.	Udział osób powyżej 60 r.ż. w ogóle osób korzystających z pomocy społecznej [%]	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzechowie	Wskaźnik przedstawia odsetek osób powyżej 60. roku życia wśród wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej na danym obszarze. Pozwala ocenić skalę potrzeb seniorów w zakresie wsparcia socjalnego i może wskazywać na konieczność dostosowania oferty pomocy do specyfiki tej grupy, w tym wsparcia w obszarze opieki zdrowotnej, aktywizacji społecznej czy usług opiekuńczych.
8.	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa [%]	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzechowie	Wskaźnik przedstawia udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w ogólnej liczbie osób korzystających. Pozwala określić i porównać natężenie zjawiska ubóstwa w poszczególnych jednostkach oraz ocenić jego znaczenie w strukturze lokalnych problemów społecznych.
9.	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności [%]	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzechowie	Wskaźnik obrazuje udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej. Wskazuje on na skalę potencjalnych potrzeb tej grupy osób ze szczególnymi potrzebami związanych np. z opieką zdrowotną czy aktywizacją społeczną i zawodową.
10.	Liczba wydanych niebieskich kart na 100 mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzechowie	Wskaźnik przedstawia liczbę procedur Niebieskiej Karty wszczętych w związku z podejrzeniem przemocy domowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego obszaru. Pozwala ocenić skalę występowania problemu przemocy w rodzinie oraz może wskazywać na konieczność wzmocnienia działań profilaktycznych, interwencyjnych i wspierających dla osób dotkniętych przemocą.
11.	Liczba przypadków rozpatrywanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 100 mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzechowie	Wskaźnik przedstawia liczbę spraw dotyczących problemów alkoholowych, rozpatrywanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego obszaru. Pozwala określić skalę zjawiska uzależnień i związanych z nim problemów społecznych oraz może wskazywać na potrzebę intensyfikacji działań profilaktycznych, terapeutycznych i wsparcia dla osób dotkniętych chorobą alkoholową.
12.	Liczba popełnionych wykroczeń, przestępstw na 100 mieszkańców	Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Św.	Wskaźnik informuje o lokalnej skali przestępczości mierzonej liczbą popełnionych wykroczeń oraz przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Stanowić może wyznacznik poziomu bezpieczeństwa publicznego na danym

			terytorium.
13.	Zmiana liczby popełnionych wykroczeń, przestępstw w latach 2018-2023 [%]	Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Św.	Wskaźnik przedstawia procentową zmianę liczby wykroczeń i przestępstw odnotowanych na danym obszarze w okresie 2018-2023. Pozwala ocenić dynamikę zjawisk związanych z naruszeniem prawa, wskazując na ewentualny wzrost lub spadek poziomu zagrożenia bezpieczeństwa publicznego. Może służyć do analizy skuteczności działań prewencyjnych oraz oceny potrzeb w zakresie polityki bezpieczeństwa i porządku publicznego.
14.	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty w roku 2024 [%]	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi	Wskaźnik pokazuje średni wynik egzaminu ósmoklasisty przeprowadzonego w roku szkolnym 2023/2024. Egzamin przeprowadzany jest z 3 przedmiotów, a wskaźnik obrazuje średni wynik z przedmiotów: j. polski, matematyka oraz j. angielski. Wartość wskaźnika może świadczyć o potrzebie zwrócenia uwagi na rozwój edukacji w obszarach/placówkach, w których wynik był niższy niż średnia gminna.
15.	Odsetek dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych [%]	Szkoły podstawowe z terenu gminy Bodzechów	Wskaźnik informuje o skali specjalnych potrzeb związanych z edukacją dzieci na etapie szkoły podstawowej i może świadczyć o konieczności organizacji dodatkowego wsparcia dla tej grupy uczniów.
16.	Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych 2023 [%]	Państwowa Komisja Wyborcza	Wskaźnik obrazuje frekwencję wyborczą podczas wyborów parlamentarnych w poszczególnych obwodach wyborczych w gminie Bodzechów. Wskaźnik odnoszony do średniej dla gminy może świadczyć o poziomie aktywności i zaangażowania społecznego mieszkańców poszczególnych jednostek.
17.	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy Bodzechów	Wskaźnik mierzony liczbą stowarzyszeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wykorzystuje się do oceny skali aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców danego obszaru.

Źródło: opracowanie własne.

KROK 3. Analiza danych w pozostałych sferach

W ramach kolejnego kroku przeprowadzono szczegółową diagnozę zjawisk występujących na terenie gminy Bodzechów w pozostałych (pozaspołecznych) sferach wskazanych w ustawie o rewitalizacji. Analiza – analogicznie jak w kroku poprzednim - została przeprowadzona w podziale na sołectwa z uwzględnieniem wskaźników opisujących negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne i techniczne.

Wykorzystane w ramach prac analityczno – diagnostycznych dane pozyskano od Urzędu Gminy Bodzechów, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ), z Hydroportalu (ISOK) Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Bazy danych obiektów topograficznych (BDOT) oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Łącznie analiza sfer pozaspołecznych objęła czternaście wskaźników obrazujących adekwatne dla specyfiki gminy Bodzechów zjawiska: gospodarcze (poziom przedsiębiorczości i kondycja lokalnych przedsiębiorstw), środowiskowe (jakość powietrza, zagrożenie podtopieniami, obszary chronione), przestrzenno – funkcjonalne (dostępność obiektów użyteczności publicznej, wyposażenie w infrastrukturę techniczną, dostępność transportowa) oraz techniczne (dostosowanie budynków do osób ze szczególnymi potrzebami, nieekologiczne źródła ogrzewania, skala budynków zawierających azbest). Dane przedstawiają stan na koniec 2023 r., a w przypadku wskaźnika dotyczącego zmiany liczby podmiotów gospodarczych ujmują także dane porównawcze z roku 2018.

Tabela 3. Wykaz wskaźników do sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej

Lp.	Sfera	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Badany problem
1.	GOSPODARCZA	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Bodzechów	Wskaźnik może świadczyć o stanie lokalnej gospodarki i aktywności gospodarczej/poziomie przedsiębiorczości mieszkańców gminy.
2.		Udział zawieszonych podmiotów gospodarczych w ich ogólnej liczbie [%]	Urząd Gminy Bodzechów	Wskaźnik może świadczyć o kondycji lokalnej gospodarki i występowaniu ewentualnych problemów na lokalnym rynku pracy.
3.		Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Bodzechów	Wskaźnik obrazuje trendy w obszarze lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości – jej rozwoju, stagnacji lub kurczenia się.
4.		Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Bodzechów	Wskaźnik obrazuje stabilność lokalnej gospodarki i trwałość działalności przedsiębiorstw. Wysoka liczba wyrejestrowań może świadczyć o trudnościach rynkowych, niskiej rentowności firm, spadku popytu lub zmianach w strukturze gospodarki, prowadzących do osłabienia sektora MŚP i ograniczenia miejsc pracy.
5.	ŚRODOWISKOWA	Średnie roczne stężenie B(a)P	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	Wskaźnik obrazuje stan jakości powietrza pod względem obecności benzo(a)pirenu na podstawie danych GIOŚ - przekroczenie standardów jakości środowiska, zanieczyszczenie powietrza substancjami stanowiącymi zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi.
6.		Obszar zagrożenia powodziowego 10% (raz na 10 lat)	Hydroportal (ISOK) Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	Wskaźnik bada zagrożenie wystąpieniem powodzi jako zjawiskiem o negatywnych skutkach dla jakości infrastruktury czy działalności gospodarczej.
7.		Występowanie powierzchniowych form ochrony przyrody: rezerваты i NATURA 2000 – obszary siedliskowe	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Wskaźnik wskazuje na ograniczenia i możliwości związane z zagospodarowaniem przestrzennym. Obszary NATURA 2000

				mogą wpływać na rozwój gospodarczy i inwestycyjny, nakładając ograniczenia na działalność rolniczą, budowlaną i przemysłową, ale jednocześnie sprzyjają ochronie bioróżnorodności, podnosząc atrakcyjność turystyczną i ekologiczną gminy.
8.	PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA	Dostępność sieci kanalizacyjnej - liczba umów na odbiór ścieków w przeliczeniu na 100 budynków mieszkaniowych	Urząd Gminy Bodzechów BDOT10K	Wskaźnik obrazuje stopień skanalizowania poszczególnych jednostek i może świadczyć o niewystarczającej dostępności podstawowej infrastruktury technicznej i konieczności jej rozwoju.
9.		Dostępność sieci wodociągowej - liczba umów na dostawę wody w przeliczeniu na 100 budynków mieszkaniowych	Urząd Gminy Bodzechów BDOT10K	Wskaźnik obrazuje poziom wyposażenia budynków w podstawową infrastrukturę wodociągową, wpływającą na jakość życia mieszkańców i atrakcyjność inwestycyjną gminy. Niska liczba przyłączy może świadczyć o brakach w infrastrukturze technicznej, co utrudnia codzienne funkcjonowanie mieszkańców oraz rozwój budownictwa i działalności gospodarczej.
10.		Gęstość średnioważona przystanków	Urząd Gminy Bodzechów	Wskaźnik przedstawia dostępność i rozkład infrastruktury punktowej transportu zbiorowego na terenie gminy. Bada dostęp do infrastruktury transportu publicznego w poszczególnych jednostkach.
11.		Odsetek budynków użyteczności publicznej z wyznaczonymi miejscami parkingowymi dla OzN [%]	Urząd Gminy Bodzechów	Wskaźnik obrazuje jakość przestrzeni publicznych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów użyteczności publicznej pod kątem zapewnienia dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami.
12.	TECHNICZNA	Odsetek budynków użyteczności publicznej z toaletą dostosowaną do potrzeb OzN [%]	Urząd Gminy Bodzechów	Wskaźnik może świadczyć o konieczności poprawy infrastruktury – obiektów użyteczności publicznej – pod kątem zapewnienia dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami.

13.		Odsetek budynków zawierających azbest w ogólnej liczbie budynków [%]	Urząd Gminy Bodzechów BDOT10K	Wskaźnik obrazuje skalę występowania materiałów budowlanych zawierających azbest, który stanowi zagrożenie dla zdrowia mieszkańców i wymaga stopniowej eliminacji. Wysoki odsetek budynków z azbestem wskazuje na konieczność realizacji programów usuwania i utylizacji tego materiału, co ma kluczowe znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa tkanki budowlanej.
14.		Odsetek budynków ze źródłami ciepła (piecami) do wymiany [%]	Urząd Gminy Bodzechów BDOT10K	Wskaźnik określa skalę występowania przestarzałych i nieefektywnych źródeł ogrzewania, które przyczyniają się do niskiej efektywności energetycznej budynków oraz zanieczyszczenia powietrza. Wysoki odsetek budynków z piecami do wymiany wskazuje na konieczność modernizacji systemów grzewczych, co jest istotne zarówno z perspektywy ekologicznej, jak i poprawy komfortu cieplnego mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne

KROK 4. Analiza wskaźnikowa – budowa wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej

Kolejne kroki prac delimitacyjnych stanowiło podsumowanie wyników przeprowadzonej w pięciu sferach analizy wskaźnikowej. Dla każdej z wyznaczonych jednostek referencyjnych całościowej analizie poddano pakiet wykorzystanych w diagnozie wskaźników. W oparciu o pozyskane dane opracowano 17 wskaźników dla sfery społecznej i 14 wskaźników dla sfer pozaspołecznych (4 dla sfery gospodarczej, 3 dla sfery środowiskowej, 5 dla sfery przestrzenno – funkcjonalnej oraz 3 dla sfery technicznej).

W kontekście kluczowej dla decyzji o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego sfery społecznej, zdecydowano się na zbudowanie wskaźnika syntetycznego, który pozwolił na zbiorczą ocenę natężenia kryzysu społecznego w poszczególnych jednostkach analitycznych. Wykorzystano w tym celu wskaźnik obliczony metodą Perkala, rekomendowaną w publikacji Ministerstwa Rozwoju i Technologii pt. *„Delimitacja krok po kroku. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji”*. Przyjęta metoda obliczania wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej metodą Perkala obejmuje trzy zasadnicze etapy.

Na etapie pierwszym każde ze zjawisk kryzysowych zostaje znormalizowane (wystandaryzowane celem zachowania porównywalności wskaźników) zgodnie ze wzorem:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} + \bar{x}_j}{s_j}$$

gdzie:

t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki analitycznej i ,

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i ,

$\bar{x}_j$ – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,

s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j .

Drugim etapem budowania wskaźnika syntetycznego jest określenie, czy dany wskaźnik (już znormalizowany) jest stymulantą (wysokie wartości wskaźnika oznaczają, że dane zjawisko jest pozytywne), czy destymulantą (wysokie wartości wskaźnika oznaczają, że dane zjawisko jest negatywne). W przypadku destymulant otrzymane w wyniku normalizacji wartości pozostawia się bez zmian, natomiast uzyskane wartości dla stymulant należy przekształcić według wzoru:

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu,

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i .

W poniższej tabeli przedstawiono wartości cząstkowych wskaźników społecznych po procesie normalizacji.

Tabela 4. Wskaźniki sfery społecznej po procesie normalizacji

Jednostka	Zmiana liczby ludności w latach 2018-2023 [%]	Odsetek osób powyżej 60 r.ż. (w wieku 61 lat i więcej) [%]	Odsetek osób bezrobotnych [%]	Zmiana liczby osób bezrobotnych w latach 2018-2023 [%]	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych [%]	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej [%]	Udział osób powyżej 60 r.ż. w ogóle osób korzystających z pomocy społecznej [%]	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa [%]	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności [%]
Bodzechów	1,11	1,05	-0,39	-0,73	-0,49	0,48	-0,40	0,12	-0,29
Broniszowice	0,84	0,72	0,68	0,82	0,50	0,17	0,26	0,09	0,35
Chmielów	0,99	-0,22	-0,73	-0,42	-0,66	-0,83	0,30	-1,09	0,63
Denków	0,33	1,90	-1,27	0,13	-0,38	-0,95	-0,38	1,24	-0,37
Goździelin	-0,11	-0,03	-0,19	-0,40	1,20	0,18	0,17	-0,27	-0,05
Gromadzice	0,61	-0,28	-0,24	-0,97	-1,12	1,39	-0,34	1,11	1,91
Jędrzejowice	0,02	0,05	-0,14	-0,77	0,25	0,72	-0,23	-0,19	-0,32
Jędrzejów	0,44	0,98	-0,94	-0,51	0,86	-1,72	-0,84	-1,62	-1,56
Kosowice	-1,13	0,37	-0,54	0,73	1,58	-1,05	-0,84	-1,62	2,42
Magonie	-2,18	-1,24	-1,05	-0,83	0,04	-0,93	-0,05	-0,40	-0,20
Mitków	0,61	0,72	0,08	0,26	-0,45	-0,75	0,43	0,85	2,30
Mirkowice	-0,95	-0,51	-0,07	-0,10	0,50	0,68	0,19	-1,09	0,53
Mychów	0,44	-1,19	0,73	2,90	-0,42	0,03	-0,49	0,25	-0,67
Mychów Kolonia	-0,29	-0,04	-0,84	-0,79	-0,15	-0,49	-0,84	-0,40	-0,20
Nowa Dębowa Wola	-2,64	-1,97	0,47	-0,87	0,96	1,94	-0,84	1,12	0,03
Podszkodzie	0,84	0,30	-0,59	-0,15	-1,74	-0,36	0,08	0,05	0,83
Przyborów	0,75	1,08	0,74	-0,36	-0,74	1,47	-0,43	0,13	0,38
Romanów	0,75	-2,48	-0,97	-0,91	-2,73	-0,90	4,63	2,67	-1,56
Sarnówek Duży	0,26	0,20	0,87	0,13	0,23	1,59	0,15	-0,85	-0,80
Sarnówek Mały	-2,43	-0,70	3,92	1,17	-0,58	-1,72	-0,84	-1,62	-1,56
Stara Dębowa Wola	-0,09	-0,21	0,34	-0,24	1,89	-0,35	0,34	1,44	-0,88
Sudół	-0,23	-0,26	0,25	-0,21	0,14	-0,24	0,12	-0,44	0,59
Szewna	-0,10	0,25	-0,78	-0,58	-0,44	-1,09	-0,33	0,67	-0,45
Szwarszowice	0,35	-0,77	1,10	2,00	-0,01	1,39	-0,05	-0,76	-0,33
Szyby	0,35	1,96	-0,51	2,21	1,58	0,49	0,43	0,03	-0,46

Jednostka	Zmiana liczby ludności w latach 2018-2023 [%]	Odsetek osób powyżej 60 r.ż. (w wieku 61 lat i więcej) [%]	Odsetek osób bezrobotnych [%]	Zmiana liczby osób bezrobotnych w latach 2018-2023 [%]	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych [%]	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej [%]	Udział osób powyżej 60 r.ż. w ogóle osób korzystających z pomocy społecznej [%]	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa [%]	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności [%]
Świrna	0,58	-0,36	0,27	-0,53	0,69	0,25	-0,40	-0,08	-0,23
Wólka Bodzechowska	0,62	0,47	0,05	-0,64	-0,45	0,71	0,32	0,59	-0,12

Jednostka	Liczba wydanych niebieskich kart na 100 mieszkańców	Liczba przypadków rozpatrywanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 100 mieszkańców	Liczba popełnionych wykroczeń, przestępstw na 100 mieszkańców	Zmiana liczby popełnionych wykroczeń, przestępstw w latach 2018-2023 [%]	Średni wynik egzaminu ośmioklasisty w roku 2024 [%]	Odsetek dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych [%]	Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych 2023 [%]	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Bodzechów	-0,38	-0,73	0,64	-0,24	0,54	0,74	0,60	-0,07
Broniszowice	-0,59	-0,73	-1,05	0,21	0,00	-0,76	1,36	0,91
Chmielów	0,50	0,31	-0,09	-0,88	2,70	0,95	0,18	-0,75
Denkówka	0,04	-0,73	-0,22	-1,00	0,23	0,22	-0,41	0,91
Goździelin	0,39	-0,02	-0,40	-0,70	0,23	-0,01	0,17	0,16
Gromadzice	0,10	0,27	0,78	0,21	0,54	-0,76	0,49	-1,20
Jędrzejowice	-0,59	0,54	0,12	0,21	0,54	-0,76	-2,08	-1,79
Jędrzejów	-0,59	0,59	-1,05	-1,61	0,23	0,47	-0,41	0,91
Kosowice	-0,59	-0,73	-1,05	0,21	19,38	-0,76	0,13	-2,43
Magonie	-0,59	-0,73	0,42	-0,70	-1,31	-0,76	-1,72	-0,79
Miłków	-0,59	-0,73	-0,57	-0,70	0,54	0,17	-1,40	-1,31
Mirkowice	-0,59	-0,73	-1,05	0,21	0,00	-0,76	1,36	-1,33
Mychów	-0,59	-0,73	-1,05	-1,61	0,54	-0,76	1,81	0,91
Mychów Kolonia	1,14	-0,73	-1,05	0,21	0,00	-0,76	1,81	0,91

Jednostka	Liczba wydanych niebieskich kart na 100 mieszkańców	Liczba przypadków rozpatrywanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 100 mieszkańców	Liczba popełnionych wykroczeń, przestępstw na 100 mieszkańców	Zmiana liczby popełnionych wykroczeń, przestępstw w latach 2018-2023 [%]	Średni wynik egzaminu ośmioklasisty w roku 2024 [%]	Odsetek dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych [%]	Frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych 2023 [%]	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Nowa Dębowa Wola	0,41	3,56	1,58	0,21	-1,31	2,26	-0,27	0,91
Podszkodzie	-0,59	-0,73	1,90	-0,24	0,00	-0,76	1,36	-0,22
Przyborów	4,05	0,93	0,48	0,21	0,23	0,27	-0,63	0,91
Romanów	-0,59	-0,73	-1,05	0,21	0,23	-0,76	0,17	0,91
Sarnówek Duży	-0,59	0,20	0,67	-0,40	-1,31	1,50	-0,27	0,91
Sarnówek Mały	-0,59	-0,73	-1,05	0,21	-1,31	-0,76	-0,27	0,91
Stara Dębowa Wola	1,33	2,03	1,48	0,21	-1,31	2,92	-0,27	0,91
Sudół	1,23	0,84	-0,09	-0,40	-1,31	-0,76	0,85	-0,75
Szewna	-0,16	0,09	0,65	1,66	0,54	-0,36	-1,48	-0,40
Szwarszowice	-0,59	0,52	-1,05	0,21	0,00	0,39	0,13	-0,42
Szyby	-0,59	-0,73	-1,05	0,21	0,00	-0,76	0,13	0,91
Świrna	0,18	-0,73	2,02	3,84	0,54	-0,76	-0,73	-0,27
Wólka Bodzechowska	-0,59	0,31	0,86	0,21	0,23	0,88	-0,63	0,91

Źródło:

opracowanie

własne

Ostatni etap prac nad wskaźnikiem syntetycznym obejmuje obliczenie końcowej wartości wskaźnika syntetycznego dla każdej z jednostek analitycznych. Wskaźnik syntetyczny stanowi sumę wszystkich znormalizowanych wskaźników cząstkowych odzwierciedlających negatywne zjawiska w sferze społecznej. Wartość wskaźnika syntetycznego wskazuje czy dana jednostka znajduje się w stanie kryzysowym biorąc pod uwagę specyfikę gminy, w tym rozkład wyników uzyskanych we wszystkich analizowanych jednostkach. Im wyższa wartość wskaźnika syntetycznego, tym większe natężenie kryzysu w danym miejscu. Wskaźnik syntetyczny dla zjawisk społecznych oblicza się za pomocą wzoru:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

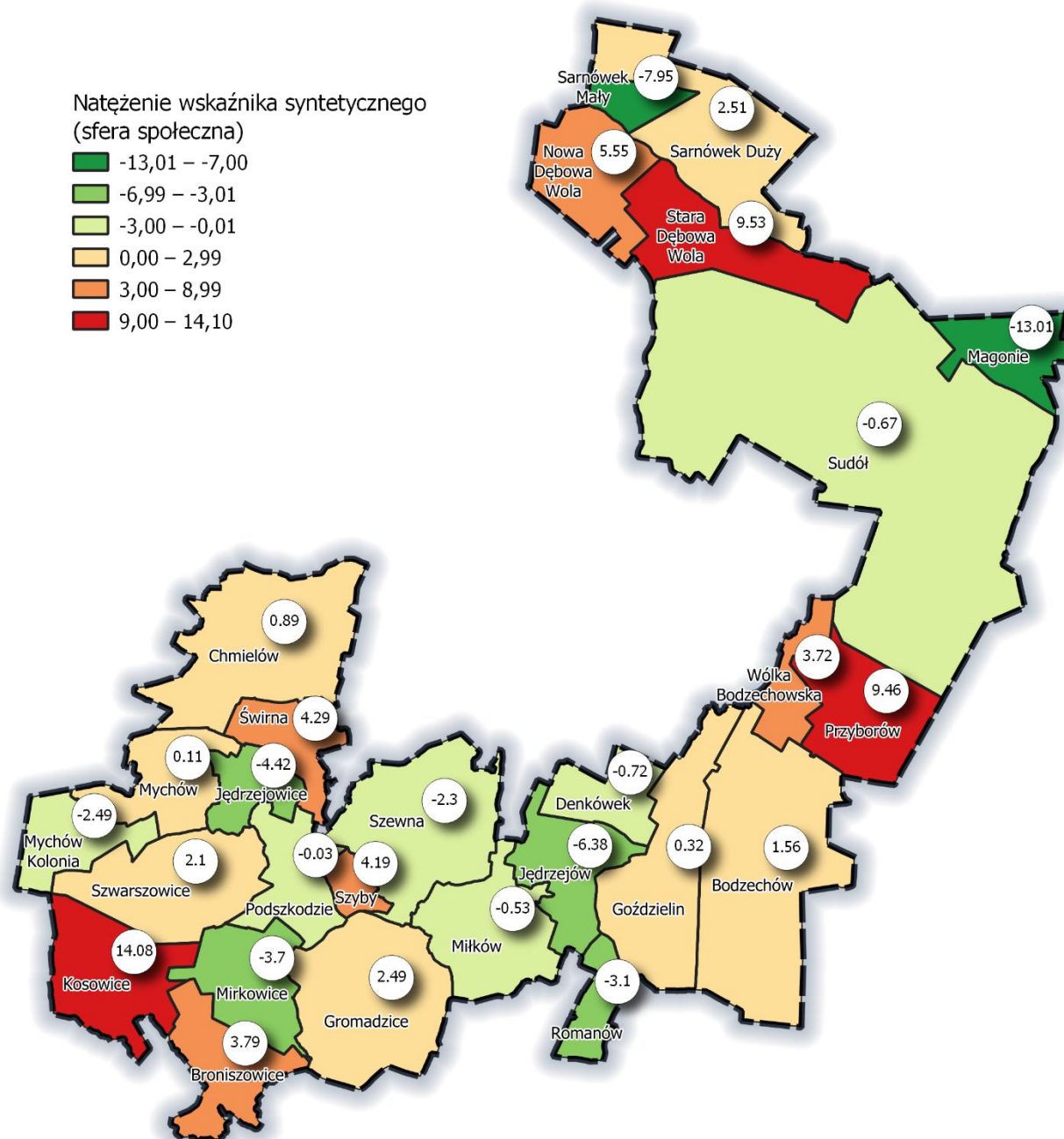
Pi – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk,

n – liczba wskaźników (cech),

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej.

Jeżeli wartość wskaźnika syntetycznego jest dodatnia świadczy to o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danej jednostce, podczas gdy wartość ujemna wskazuje na pozytywny obraz zjawisk społecznych (w stosunku do przeciętnej sytuacji w gminie). Poniżej przedstawiono wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej (uzyskaną zgodnie z powyższą procedurą) dla poszczególnych jednostek referencyjnych wyznaczonych w gminie Bodzechów.

Rysunek 3. Wskaźnik syntetyczny – sfera społeczna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 5. Wskaźnik syntetyczny – sfera społeczna

Jednostka referencyjna	Wskaźnik syntetyczny sfery społecznej
Kosowice	14,08
Stara Dębowa Wola	9,53
Przyborów	9,46
Nowa Dębowa Wola	5,55
Świrna	4,29
Szyby	4,19
Broniszowice	3,79

Jednostka referencyjna	Wskaźnik syntetyczny sfery społecznej
Wólka Bodzechowska	3,72
Sarnówek Duży	2,51
Gromadzice	2,49
Szwarszowice	2,10
Bodzechów	1,56
Chmielów	0,89
Goździelin	0,32
Mychów	0,11
Podszkodzie	-0,03
Miłków	-0,53
Sudół	-0,67
Denków	-0,72
Szewna	-2,30
Mychów Kolonia	-2,49
Romanów	-3,10
Mirkowice	-3,70
Jędrzejowice	-4,42
Jędrzejów	-6,38
Sarnówek Mały	-7,95
Magonie	-13,01

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z otrzymanymi wynikami analizy statystycznej wskaźnik syntetyczny przyjął wartości dodatnie – wskazujące na występowanie kryzysu społecznego – w następujących 15 sołectwach gminy Bodzechów: Kosowice, Stara Dębowa Wola, Przyborów, Nowa Dębowa Wola, Świrna, Szyby, Broniszowice, Wólka Bodzechowska, Sarnówek Duży, Gromadzice, Szwarszowice, Bodzechów, Chmielów, Goździelin, Mychów.

KROK 5. Analiza wskaźnikowa – podsumowanie wyników analizy dla sfer pozaspołecznych

W procedurze delimitacji oprócz określenia natężenia negatywnych zjawisk w sferze społecznej, konieczne jest również zweryfikowanie występowania kryzysu w przynajmniej jednej z pozostałych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Tylko bowiem obecność kryzysu w sferze społecznej, w połączeniu z występowaniem kryzysu w przynajmniej jednej z ww. sfer pozaspołecznych, umożliwia określenie danej części gminy jako obszaru zdegradowanego. Warto jednak zaznaczyć, że to zawsze sfera społeczna stanowi w tym zakresie przesłankę podstawową, a sfery pozaspołeczne stanowią w tym przypadku kolejną, niezbędną, aczkolwiek uzupełniającą przesłankę.

Sfery gospodarcza, środowiskowa, techniczna i przestrzenno-funkcjonalna zdiagnozowane zostały z wykorzystaniem zarówno danych ilościowych, jak i jakościowych opisanych w Kroku 3 (rozdziale 3). Każdy ze wskaźników poddano obiektywnej ocenie, aby wskazać, czy sprzyja on rozwojowi czy wpływa na pogłębianie się kryzysu na danym obszarze. Natężenie zjawisk kryzysowych w sferach pozaspółecznych zostało obliczone poprzez przypisanie każdemu ze wskaźników (w ramach poszczególnych sfer) punktów - odnosząc uzyskaną wartość do średniej wartości wskaźnika dla gminy. W przypadku wartości wskaźnika wskazującej na sytuację mniej korzystną niż średnia dla gminy nadano jednostce 1 punkt, w przypadku sytuacji korzystniejszej niż średnia gminna było to 0 punktów. W przypadku wskaźników jakościowych ocenianych jako TAK/NIE 1 punkt nadano jednostkom, w których odpowiedź wskazywała na destymulantę rozwojową.

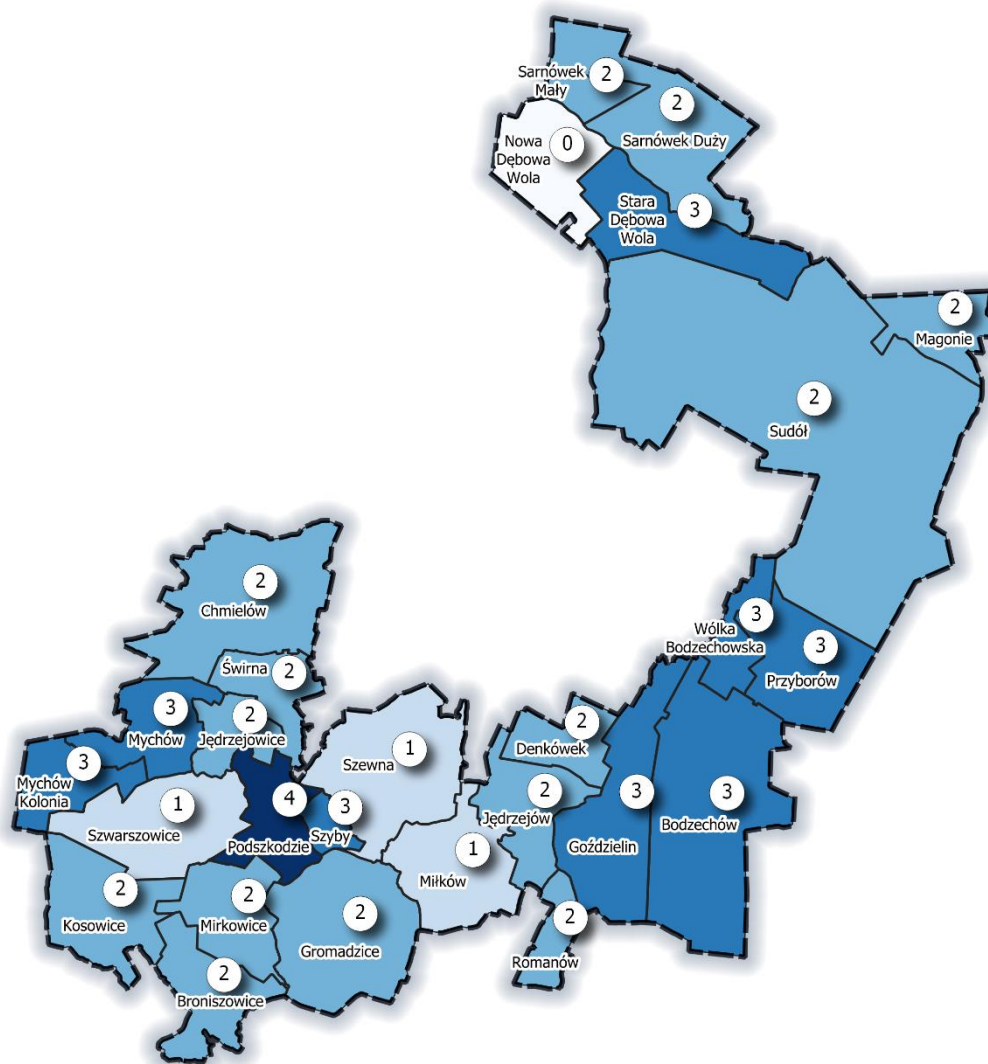
Uzyskaną w ten sposób przez poszczególne jednostki łączną liczbę punktów w danej sferze interpretuje się jako syntetyczną ocenę natężenia kryzysu w danej sferze. W poszczególnych sferach maksymalna, łączna liczba punktów wynosiła:

- dla sfery gospodarczej 4 punkty (4 analizowane wskaźniki);
- dla sfery środowiskowej 3 punkty (3 analizowane wskaźniki);
- dla sfery funkcjonalno – przestrzennej 4 punkty (4 analizowane wskaźniki);
- dla sfery technicznej 3 punkty (3 analizowane wskaźniki).

Przyjęto, iż o wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w danej sferze świadczy uzyskana przez jednostkę liczba punktów wyższa niż 50% maksymalnej, łącznej liczby punktów dla danej sfery. Tym samym wysokie natężenie zjawisk kryzysowych wymagało uzyskania:

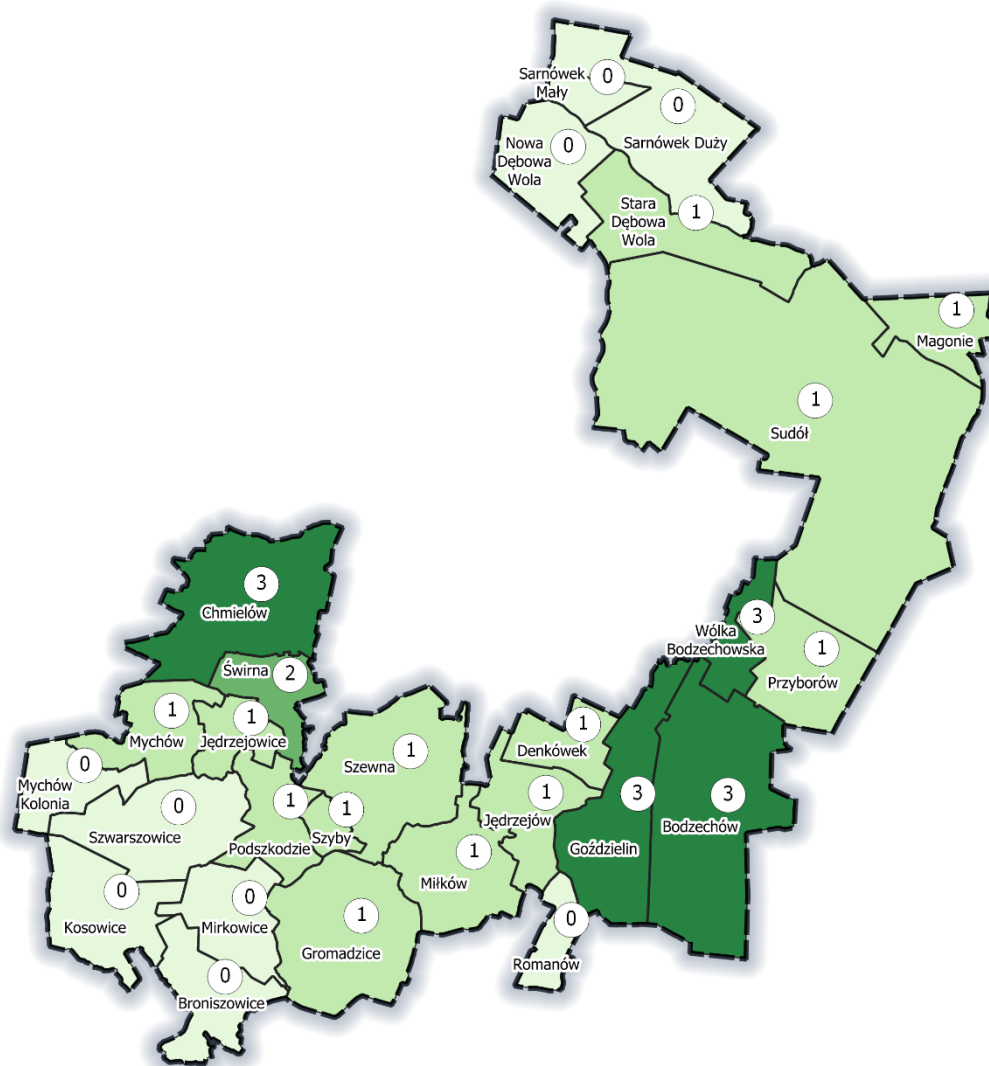
- dla sfery gospodarczej minimum 3 punktów (na 4 możliwe do uzyskania);
- dla sfery środowiskowej minimum 2 punktów (na 3 możliwe do uzyskania);
- dla sfery technicznej minimum 2 punktów (na 3 możliwe do uzyskania);
- dla sfery funkcjonalno – przestrzennej minimum 3 punktów (na 4 możliwe do uzyskania).

Wartości punktowe uzyskane przez wszystkie jednostki analityczne w ramach czterech analizowanych sfer pozaspółecznych przedstawiają poniższe mapy.

Rysunek 4. Syntetyczna ocena kryzysu w sferze gospodarczej

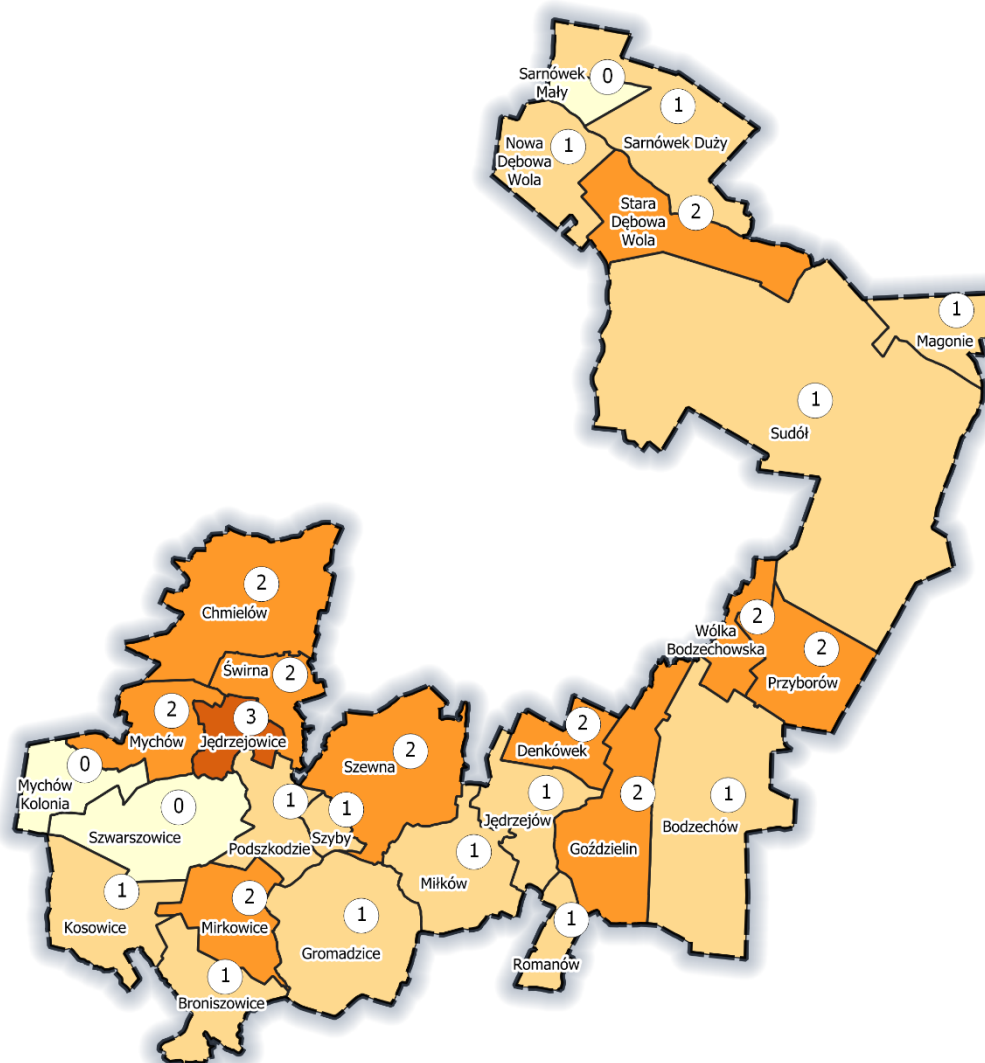
Źródło: opracowanie własne.

W ramach sfery gospodarczej przeanalizowano cztery wskaźniki częściowe. Wysokie natężenie zjawisk kryzysowych w tej sferze (minimum 3 punkty na 4 możliwe do uzyskania) zidentyfikowano w sołectwach: Bodzechów, Goździelin, Mychów, Mychów Kolonia, Podszkodzie, Przyborów, Stara Dębowa Wola, Szyby i Wólka Bodzechowska.

Rysunek 5. Syntetyczna ocena kryzysu w sferze środowiskowej

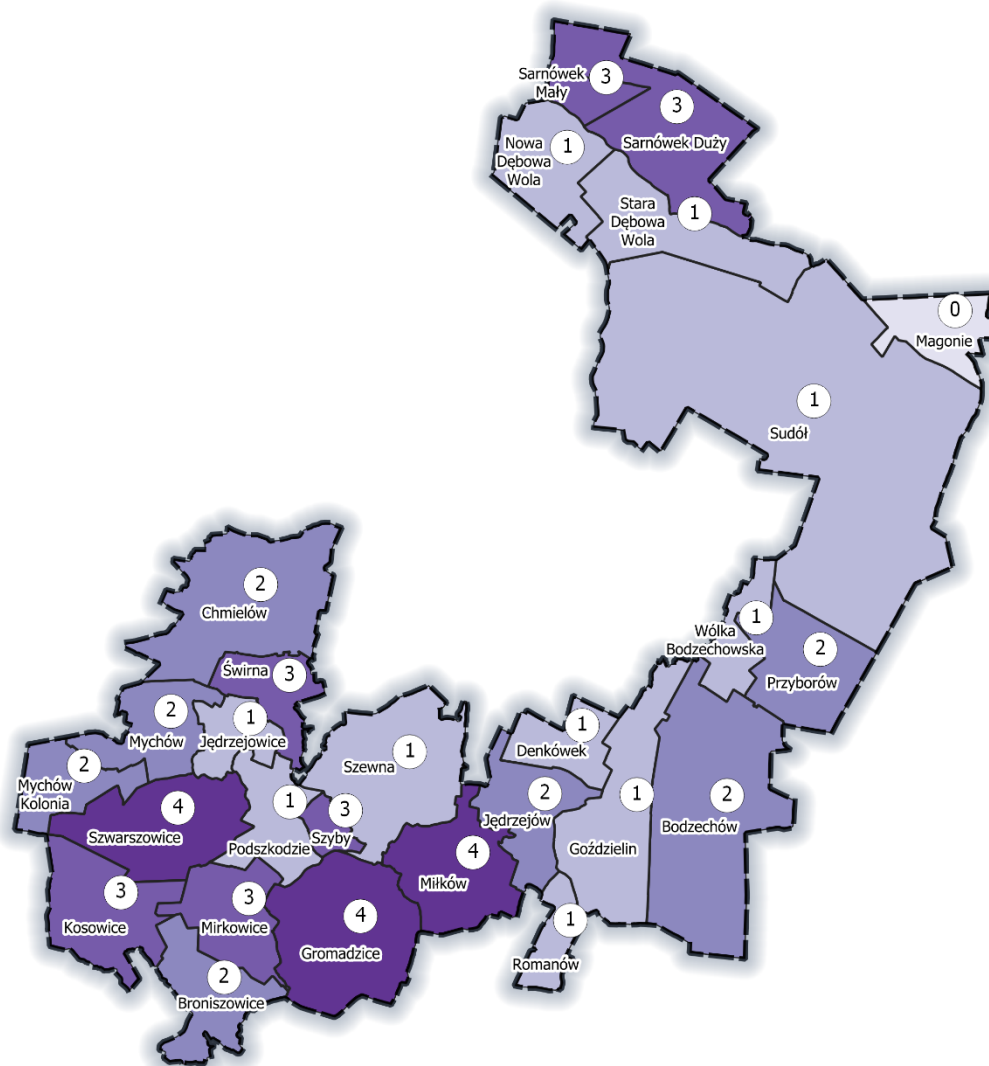
Źródło: opracowanie własne.

W odniesieniu do sfery środowiskowej analizie poddano 3 wskaźniki cząstkowe. Wysokie natężenie zjawisk kryzysowych (minimum 2 punkty na 3 możliwe do uzyskania) dotyczyło sołectw: Bodzechów, Chmielów, Goździelin, Świrna i Wólka Bodzechowska.

Rysunek 6. Syntetyczna ocena kryzysu w sferze technicznej

Źródło: opracowanie własne.

W ramach sfery technicznej przeanalizowano łącznie 3 wskaźniki i wysokie natężenie zjawisk kryzysowych (minimum 2 punkty na 3 możliwe do uzyskania) zdiagnozowano w sołectwach: Chmielów, Denkówek, Goździelin, Jędrzejowice, Mirkowice, Mychów, Przyborów, Stara Dębowa Wola, Szewna, Świrna, Wólka Bodzechowska.

Rysunek 7. Syntetyczna ocena kryzysu w sferze przestrzenno - funkcjonalnej

Źródło: opracowanie własne.

W przypadku sfery funkcjonalno – przestrzennej w diagnozie wykorzystano cztery wskaźniki. Wysokie natężenie zjawisk kryzysowych (minimum 3 punkty na 4 możliwe do uzyskania) dotyczyło sołectw: Gromadźce, Kosowice, Miłków, Mirkowice, Sarnówek Duży, Sarnówek Mały, Szwarszowice, Szyby, Świrna.

KROK 6. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

W oparciu o przeprowadzoną analizę wskaźnikową wyznaczono obszar zdegradowany gminy Bodzechów. Za **obszar zdegradowany** przyjęto jednostki, w których wartość społecznego wskaźnika syntetycznego była dodatnia oraz w przynajmniej jednej ze sfer pozaspołecznych zidentyfikowano wysokie natężenie zjawisk kryzysowych tj.

gdzie liczba punktów była wyższa niż 50% maksymalnej, łącznej liczby punktów dla danej sfery:

- dla sfery gospodarczej minimum 3 punkty (na 4 możliwe do uzyskania);
- dla sfery środowiskowej minimum 2 punkty (na 3 możliwe do uzyskania);
- dla sfery technicznej minimum 2 punkty (na 3 możliwe do uzyskania);
- dla sfery funkcjonalno – przestrzennej minimum 3 punkty (na 4 możliwe do uzyskania).

W poniższej tabeli zestawiono wskaźnik syntetyczny sfery społecznej dla wszystkich jednostek analitycznych oraz wyniki zbiorczej oceny kryzysu w ramach sfer pozaspołecznych.

Tabela 6. Zbiorcze wyniki analizy wskaźnikowej²

Jednostka referencyjna	Wskaźnik syntetyczny sfery SPOŁECZNEJ	Sfera GOSPODARCZA	Sfera ŚRODOWISKOWA	Sfera PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA	Sfera TECHNICZNA
		Wysokie natężenie zjawisk kryzysowych (powyżej 50% analizowanych dla danej sfery wskaźników przyjęto wartość mniej korzystną niż średnia gminna lub określonych zostało jako destymulanta rozwojowa)			
Bodzechów	1,56	TAK	TAK	NIE	NIE
Broniszowice	3,79	NIE	NIE	NIE	NIE
Chmielów	0,89	NIE	TAK	NIE	TAK
Denków	-0,72	NIE	NIE	NIE	TAK
Goździelin	0,32	TAK	TAK	NIE	TAK
Gromadzice	2,49	NIE	NIE	TAK	NIE
Jędrzejowice	-4,42	NIE	NIE	NIE	TAK
Jędrzejów	-6,38	NIE	NIE	NIE	NIE
Kosowice	14,08	NIE	NIE	TAK	NIE
Magonie	-13,01	NIE	NIE	NIE	NIE
Mitków	-0,53	NIE	NIE	TAK	NIE
Mirkowice	-3,70	NIE	NIE	TAK	TAK
Mychów	0,11	TAK	NIE	NIE	TAK
Mychów Kolonia	-2,49	TAK	NIE	NIE	NIE
Nowa Dębowa Wola	5,55	NIE	NIE	NIE	NIE
Podszkodzie	-0,03	TAK	NIE	NIE	NIE
Przyborów	9,46	TAK	NIE	NIE	TAK
Romanów	-3,10	NIE	NIE	NIE	NIE
Sarnówek Duży	2,51	NIE	NIE	TAK	NIE
Sarnówek Mały	-7,95	NIE	NIE	TAK	NIE
Stara Dębowa Wola	9,53	TAK	NIE	NIE	TAK
Sudół	-0,67	NIE	NIE	NIE	NIE

² Pogrubiono dane dla jednostek referencyjnych, w których wartość wskaźnika syntetycznego sfery społecznej przyjęła wartości dodatnie.

Jednostka referencyjna	Wskaźnik syntetyczny sfery SPOŁECZNEJ	Sfera GOSPODARCZA	Sfera ŚRODOWISKOWA	Sfera PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA	Sfera TECHNICZNA
		Wysokie natężenie zjawisk kryzysowych (powyżej 50% analizowanych dla danej sfery wskaźników przyjęto wartość mniej korzystną niż średnia gminna lub określonych zostało jako destymulanta rozwojowa)			
Szewna	-2,30	NIE	NIE	NIE	TAK
Szwarszowice	2,10	NIE	NIE	TAK	NIE
Szyby	4,19	TAK	NIE	TAK	NIE
Świrna	4,29	NIE	TAK	TAK	TAK
Wólka Bodzechowska	3,72	TAK	TAK	NIE	TAK

Źródło: opracowanie własne.

W oparciu o przedstawione wyniki analizy wskaźnikowej w skład obszaru zdegradowanego wchodzi następujące jednostki analityczne (kolejność alfabetyczna):

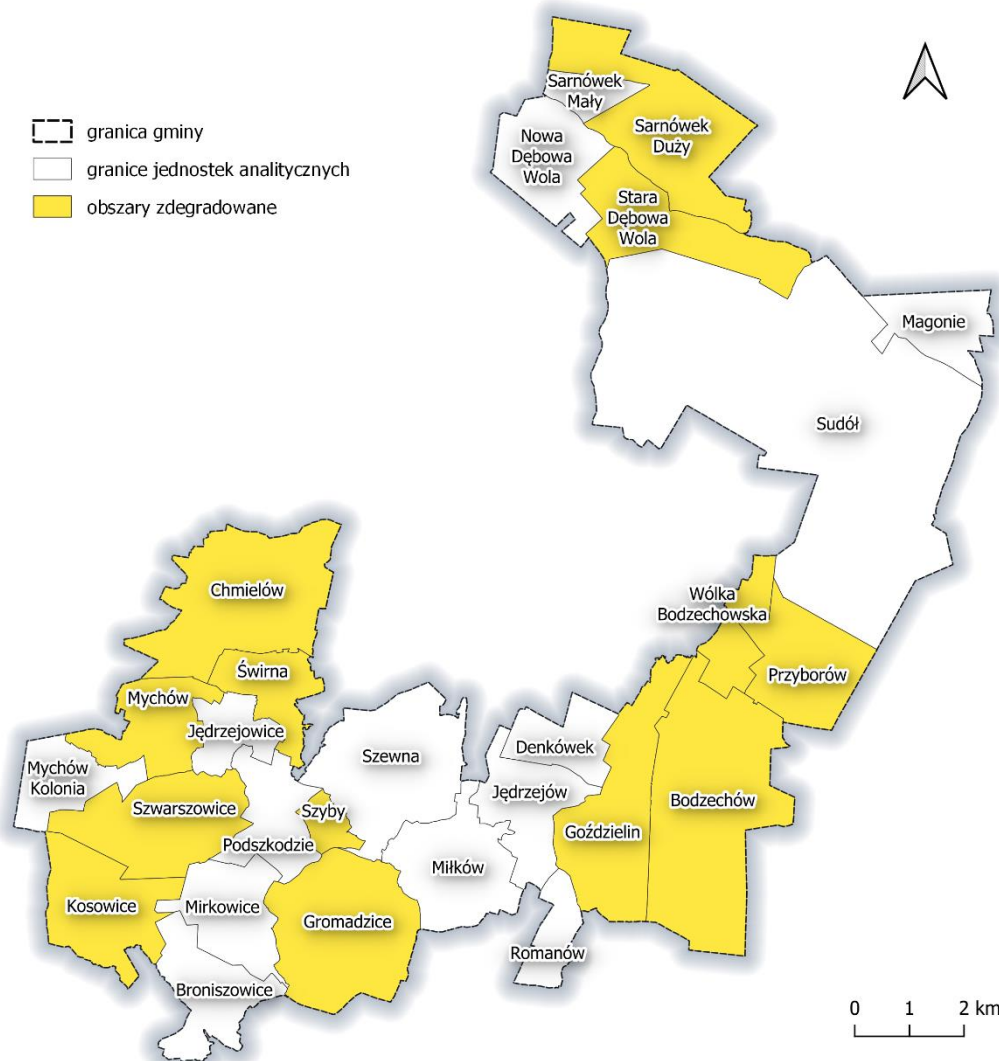
Tabela 7. Powierzchnia i liczba mieszkańców obszaru zdegradowanego

Jednostka referencyjna	Powierzchnia [km ²]	Liczba ludności - 31.12.2024 r. [os.]
Bodzechów	9,577	1413
Chmielów	6,844	812
Goździelin	5,414	616
Gromadzice	6,224	437
Kosowice	4,063	279
Mychów	2,923	285
Przyborów	3,833	259
Sarnówek Duży	6,224	463
Stara Dębowa Wola	4,317	324
Szwarszowice	4,767	349
Szyby	0,747	183
Świrna	2,149	398
Wólka Bodzechowska	1,747	429
Bodzechów - cała gmina	122,16	12740
	58,829	6247
Obszar zdegradowany gminy Bodzechów	48,16%	49,03%
	Powierzchni gminy	Mieszkańców gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bodzechów.

Wyznaczony obszar zdegradowany zamieszkuje 6247 osób, co stanowi 49,03% ludności gminy. Powierzchnia obszaru zdegradowanego obejmuje 58,829km² tj. 48,16% powierzchni gminy.

Rysunek 8. Obszar zdegradowany gminy Bodzechów

Źródło: opracowanie własne.

KROK 7. Wyniki działań partycypacyjnych

W ramach prac mających służyć identyfikacji potencjałów rozwojowych i potrzeb jednostek wchodzących w skład obszaru zdegradowanego w dniu 11 lutego 2025 r. odbyły się kolejno wizja lokalna obszaru zdegradowanego oraz warsztaty z interesariuszami procesu rewitalizacji, w których udział wzięło 11 osób. Uczestnikom przedstawione zostały wyniki analiz statystycznych, w wyniku których wyznaczono projektowany obszar zdegradowany. W trakcie obu aktywności skoncentrowano się na jakościowej ocenie sytuacji jednostek wchodzących w skład obszaru zdegradowanego.

Ocena ta docelowo posłużyła jako kluczowa przesłanka w procesie zawężenia obszaru zdegradowanego i wyznaczenia w jego ramach obszaru rewitalizacji spełniającego parametry ustawowe tj. nie więcej niż 20% powierzchni gminy i nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r, Dz. U. z 2021 r. poz. 485).

Poniżej przedstawiono wnioski i spostrzeżenia z warsztatu z interesariuszami rewitalizacji oraz wizji lokalnej w podziale na poszczególne jednostki analityczne wchodzące w skład obszaru zdegradowanego:

Bodzechów

- Bodzechów stanowi istotne w gminie centrum usługowo – edukacyjno – kulturalne o charakterze podmiejskim z mini rynkiem (Plac Zborny) i podmiotami takimi jak m.in. przedszkole, szkoła, punkt żłobkowy, klub seniora, świetlica wiejska i środowiskowa, biblioteka, trzy place zabaw, stadion, ośrodek zdrowia i punkt apteczny, punkty handlowe.
- To drugie najliczniej zamieszkiwane sołectwo gminy (1441 mieszkańców).
- Wskazano na potrzebę kontynuacji oferty skierowanej do seniorów realizowanej w ramach Klub Seniora.
- W miejscowości zlokalizowane są mieszkania komunalne (częściowo w blokach przyzakładowych i po PGRowskich), w których głównym źródłem ogrzewania jest opał stały.
- Potrzeba poprawy gotowości bojowej Ochotniczej Straży Pożarnej – brak dojazdu na parking za remizą, niedostatek miejsc parkingowych w otoczeniu remizy.
- Potrzeba poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, w tym w terenie niezabudowanym – pieszych i rowerzystów – fragmenty dróg bez chodników, oświetlenia (np. droga na cmentarz, droga od Bodzechowa do Przyborowa). Z uwagi na funkcje pełnione przez Bodzechów (dostęp do usług handlowych, szkoła) ruch w miejscowości jest duży, co przekłada się na zagrożenia związane z bezpieczeństwem.
- W miejscowości brakuje terenów rekreacyjno – spacerowych – potencjał pod tym kątem posiada strefa Lisiny.
- Potencjał stanowi budynek świetlicy wiejskiej dysponujący sporą przestrzenią do wykorzystania – możliwość rozszerzenia oferty, pełniejszego wykorzystania tego zaplecza np. na potrzeby oferty dla młodzieży.
- Aktywnie działająca OSP (skupiająca ok. 50 osób) i Koło Gospodyń Wiejskich „Słoneczny Krąg”.
- Na terenie sołectwa znajdują się tereny przemysłowe obejmujące m.in. zabytkowy układ przemysłowy fabryki żelaza i papierni, która funkcjonowała do lat 80-tych XX w., dawną cegielnię.

Chmielów

- Miejscowość położona w bezpośrednim sąsiedztwie Ostrowca Świętokrzyskiego. Jedno z czterech najliczniej zamieszkiwanych sołectw gminy Bodzechów (848 mieszkańców).
- Na terenie sołectwa są zarejestrowane 3 organizacje pozarządowe: Fundacja Wspierania i Ochrony Zwierząt Domowych "Hug-Dog", OSP w Chmielowie i Koło Gospodyń Wiejskich Chmielów.
- OSP ulokowane jest w strażnicy, w której funkcjonuje również sklep, obok znajduje się mini siłownia i plac zabaw, z tyłu boisko trawiaste możliwe do zagospodarowania.
- W miejscowości ulokowana jest szkoła podstawowa wraz z oddziałami przedszkolnymi.

Goździelin

- Na terenie miejscowości funkcjonuje świetlica wiejska i Koło Gospodyń Wiejskich (działające od 11 lat).
- Istnieje potrzeba rozwoju oferty zajęć dla dzieci i młodzieży (więcej zajęć popołudniowych i weekendowych dla dzieci w wieku szkolnym) oraz oferty dla seniorów.
- Miejscowość skoncentrowana jest wokół głównej drogi (ulicówka) i dosyć długa - rozciągnięta przestrzennie.
- Plac zabaw na górcie nie spełnia swoich funkcji, a jest to część miejscowości licznie zamieszkiwana przez rodziny z dziećmi.
- Braki w oświetleniu wpływają na obniżone poczucie bezpieczeństwa.
- Przez miejscowość przepływa ciek wodny, który powoduje utrudnienia w obrocie nieruchomościami – gmina jest w trakcie wypracowania porozumienia w tym zakresie z Wodami Polskimi.

Gromadzice

- Miejscowość typowo rolnicza, z rolniczymi tradycjami.
- Odznacza się walorami naturalnymi i potencjałem turystycznym dzięki atrakcyjnemu ukształtowaniu terenu, przez sołectwo przebiega szlak rowerowy i pojawiają się nowe inwestycje związane z turystyką (np. budowa domków wypoczynkowych).
- Zlokalizowany w centrum budynek po dawnej szkole obecnie przeznaczony na mieszkania socjalne (8-10 mieszkań) jest przestrzenią zdarzeń niebezpiecznych, zachowań ryzykownych (nadużywanie alkoholu, przemoc, interwencje policyjne), jest też obiektem zaniedbanym, negatywnie wpływa na odbiór centralnej przestrzeni Gromadzie. Za budynkiem zlokalizowane jest boisko i teren zielony wymagające modernizacji.
- W miejscowości w XIX w. ulokowana była fabryka fajansu i kamionki.

- W Gromadzicach jest remiza OSP, obok której usytuowany jest budynek dawnej zlewni, w której jest świetlica wiejska, otoczenie i plac zabaw wymagają modernizacji i zagospodarowania, w tym wyznaczenia miejsc parkingowych. W centrum znajduje się także plac zabaw i boisko do siatkówki, gdzie odbywają się lokalne rozgrywki siatkowe.
- Świetlica wiejska jest słabo wykorzystywana – raz/2 razy w tygodniu prowadzone są w niej jakieś zajęcia dla dzieci lub seniorów – oferta mogłaby być bogatsza.
- W sołectwie funkcjonują OSP i KGW.

Kosowice

- Miejscowość bardzo rozstrzelona, typowo rolnicza, z rozproszoną zabudową, z usług mieszkańcy korzystają głównie w Szwarszowicach i Gromadzicach, najbliższy dom ludowy znajduje się w Mirkowicach.
- Brak centrum, sklepu, wyłącznie zabudowa mieszkaniowa, gospodarstwa rolne.
- Zaradna część gminy, dobrze zorganizowana.
- Ta część gminy (pd-zach.) to część typowo rolnicza, z wysokimi klasami gruntów rolnych.
- Brak obiektów publicznych/gminnych.

Mychów

- Miejscowość o charakterze wiejskim, tzw. ulicówka.
- Na terenie miejscowości zlokalizowany jest Kościół św. Barbary.
- Najbliższe usługi publiczne dostępne są w Chmielowie lub Szwarszowicach.
- Na terenie sołectwa znajduje się świetlica wiejska.

Przyborów i Wólka Bodzechowska

- Miejscowości sąsiadujące ze sobą, funkcjonalnie powiązane, korzystające wspólnie ze świetlicy wiejskiej w Przyborowie i sklepu w Wólce Bodzechowskiej.
- Zabudowa ulicowa, maksymalnie 2/3 rząd zabudowy.
- Miejscowości spełniają funkcję „sypialni” Ostrowca Świętokrzyskiego, przy czym nie są obsługiwane przez komunikację zbiorową Ostrowca Św., ale przez przewoźnika Trans Katrina, który został wyłoniony do obsługi linii komunikacyjnych przez Powiat Ostrowiecki w ramach Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.
- Nowy budynek świetlicy wiejskiej, dla którego brakuje zagospodarowanego otoczenia – np. altany integracyjnej, urządzeń do ćwiczeń itp.
- Teren borykający się z problemem podtopień (od strony mostu kolejowego).
- Placu zabaw usytuowany w lesie w Wólce Bodzechowskiej (obok Bilówki) – stanowi teren wymagający modernizacji.
- Gospodarstwo Bilówka – staw, smażalnia ryb, agroturystyka – miejsce rekreacji.

- Aktywnie działające KGW Aktywne Kobiety organizuje dużo wydarzeń lokalnych, plenerowych, skupia 25 os. i należy do najliczniejszych Kót w gminie.
- Brak dostępu do sieci gazowej, brak alternatywnych dla paliw stałych źródeł ogrzewania.
- Ubogie ziemie – grunty rolne klasy VI.
- Potencjał w postaci otoczenia lasów, zieleni.

Sarnówek Duży

- W miejscowości zlokalizowane jest przedszkole, szkoła, centrum sportowo – rekreacyjne. Dobry dostęp do usług.
- Atrakcyjna lokalizacja blisko terenów zielonych, lasów.

Stara Dębowa Wola

- Miejscowość wzdłuż drogi powiatowej z zabudową ulicową.
- Jest dostęp do sieci wod-kan, nie ma sieci gazowej.
- Pojawia się dużo uzupełnień nowej zabudowy.

Szwarszowice

- Miejscowość leży przy drodze wojewódzkiej, zabudowa tylko w pierwszej linii zabudowy.
- W sołectwie zlokalizowana jest szkoła podstawowa.
- Do rejestru zabytków wpisany jest ulokowany w miejscowości murowany wiatrak typu holenderskiego, wybudowany w II połowie XIX wieku.

Szyby

- Niewielka miejscowość rolnicza, typowo wiejska – obecnie raczej strefa zabudowy jednorodzinnej, maleje liczba gospodarstw rolnych.
- Dobre uzbrojenie w media – wod-kan, światłowód, gaz.
- W miejscowości działa świetlica wiejska (wyremontowany budynek po ujęciu wody) wraz z małym placem zabaw.

Świrna

- Miejscowość położona w bezpośrednim sąsiedztwie Ostrowca Świętokrzyskiego, zabudowa jednorodzinna.
- W sołectwie funkcjonuje świetlica wiejska oraz zlokalizowana jest remiza Ochotniczej Straży Pożarnej.
- Miejscowość położona przy drodze powiatowej o charakterze ulicówki – zabudowa głównie w pierwszej linii.

Spośród sołectw objętych obszarem zdegradowanym uczestnicy wizji lokalnej i warsztatu zwrócili uwagę na potrzebę objęcia działaniami rewitalizacyjnymi sołectw:

Przyborów, Wólka Bodzechowska, Bodzechów, Goździelin i Gromadzice.

KROK 8. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym **z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację**, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Uwzględniając przeprowadzone i opisane w dokumencie Diagnozy delimitacyjnej działania wyznaczono obszar zdegradowany gminy Bodzechów. Całość obszaru zdegradowanego przewyższała wartości wskazane w ustawie o rewitalizacji tzn. był on większy niż 20% powierzchni gminy i zamieszkiwany przez więcej niż 30% ludności gminy, dla celów wyznaczenia obszaru rewitalizacji konieczne było zatem jego zawężenie.

Wyznaczając obszar rewitalizacji gminy Bodzechów, poza koncentracją negatywnych zjawisk, wzięto pod uwagę następujące przesłanki: istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego (potencjał rozwojowy), funkcje poszczególnych jednostek zdegradowanych pełnione w gminie oraz potrzeby i możliwości związane z prowadzeniem działań rewitalizacyjnych.

W oparciu o te przesłanki, poparte wnioskami z wizji lokalnej (spaceru badawczego) oraz warsztatu z interesariuszami rewitalizacji zdecydowano się wyznaczyć w gminie Bodzechów obszar rewitalizacji złożony z dwóch podobszarów obejmujących łącznie teren pięciu sołectw.

Podobszar 1. Bodzechowski obejmuje sołectwa Bodzechów, Wólka Bodzechowska, Przyborów oraz Goździelin i wyznaczony został z uwagi na jego znaczenie rozwojowe i funkcje pełnione w gminie. Specyfika przestrzenno – ludnościowa gminy Bodzechów pociąga za sobą konieczność koncentracji świadczonych usług publicznych w kluczowych dla struktury przestrzennej gminy ośrodkach. Wpływ na charakter i lokalizację ośrodków o znaczeniu ogólnogminnym ma także położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego. Ośrodkiem takim, położonym w centralnej części gminy, jest sołectwo Bodzechów, w którym ulokowanych jest *gros* gminnych usług publicznych, w tym centrotwórczych, świadczonych przez podmioty takie jak biblioteka, stadion gminny, placówki edukacyjne, ośrodek zdrowia czy obiekty usługowe (np. sklepy, poczta). Funkcjonalne powiązania sołectwa Bodzechów z sąsiadującym z nim sołectwami Wólka Bodzechowska, Przyborów i Goździelin (wchodzącymi również w zakres obszaru zdegradowanego) wzmacniają potrzebę rewitalizacji tej centralnej przestrzeni gminy Bodzechów z uwagi na jej istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Podobszar 2. Gromadzice obejmuje teren sołectwa Gromadzice – najliczniej zamieszkiwanego sołectwa południowo-zachodniej części gminy, która z uwagi na

największe oddalenie od Ostrowca Świętokrzyskiego ma stosunkowo najłabszy dostęp do oferty oferowanej przez miasto, szczególnie że znacząca część tej oferty (m.in. kino, Browar Kultury) zlokalizowana jest w północnej części miasta (na północ od rzeki Kamiennej). Położenie stanowi równocześnie potencjał rozwojowy Gromadzic z uwagi na walory naturalne mogące stanowić impuls do rozwoju gospodarki (turystyki). Potrzeba objęcia sołectwa obszarem rewitalizacji wynika również z usytuowania w centralnej jego części jedyne w gminie obiektu obejmującego lokale socjalne, który stanowi przestrzeń wymagającą modernizacji i realizacji działań związanych z ograniczeniem intensywności występowania problemów społecznych i sytuacji niebezpiecznych.

Oba podobszary rewitalizacji obejmują zamieszkałą część ww. sołectw. Ich niezamieszkałe części (o charakterze rolnym i/lub leśnym) wyłączono z zasięgu obszaru rewitalizacji.

Zgodnie z powyższym wyznaczony w gminie Bodzechów obszar rewitalizacji dzieli się na dwa podobszary:

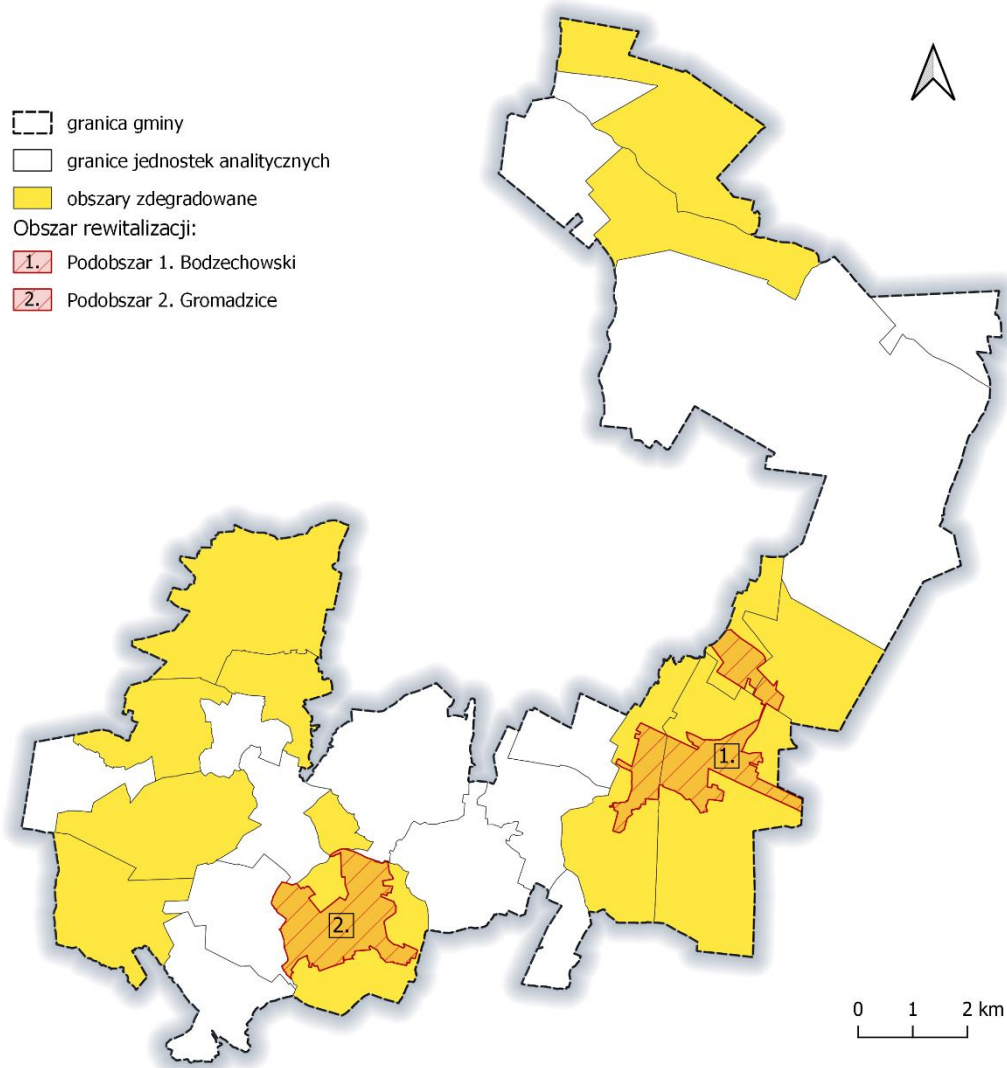
- Podobszar 1. Bodzechowski
- Podobszar 2. Gromadzice

Tabela 8. Obszar rewitalizacji – powierzchnia i liczba ludności (stan na 31.12.2024)

Podobszary rewitalizacji	Liczba ludności [Os.]	Udział w ogóle mieszkańców [%]	Powierzchnia [km ²]	Udział w ogóle powierzchni gminy [%]
Podobszar 1. Bodzechowski	2682	21,05%	3,58 km ²	2,93%
Podobszar 2. Gromadzice	378	2,97%	3,13 km ²	2,56%
Obszar rewitalizacji	3060	24,02%	6,71 km²	5,49%
Gmina Bodzechów	12740	100%	122,16 km²	100%

Źródło: opracowanie własne.

Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje 5,49% powierzchni gminy i zamieszkały jest przez 24,02% mieszkańców gminy.

Rysunek 9. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji gminy Bodzechów

Źródło: opracowanie własne.

II. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Diagnoza pogłębiona opracowana została w podziale na dwa podobszary rewitalizacji z uwzględnieniem pięciu sfer diagnostycznych: sfery społecznej oraz sfer pozaspołecznych tj. gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno – funkcjonalnej. Dla obu podobszarów diagnoza zwieńczona została podsumowaniem uwzględniającym kluczowe problemy i potencjały rozwojowe terenu.

Informacje ujęte w niniejszym rozdziale obejmują zarówno analizę danych ilościowych, jak i kontekstowe informacje jakościowe będące efektem wykorzystanych w procesie form partycypacji społecznej i badań społecznych.

W diagnozie wykorzystano dane statystyczne pochodzące m.in. z Urzędu Gminy Bodzechów i jego jednostek organizacyjnych, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Biblioteki Publicznej, a także Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim, Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim czy dostępne statystyki publiczne. Przytoczone dane przedstawiają stan za rok kalendarzowy 2024 – tj. według stanu na 31.12.2024. W szczególnych przypadkach, gdy specyfika wskaźnika wymuszała odwołanie się do danych z innego czasookresu, wskaźniki przyjmują wartości dla innych przedziałów czasowych.

Pośród form partycypacji społecznej i badań społecznych, z których skorzystano w ramach prac nad GPR, w tym diagnozą pogłębioną znalazły się: badania CAWI z mieszkańcami gminy (N=47), indywidualne wywiady pogłębione z ekspertami lokalnymi (N=3), dwa warsztaty z interesariuszami rewitalizacji oraz spacer badawczy (wizja lokalna) umożliwiający opracowanie dokumentacji fotograficznej obszaru rewitalizacji.

PODOBSZAR 1. BODZECHOWSKI

Sfera społeczna

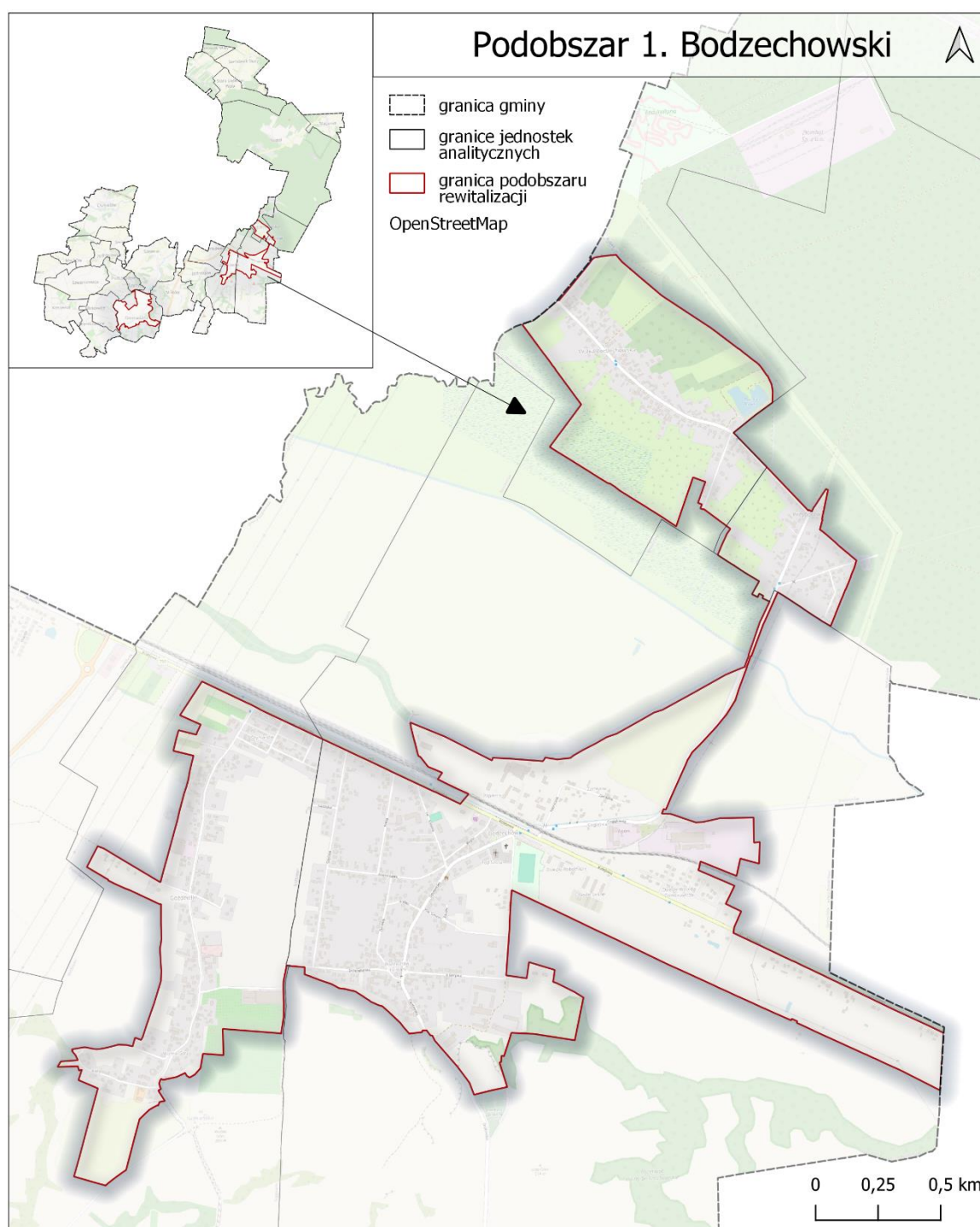
Podobszar 1. Bodzechowski obejmuje teren czterech sołectw: Bodzechów, Wólka Bodzechowska, Przyborów i Goździelin. Według stanu na koniec 2024 roku w Podobszarze Bodzechowskim mieszkało 2682 osób, co stanowiło 21,05% ogółu mieszkańców gminy Bodzechów. Struktura wiekowa ludności wskazuje na znaczący udział osób powyżej 61 roku życia - grupa ta stanowiła 29,64% populacji Podobszaru, przewyższając średnią dla całej gminy o 2 p.p. (27,84%). Najstarsza populacja zamieszkuje sołectwo Bodzechów, gdzie udział osób w wieku 61+ wynosi blisko 31%. Starzenie się ludności jest efektem stopniowego zmniejszania się liczby mieszkańców gminy Bodzechów. W latach 2018-2023 populacja gminy skurczyła się o 4,5%, a w sołectwach objętych Podobszarem rewitalizacji 1 było to kolejno: -9,26% w Bodzechowie, -7,32% w Przyborowie, -6,56% w Wólce Bodzechowskiej i -2,64% w Goździelinie. Odpowiedzią na potrzeby ustawicznie rosnącej grupy osób starszych jest

działający od 2019 r. w Bodzechowie Klub Seniora. W 2025 r. korzysta z niego 18 os. W ramach Klubu działającego w siedzibie remizy OSP w Bodzechowie prowadzone są cykliczne zajęcia m.in. z psychologiem, rehabilitantem.

Nie mamy dowozu, to jest problem, z oferty Klubu korzysta większość osób z Bodzechowa i Goździelina, gdyby był dowóz pewnie byłoby więcej osób, ale dowóz wpływa także na odpłatność i zwiększenie odpłatności zawsze wiąże się z mniejszą dostępnością i niezadowoleniem. [...] Wśród seniorów potrzebą jest również posiłek, kiedyś były obiady zapewniane, ale niestety trzeba było z nich zrezygnować z uwagi na brak środków. Tego brakuje i są też zapytania o dowóz obiadów do seniorów.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

Rysunek 10. Mapa Podobszaru 1. Bodzechowskiego.

Źródło: opracowanie własne na bazie OpenStreetMap.

Problem bezrobocia występuje w Podobszarze 1 w nieco wyższym natężeniu niż ma to miejsce średnio w gminie Bodzechów. Odsetek bezrobotnych mieszkańców wynosi w Podobszarze 1 3,77%, podczas gdy średnia gminna to 3,69%. Największe natężenie analizowanego wskaźnika odnotowano w sołectwie Przyborów (5,02%), natomiast najniższy udział bezrobotnych występuje w Goździelinie (3,41%). Należy zaznaczyć, iż

problem bezrobocia nie stanowi obecnie znaczącego problemu społecznego w gminie Bodzechów. Dostępność rynku pracy sąsiedniego Ostrowca Świętokrzyskiego wpływa na stosunkowo szeroką ofertę i możliwości skutecznego znalezienia zatrudnienia. W latach 2018 – 2023 liczba bezrobotnych mieszkańców gminy Bodzechów zmalała o ¼, a w sołectwach objętych zasięgiem Podobszaru 1 było to między -23,53% (Przyborów) a -41,67% (Bodzechów). Niepokojącym zjawiskiem może być jednak dość wysoki poziom bezrobocia długotrwałego. Prawie połowa bezrobotnych mieszkańców Podobszaru 1. Bodzechowskiego (48,51%) to osoby długotrwale bezrobotne, co jest wartością porównywalną do średniej dla gminy (49,15%). W liczbach bezwzględnych bezrobocie długotrwałe dotyka 49 mieszkańców Podobszaru. Zjawisko to wiąże się nie tylko z trudnościami w powrocie na rynek pracy (np. poprzez spadek kwalifikacji i atrakcyjności zawodowej), ale także z konsekwencjami, takimi jak utrata motywacji, depresja czy pogłębianie się wykluczenia społecznego. Znajduje to potwierdzenie w danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wskazujących, iż blisko 35% bezrobotnych mieszkańców Podobszaru korzysta ze świadczeń pomocy społecznej właśnie z tego tytułu (bezrobocie). Zatem gros osób długotrwale bezrobotnych stanowić mogą osoby dotknięte sprzężonymi problemami, znajdujące się pod opieką OPS. Może to stanowić pokłosie przekształceń struktury gospodarczej terenu, która przez długi czas oparta była na przemyśle ulokowanym zarówno w Bodzechowie jak i Ostrowcu Świętokrzyskim. W Bodzechowie na terenie dawnych zakładów metalowych powstała w 1911 r. fabryka papieru, która działała do 1984 r. Pokłosiem tradycji przemysłowych obszaru są pozakładowe zasoby mieszkaniowe (obecnie gminny zasób mieszkaniowy) zlokalizowane w Podobszarze 1 na terenie sołectwa Bodzechów na osiedlu Robotniczym, przy ulicach Fabrycznej i Bagno.

W 2024 roku, zgodnie z danymi Ośrodka Pomocy Społecznej, w Podobszarze Bodzechowskim 6,11% mieszkańców korzystało z pomocy społecznej, co oznacza wartość wyższą niż średnia dla całej gminy (4,59%). Największy odsetek beneficjentów odnotowano w sołectwie Przyborów (11,58%), natomiast najniższy w Goździelinie (4,06%). Do najczęstszych przyczyn korzystania ze świadczeń pomocy społecznej zalicza się ubóstwo (23,17%), bezrobocie (21,34%) oraz niepełnosprawność (21,12%).

Coraz mniej dzieci się rodzi, w kraju żyje się lepiej, osób do pomocy społecznej kwalifikuje się mniej, ale w Bodzechowie faktycznie jest więcej takich rodzin. Również w Wólce Bodzechowskiej i Przyborowie, jak na tak niewielkie miejscowości, jest stosunkowo dużo rodzin wymagających pomocy specjalistycznej i finansowej. Aczkolwiek skala jest mniejsza niż kilka lat temu.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

Liczba wydanych niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców w Podobszarze Bodzechowskim wynosiła nieco mniej niż średnia gminna (odpowiednio 0,11 oraz 0,14). Podobna sytuacja występuje ze zgłoszeniami do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – wartość dla Podobszaru rewitalizacji była w 2024 r. niższa niż średnia

dla całej gminy Bodzechów (0,15 oraz 0,19). To wskazuje na względnie niższy poziom natężenia problemów związanych z przemocą i uzależnieniami wśród mieszkańców Podobszaru.

Kolejnym zagadnieniem analizowanym w ramach specyfiki społecznej Podobszaru jest bezpieczeństwo odzwierciedlające poziom zagrożeń i konieczność podejmowania działań interwencyjnych. W Podobszarze Bodzechowskim wskaźnik przestępczości w 2024 roku wyniósł 2,64 na 100 mieszkańców, przekraczając wartość średnią dla całej gminy (2,08). Zarówno liczba przestępstw (1,60), jak i wykroczeń (1,04) w przeliczeniu na 100 mieszkańców była wyższa niż w skali gminy (odpowiednio 1,14 i 0,94). Najwięcej przestępstw na 100 mieszkańców odnotowano w sołectwie Przyborów (2,32), najmniej w Wólce Bodzechowskiej (0,93). Jeśli chodzi o wykroczenia, największą wartością wskaźnika cechuje się sołectwo Goździelin (1,30), a najmniejszą Przyborów (0,39). Także interwencje służb porządku publicznego zdarzały się w Podobszarze 1 częściej niż przeciętnie w gminie – 10,37 interwencji na 100 mieszkańców wobec średniej 8,97. Najwięcej interwencji odnotowano w Bodzechowie (13,09 na 100 mieszkańców), najmniej w Wólce Bodzechowskiej (5,13 na 100 mieszkańców). Natomiast pod kątem bezpieczeństwa drogowego w Podobszarze nie diagnozuje się istotnych problemów. Liczba zdarzeń komunikacyjnych bez ofiar była w Podobszarze Bodzechowskim niemal dwukrotnie niższa (0,34) niż średnia gminna (0,64).

Istotną kwestią, której należy się przyjrzeć analizując kontekst społeczny jest edukacja i kapitał ludzki. Dzieci i młodzież w wieku szkolnym zamieszkujący w Podobszarze uczęszczają do Publicznej Szkoły Podstawowej im. Walentego Stefańskiego w Bodzechowie. W 2025 roku średni wynik egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego wyniósł 55,15%, co jest nieznacznie poniżej średniej dla całej gminy (55,57%). Choć różnica ta jest bardzo niewielka, może wskazywać na potrzebę dodatkowego wsparcia edukacyjnego lub rozwoju oferty dydaktycznej, aby wzmocnić kapitał ludzki na tym obszarze. W tym kontekście istotne mogą być także obserwowane wyzwania wychowawcze i szczególne potrzeby uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej w Bodzechowie. Wskaźnik uczniów sprawiających problemy wychowawcze obliczony dla analizowanego Podobszaru wynosi 28,57 na 100 uczniów, co stanowi najwyższą wartość w skali całej gminy (średnia 11,75) oraz znacznie przewyższa wynik dla Podobszaru 2. Gromadzice (5,56 na 100 uczniów). Najwięcej takich sytuacji związanych z problemami wychowawczymi odnotowano w sołectwie Bodzechów. Również liczba sytuacji problemowych (zdarzeń) w szkołach w przeliczeniu na 100 uczniów osiągnęła w podobszarze poziom 35,06, co znacząco przekracza wartości dla gminy (20,12) i Podobszaru 2. Gromadzice (16,67). Ponadto, w Podobszarze Bodzechowskim odsetek dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych wyniósł 13,64% przy średniej dla gminy na poziomie 10,56. Wszystko to może wskazywać na potrzebę rozwoju oferty edukacyjno – wspierającej dla zamieszkującej Podobszar grupy dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

W szkole zapewnione jest wsparcie dla uczniów o szczególnych potrzebach. Obecnie 105 dzieci objętych pomocą pedagogiczną, większość (ok. 80) ze wskazań nauczyciela, reszta z uwagi na posiadane diagnozy czy opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. Jest zatrudniony psycholog, pedagog specjalny, jest trening umiejętności społecznych, są zajęcia rewalidacyjne, zajęcia związane z opiniami PPP czy korekcyjno – kompensacyjne, wyrównawcze. To co należałoby wzmocnić to pracę z najmłodszymi uczniami w wieku wczesnoszkolnym czy w zerówce. Od małego wspierać postawy i umiejętności społeczne czy budowanie własnej wartości.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

Pod kątem aktywności społecznej i kulturalnej Podobszar notuje zróżnicowane wyniki. Wysoki poziom czytelnictwa – 20,21 czytelników na 100 mieszkańców – stanowi pozytywny sygnał świadczący o zainteresowaniu mieszkańców kulturą, edukacją i aktywnością intelektualną. To wartość ponad dwukrotnie wyższa niż średnia gminna (8,96), co może być wykorzystywane jako fundament do dalszego rozwoju działań o charakterze społeczno-kulturalnym. Aktywność społeczna mierzona liczbą organizacji społecznych i uczestnictwem w wyborach kształtuje się na zdecydowanie niższym poziomie. W 2024 roku w Podobszarze Bodzechowskim działały 4 organizacje pozarządowe – trzy w sołectwie Bodzechów oraz jedna w Goździelinie. W przeliczeniu na 100 mieszkańców daje to wskaźnik 1,49, czyli wartość istotnie niższą w porównaniu zarówno do średniej dla gminy (2,43), jak i do poziomu osiągniętego w Podobszarze 2. Gromadzice (5,29). Z kolei frekwencja w wyborach samorządowych w 2024 roku na terenie Podobszaru Bodzechowskiego mieściła się w przedziale od 47,39% (w Bodzechowie) do 59,68% (w Przyborowie i Wólce Bodzechowskiej). Choć nie były to wyniki szczególnie wysokie, przekroczyły one średnią frekwencję dla całej gminy, która wynosiła 46,56%. Dane te mogą sugerować potrzebę wzmocnienia lokalnych inicjatyw obywatelskich i tworzenia warunków sprzyjających powstawaniu nowych organizacji, co potwierdzają wnioski z warsztatu strategicznego, podczas którego wskazywano na potrzebę wzmocnienia lokalnych liderów dla rozwoju palety realizowanych oddolnie działań (takich jak np. inicjatywa Pumptrack dla Bodzechowa).

Tabela 9. Sytuacja społeczna Podobszaru 1. Bodzechowskiego – zestawienie wskaźników.

Wskaźnik	Wartość dla gminy Bodzechów	Wartość dla Podobszaru 1. Bodzechowskiego
Odsetek osób powyżej 60 r.ż. (%)	27,84	29,64
Odsetek osób bezrobotnych (%)	3,69	3,77
Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych (%)	49,15	48,51
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej (%)	4,59	6,11
Udział osób powyżej 60 r.ż. w ogóle osób korzystających z pomocy społecznej (%)	15,56	12,20
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających (%)	22,39	23,17
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie korzystających (%)	23,93	21,34
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających (%)	19,49	20,12
Liczba wydanych niebieskich kart na 100 mieszkańców	0,14	0,11
Liczba przypadków rozpatrywanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 100 mieszkańców	0,19	0,15
Liczba popełnionych przestępstw na 100 mieszkańców	1,14	1,60
Liczba popełnionych wykroczeń na 100 mieszkańców	0,94	1,04
Liczba zdarzeń komunikacyjnych bez ofiar na 100 mieszkańców	0,64	0,34
Liczba interwencji służb porządku publicznego na 100 mieszkańców	8,97	10,37
Średni wynik z egzaminów ośmioklasisty (język polski, matematyka, język angielski)	55,57	55,15
Liczba uczniów sprawiających problemy wychowawcze na 100 uczniów	11,75	28,57
Liczba sytuacji problemowych w szkołach na 100 uczniów	20,12	35,06
Odsetek dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych	10,56	13,64
Liczba czytelników bibliotek na 100 mieszkańców	8,96	20,21

Liczba organizacji pozarządowych przypadających na 1000 mieszkańców	2,43	1,49
---	------	------

Źródło: dane Urzędu Gminy Bodzechów, GOPS w Bodzechowie, Komenda Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim, Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim, OKE w Łodzi.

Sfery pozaspołeczne: gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno – funkcjonalna i techniczna

Podobszar 1. Bodzechowski zajmuje powierzchnię 3,58 km² i obejmuje swoim zasięgiem sołectwa Bodzechów, Wólka Bodzechowska, Przyborów oraz Goździelin.

Kondycja gospodarcza oraz poziom przedsiębiorczości mieszkańców Podobszaru Bodzechowskiego są stosunkowo niskie i odbiegają od średnich wartości notowanych w całej gminie. Wskaźnik przedsiębiorczości, mierzony liczbą aktywnych podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców, wynosi w Podobszarze 2,83, podczas gdy dla całej gminy kształtuje się na poziomie 3,45. Najwięcej podmiotów gospodarczych zlokalizowanych jest w sołectwach Bodzechów i Goździelin – w 2024 r. było to łącznie 67 podmiotów. Liczba nowozarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w Podobszarze była na takim samym poziomie i wyniosła 0,15. Oba te wskaźniki przyjmują wartości niższe niż średnie dla całej gminy, które wynoszą odpowiednio 0,17 oraz 0,22. Może to wskazywać na swego rodzaju stabilność i niską dynamikę zmian w obszarze lokalnych przedsiębiorstw, zarówno mając na uwadze powstawanie nowych jak i wygaszania działalności istniejących. Należy mieć na uwadze, że specyfika historii gospodarczej regionu, w którym usytuowany jest Podobszar 1, sięgająca XIX w. (okresu funkcjonowania Huty Ostrowiec) czy kolejno projektu Centralnego Okręgu Przemysłowego, ma istotny wpływ na uwarunkowania aktywności gospodarczej terenu. Specyfika lokalnego rynku pracy, który przez dziesięciolecia koncentrował się wokół dużych przedsiębiorstw przemysłowych i okołoprzemysłowych usytuowanych w samym Podobszarze lub jego bliskiej okolicy (Ostrowcu Świętokrzyskim) przekłada się obecnie na niskie wskaźniki przedsiębiorczości oraz stosunkowo wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych. Dodatkowo, w Podobszarze funkcjonują tereny poprzemysłowe, które mogą stanowić potencjał do rozwoju działalności gospodarczej, duża ich część wymaga jednak rewaloryzacji i dostosowania do obecnych potrzeb i wymogów.

Rolnictwo w sołectwach objętych Podobszarem nie stanowi kluczowego sektora gospodarczego, poza terenem sołectwa Goździelin i częścią sołectwa Bodzechów w Podobszarze (szczególnie w Wólce Bodzechowskiej i Przyborowiu) dominują stosunkowo ubogie ziemie – grunty rolne słabszych klas.

Stan środowiska naturalnego w Podobszarze Bodzechowskim cechuje się kilkoma niekorzystnymi wskaźnikami, które mogą wpływać na jakość życia mieszkańców. W

2023 roku na podstawie danych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) średnioroczne stężenie pyłu PM₁₀ w Podobszarze wyniosło 21,88 µg/m³, co jest wartością wyższą od średniej gminy (20,52 µg/m³) oraz przekracza dopuszczalną normę Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Z kolei średnie roczne stężenie benzo(a)pirenu (B(a)P) w 2023 roku wyniosło 0,58 µg/m³, co także przekracza średnią wartość dla gminy (0,53 µg/m³) jednak znajduje się poniżej obowiązującej normy (1µg/m³).

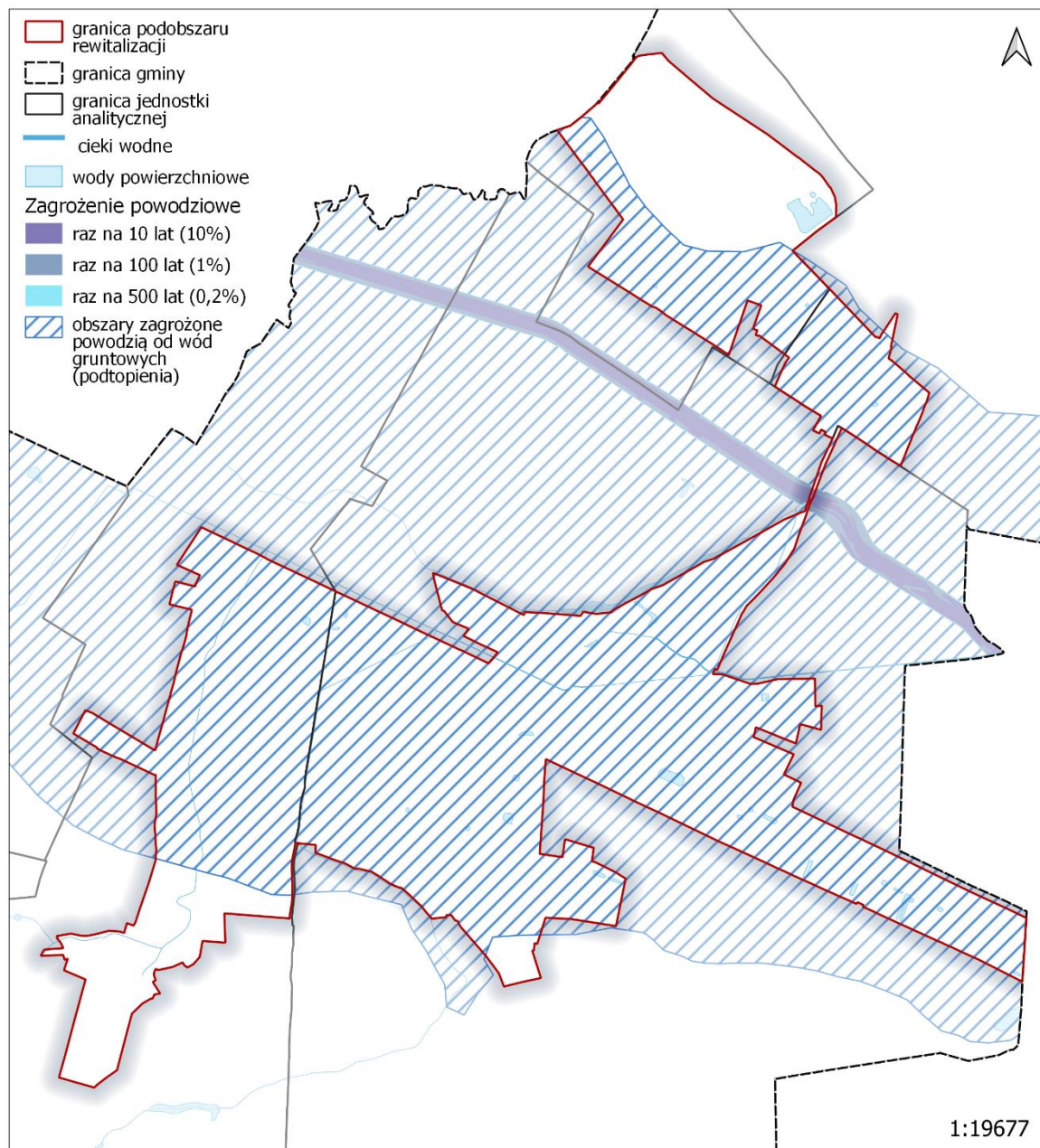
Zgodnie z definicją zawartą w art. 16 pkt 34 ustawy Prawo wodne, obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują tereny, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz obszary o wysokim ryzyku, gdzie prawdopodobieństwo to wynosi 10%. Ponadto obszary szczególnego zagrożenia obejmują tereny między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w których istnieją wały przeciwpowodziowe, a także wyspy i przymuliska (o których mowa w art. 224 tej samej ustawy), stanowiące działki ewidencyjne oraz pasy techniczne.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego, udostępnionych do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury w dniu 7 września 2022 r. w Podobszarze Bodzechowskim stwierdzono występowanie ryzyka zagrożenia powodziowego. W północnej części sołectwa Bodzechów, występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią (raz na 10 oraz raz na 100 lat) od rzeki Kamienna. Dodatkowo na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego w granicach Podobszaru rewitalizacji (w jego centralnej części) zidentyfikowano zagrożenie powodzią od wód gruntowych (podtopienia).

Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, które zgodnie z art. 166 pkt 10 ustawy Prawo wodne nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. Art. 16 pkt 4 Prawa wodnego wskazuje, iż celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych, negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (obejmujący rzekę Kamienną), wskazuje m.in., że najbardziej skutecznym sposobem ochrony przed powodzią jest używanie obszarów zalewowych w sposób, który minimalizuje wpływ skutków zalania. Przedsięwzięcia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji realizowane na obszarze rewitalizacji, w tym na częściach Podobszaru 1 objętych szczególnym zagrożeniem powodziowym, będą obligatoryjnie projektowane i wdrażane zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Nie będą zatem naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza oraz planu zarządzania ryzykiem powodziowym. Tym samym przedsięwzięcia rewitalizacyjne kształtowane będą w

sposób niegenerujący zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków, bez naruszania funkcjonowania infrastruktury krytycznej i utrudniania zarządzania ryzykiem powodziowym.

Rysunek 11. Zagrożenie powodziowe dla Podobszaru 1. Bodzechowskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie map zagrożenia powodziowego udostępnionych do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury w dniu 7 września 2022 r.

Według Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy, Podobszar Bodzechowski, jest zróżnicowany pod względem występowania susz rolniczych. Większość sołectwa Bodzechów oraz Goździelin klasyfikowane są jako obszary ekstremalnie zagrożone suszą rolniczą, podczas gdy sołectwo Wólka Bodzechowska znajduje się w strefie silnego zagrożenia, a sołectwo Przyborów w strefie umiarkowanego zagrożenia suszą.

Specyfika przestrzenno – funkcjonalna Podobszaru wykazuje zróżnicowanie w częściach obejmujących poszczególne sołectwa. Sołectwo Bodzechów stanowi istotne w gminie centrum usługowo – edukacyjno – kulturalne o charakterze podmiejskim z mini rynkiem (Plac Zborny). W miejscowości zlokalizowane są mieszkania komunalne (częściowo w blokach przyzakładowych i po PGRowskich), w których głównym źródłem ogrzewania jest opał stały. W tej części Podobszaru znajdują się budynki użyteczności publicznej takie jak: budynek Szkoły Podstawowej, budynek w którym mieści się siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej, Gminnego Centrum Oświaty, Ośrodka Zdrowia, punktu aptecznego i placówki pocztowej, budynek świetlicy wiejskiej (remizy OSP), w którym działa Klub Seniora oraz świetlica środowiskowa. Potencjał Podobszaru stanowi budynek świetlicy wiejskiej w Bodzechowie dysponujący sporą przestrzenią do wykorzystania, dając możliwość rozszerzenia oferty i pełniejszego wykorzystania istniejącego zaplecza np. na potrzeby oferty dla młodzieży czy lokalnych liderów. Z budynku korzysta aktywnie działająca OSP (skupiająca ok. 50 osób) oraz Koło Gospodyń Wiejskich „Stoneczny Krąg”. Jego usytuowanie oraz otoczenie powodują jednak trudności związane z efektywnym funkcjonowaniem Ochotniczej Straży Pożarnej z uwagi na brak dojazdu na parking za remizą oraz niedostatek miejsc parkingowych w otoczeniu remizy. W miejscowości Bodzechów brakuje terenów rekreacyjno – spacerowych pozwalających na aktywne, bezpieczne spędzanie czasu na wolnym powietrzu. Potencjał pod tym kątem może posiadać m.in. teren naprzeciwko Szkoły Podstawowej czy okolice rezerwatu Lisiny Bodzechowskie. Zdaniem mieszkańców Podobszaru uczestniczących w warsztatach strategicznych wskazane byłoby rozbudowanie rodzinnej, wielopokoleniowej oferty rekreacyjnej i sportowej dostępnej w Bodzechowie, która mogłaby oprzeć się o powstanie pumtracku. Uczestnicy spotkania wskazywali na możliwość wykorzystania nowej przestrzeni sportowej do realizacji działań edukacyjnych (np. pierwsza pomoc, szkolenia z przepisów ruchu drogowego) i rozwoju dostępnej oferty czasu wolnego (np. półkolonie z pump truckiem, zajęcia z bezpiecznej jazdy na rowerze, rolkach, hulajnogach, zawody międzypokoleniowe itp.). Ponadto, w sołectwie Bodzechów, na obszarze Podobszaru, znajdują się tereny przemysłowe po dawnej Hucie Ostrowiec, które wymagają rewaloryzacji i dostosowania do współczesnych potrzeb oraz standardów. Ich zaplecze stanowi istotny potencjał rozwojowy dla lokowania nowych inwestycji i pobudzania aktywności gospodarczej w Podobszarze.

W odniesieniu do części Podobszaru obejmującej sołectwo Goździelin, przylegające od strony zachodniej do sołectwa Bodzechów na terenie miejscowości funkcjonuje świetlica wiejska i Koło Gospodyń Wiejskich (działające od 11 lat). Modernizacji wymagają przestrzeń obok świetlicy oraz usytuowany w tzw. górnej części sołectwa plac zabaw, który nie spełnia swoich funkcji, znajduje się w niezadawalającym stanie. Potrzeba ta jest tym bardziej dotkliwa, że ta część miejscowości jest licznie zamieszkiwana przez rodziny z dziećmi.

W części Podobszaru obejmującej sołectwa Wólka Bodzechowska i Przyborów widoczne są mocne powiązania funkcjonalne - mieszkańcy korzystają wspólnie ze świetlicy wiejskiej w Przyborowie i sklepu w Wólce Bodzechowskiej. Świetlica stanowi jedyny budynek użyteczności publicznej zlokalizowany w tej części Podobszaru, który znajduje się w bardzo dobrym stanie. Z przestrzeni świetlicy korzysta aktywnie działające Koło Gospodyń Wiejskich Aktywne Kobiety organizujące dużo wydarzeń lokalnych, plenerowych, skupia 25 os. i należy do najliczniejszych Kół w gminie. Zgłaszaną przez mieszkańców tej części Podobszaru potrzebą jest poprawa jakości otoczenia budynku świetlicy – zapewnienie np. altany integracyjnej, urządzeń do ćwiczeń czy placu zabaw itp. Potrzeba związana z dobrą jakością terenem rekreacyjnym wiąże się również z niską jakością placu zabaw usytuowanego w lesie w Wólce Bodzechowskiej, który znajduje się na gruntach wydzierżawionych od Lasów Państwowych. W sąsiedztwie placu zabaw funkcjonuje Gospodarstwo Bilówka – prywatne miejsce obejmujące staw, smażalnię ryb i agroturystykę.

Cały Podobszar 1. Bodzechowski zlokalizowany jest na terenach cennych przyrodniczo, takich jak Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej PL.ZIPOP.1393.OCHK.133 (cały Podobszar Bodzechowski) oraz obszar Natura 2000 PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH260019.H (północna oraz południowo-wschodnia części Podobszaru), a także w pobliżu rezerwatu przyrody Lisiny Bodzechowskie (PL.ZIPOP.1393.RP.138), co istotnie zwiększa walory środowiskowe i krajobrazowe Podobszaru. Stwarza także warunki do rozwoju oferty agroturystycznej i czasu wolnego mogącej stanowić również gospodarczy wyznacznik rozwoju Podobszaru, szczególnie w odniesieniu do mieszkańców Wólki Bodzechowskiej i Przyborowa.

Analizując sytuację w sferze przestrzenno-funkcjonalnej istotnym elementem jest wyposażenie Podobszaru w dostęp do infrastruktury technicznej. Pod względem stopnia przyłączenia istniejących budynków do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej Podobszar Bodzechowski wypada lepiej niż średnie dane dla gminy Bodzechów. Liczba umów na dostawę wody w przeliczeniu na 100 budynków mieszkaniowych dla całego Podobszaru wynosi 101, przy czym w sołectwach Przyborów, Wólka Bodzechowska i Goździelin sytuacja jest mniej korzystna niż w samym Bodzechowie – analizowany wskaźnik przyjmuje w tych przypadkach poziom 72,34, 90,21 i 87,89. Podobnie wygląda sytuacja w zakresie dostępu do sieci kanalizacyjnej mierzona jako udział budynków mieszkalnych posiadających umowy na odbiór ścieków w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych. Wskaźnik ten dla podobszaru Bodzechowskiego wynosi 90,98, przy czym w ramach poszczególnych sołectw tworzących Podobszar jest on istotnie zróżnicowany i w Bodzechowie wynosi 109,13, a w sołectwach Przyborów, Wólka Bodzechowska i Goździelin odpowiednio: 70,21, 77,62 i 75. Wszystkie te wartości przekraczają średnią gminną wynoszącą 64,34, co wskazuje na bardzo dobre uwarunkowania techniczne Podobszaru w tym zakresie. Natomiast jeśli chodzi o infrastrukturę drogową w Podobszarze Bodzechowskim 10,27% sieci drogowej wymaga remontu (w

szczegółności, dotyczy to sołectwa Bodzechów), co jest wartością wyższą niż średnia dla gminy (6,04%).

W kontekście komunikacji publicznej, Podobszar Bodzechowski charakteryzuje się nieznacznie wyższą niż średnia gminna (14,51) średnioważoną gęstością przystanków, która wynosi 14,9, co świadczy o dobrej dostępności do środków transportu. Jednak jak wskazują uczestnicy warsztatu strategicznego miejscowości wchodzące w skład Podobszaru obsługiwane są wyłącznie przez prywatne firmy transportowe (busy), nie obejmuje ich komunikacja zbiorowa sąsiedniego Ostrowca Świętokrzyskiego, a gmina zapewnia wyłącznie dowóz uczniów do placówek szkolnych. W odniesieniu do komunikacji uczestnicy warsztatu podkreślali ponadto potrzebę poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, w tym w terenie niezabudowanym – pieszych i rowerzystów, z uwagi na obecność fragmentów dróg bez chodników, oświetlenia (np. droga na cmentarz, droga od Bodzechowa do Przyborowa). Z uwagi na funkcje pełnione przez Bodzechów (dostęp do usług handlowych, szkoła) ruch w miejscowości jest duży, co przekłada się na potencjalne zagrożenia związane z bezpieczeństwem rowerzystów i pieszych.

W Podobszarze rewitalizacji zlokalizowano 6 budynków użyteczności publicznej, z czego w sołectwie Bodzechów znajdują się: budynek Szkoły Podstawowej, budynek w którym mieści się siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej, Gminnego Centrum Oświaty, Ośrodka Zdrowia, punktu aptecznego i placówki pocztowej, budynek świetlicy wiejskiej, w którym działa OSP, Klub Seniora oraz świetlica środowiskowa, a także budynek Koła Gospodyń Wiejskich i Klubu Sportowego na terenie stadionu oraz po jednym w sołectwach Goździelin i Przyborów (świetlice wiejskie). Istotnym wyzwaniem w obszarze rewitalizacji jest ograniczona dostępność do budynków użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Braki w zakresie dostępności utrudniają pełne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym, kulturalnym i obywatelskim, co wpływa na ich jakość życia oraz poczucie integracji ze społecznością lokalną. Warto podkreślić, że wskaźniki dostępności dotyczą zarówno sfery przestrzenno-funkcjonalnej, jak i technicznej – zagadnienie dostępności budynków i ich otoczenia znajduje się na styku tych dwóch obszarów. Z przeprowadzonej analizy wynika, że 83,33% budynków zostało wyposażonych w toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Choć to większość, nadal część obiektów nie posiada odpowiedniego zaplecza sanitarnego, co w praktyce wyklucza część mieszkańców z możliwości swobodnego korzystania z tych przestrzeni. Ponad połowa budynków (66,67%) dysponuje wyznaczonymi miejscami parkingowymi dla osób z niepełnosprawnościami, co ułatwia dojazd i dostęp do obiektów. Połowa budynków (50,00%) posiada podjazdy umożliwiające osobom z niepełnosprawnością ruchową wejście do budynku bez konieczności pokonywania schodów.

W Podobszarze Bodzechowskim uwagę zwraca wysoki odsetek budynków zawierających azbest, który wynosi 12,08%. Jest to znacznie powyżej średniej gminnej

(8,66%) oraz wartości dla Podobszaru 2. Gromadzice (4,55%). Choć ilość azbestu do unieszkodliwienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców (16 518,64 kg) w tym Podobszarze jest niższa niż średnia dla gminy (18 484,79 kg), jednak problem ten wciąż stanowi zagrożenie dla zdrowia mieszkańców i środowiska, wskazując na potrzebę kontynuacji działań ukierunkowanych na usuwanie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest. Wyższą niż średnia gminna wartość dla Podobszaru przyjmuje także wskaźnik udziału budynków z nieekologicznymi źródłami ciepła w ogólnej liczbie budynków. Wynosi on w Podobszarze 27,58%, podczas gdy średnia dla gminy to 24,51%, a dla Podobszaru Gromadzice 18,86%.

Jako potencjał, ale i wyzwanie, Podobszar Bodzechowski wyróżnia się pod względem liczby obiektów zabytkowych – na 1 km² przypada ich 7,26, co znacząco przewyższa średnią dla całej gminy (0,52). Wszystkie obiekty zabytkowe zlokalizowane są na terenie sołectwa Bodzechów. Są to m.in.: pozostałości zespołu podworskiego znajdujące się w Rejestrze Zabytków Nieruchomych woj. świętokrzyskiego oraz zabytkowy układ przemysłowy Huty „Bodzechów”, w którym zlokalizowanych jest gros zabytków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków. Choć obiekty zabytkowe są cennym zasobem kulturowym, ich liczba może wiązać się z wysokimi kosztami utrzymania i konserwacji, a także wymagać dostosowania do współczesnych potrzeb, co stanowi dodatkowe wyzwanie. Poniżej znajduje się lista obiektów ujętych w Rejestrze i Gminnej Ewidencji Zabytków.

W Rejestrze Zabytków Nieruchomych województwa świętokrzyskiego ujęto:

- Dwie piwnice dawnego dworu w zespole podworskim "A.594/1, 15.04.1967 r.";
- Stajnia w zespole podworskim "A.594/2, 15.04.1967 r.";
- Obory w zespole podworskim "A.594/3, 15.04.1967 r.";
- Park w zespole podworskim "A.594/4, 11.12.1957 r., 15.04.1967 r.".

W Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Bodzechów wymieniono obiekty zabytkowe znajdujące się na terenie Podobszaru takie jak:

1. Kościół w zespole kościoła parafialnego p.w. śś. Zofii i Stanisława Kostki z drewna rozebranego XVIII-wiecznego kościoła ze wsi Wsola, przeniesionego w 1937 r. (ul. Opatowska, stan dobry);
2. Dzwonnica w zespole kościoła parafialnego p.w. śś. Zofii i Stanisława Kostki (ul. Opatowska, stan dobry);
3. Dwie piwnice dawnego dworu w zespole podworskim (ul. 6 Sierpnia, stan ruina);
4. Stajnia w zespole podworskim (ul. 6 Sierpnia, stan dobry);
5. Obory w zespole podworskim (ul. 6 Sierpnia, stan dobry);
6. Park w zespole podworskim (ul. 6 Sierpnia, stan - Zachowały się szpalery lipowe na granicach oraz dwu krzyżujących się centralnie alejach. Zaniedbany, wymaga kompleksowej rekultywacji);
7. Stróżówka w zespole podworskim (ul. 6 Sierpnia, stan dobry);

8. Fragmenty zachowanego muru ogrodzeniowego w zespole podworskim (ul. 6 Sierpnia, stan dobry);
9. Kolumna bociana w zespole podworskim (ul. 6 Sierpnia, stan dobry);
10. Teren zespołu fabrycznego Huty "Bodzechów" (ul. Fabryczna);
11. Hala produkcyjna w zespole fabrycznym Huty "Bodzechów" (ul. Fabryczna, stan dobry);
12. Budynek administracyjny, ob. portiernia w zespole fabrycznym Huty "Bodzechów" (ul. Fabryczna, stan dobry);
13. Odlewnia, ob. budynek biurowy w zespole fabrycznym Huty "Bodzechów" (ul. Fabryczna, stan bardzo dobry);
14. Kuźnia, ob. warsztaty w zespole fabrycznym Huty "Bodzechów" (ul. Fabryczna, stan zaniedbany);
15. Stajnia, ob. garaże w zespole fabrycznym Huty "Bodzechów" (ul. Fabryczna, stan dobry);
16. "Magazyn techniczny w zespole fabrycznym Huty ""Bodzechów"" (ul. Fabryczna, stan dobry);
17. Pędnia, ob. warsztat elektryczny i magazyn w zespole fabrycznym huty "Bodzechów" (ul. Fabryczna, stan zaniedbany);
18. "Budynek dawnej stolarni i łaźni w zespole fabrycznym Huty ""Bodzechów"" (ul. Fabryczna, stan dobry);
19. Dawna stolarnia w zespole fabrycznym Huty "Bodzechów" (ul. Fabryczna, stan dobry);
20. Komin wielkiego pieca, obecnie nie użytkowany w zespole fabrycznym Huty "Bodzechów", ob. nieużytkowany (ul. Fabryczna, stan dobry);
21. Komin fabryczny mały w zespole fabrycznym Huty "Bodzechów", ob. Nieużytkowany (ul. Fabryczna, stan dobry);
22. Kanał roboczy w zespole fabrycznym Huty "Bodzechów" (ul. Fabryczna, stan dobry);
23. Szkoła, ob. budynek mieszkalny w zespole fabrycznym Huty "Bodzechów" (ul. Fabryczna, stan bardzo dobry).

Dokumentacja zdjęciowa Podobszaru 1. Bodzechowskiego – wybrane przestrzenie

Rysunek 12. Zabudowa komunalna w sołectwie Bodzechów – budynki wymagające wymiany źródeł ogrzewania.

Rysunek 13. Niska jakość zabudowy komunalnej wraz z otoczeniem przy ul. 6 sierpnia.

Rysunek 14. Budynek świetlicy wiejskiej w Bodzechowie – potencjał przestrzeni do wykorzystania na potrzeby mieszkańców.

Rysunek 15. Budynek i otoczenie świetlicy wiejskiej w Przyborowiu – potencjał terenu do wykorzystania na potrzeby mieszkańców.

Rysunek 16. Otoczenie świetlicy w Goździelinie – potrzeba poprawa jakości zagospodarowania terenu.

Rysunek 17. Plac zabaw w „górnym” Goździelinie – niska jakość terenu rekreacyjnego.

Tabela 10. Sytuacja pozaspółeczna Podobszaru 1. Bodzechowskiego – zestawienie wskaźników sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej i technicznej.

Sfera	Wskaźnik	Wartość dla gminy Bodzechów	Wartość dla Podobszaru 1. Bodzechowskiego
Gospodarcza	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	3,45	2,83
	Udział zawieszonych podmiotów gospodarczych w ich ogólnej liczbie w 2024 r. [%]	25,68	25,49
	Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w 2024 r.	0,17	0,15
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w 2024 r.	0,22	0,15
Środowiskowa	Średnie roczne stężenie pyłu PM10(µg/m3)	20,52	21,88
	Średnie roczne stężenie pyłu B(a)P (µg/m3)	0,53	0,58
	Obszar zagrożenia powodziowego 10% (raz na 10 lat)	TAK	TAK
	Ekstremalne zagrożenie suszą rolniczą	TAK	TAK
Przestrzenno - funkcjonalna	Udział budynków mieszkalnych posiadających umowy na dostawę wody w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych (%)	92,43	101,07
	Udział budynków mieszkalnych posiadających umowy na odbiór ścieków w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	64,34	90,98
	Odsetek sieci drogowej wymagającej napraw w ogólnej długości sieci drogowej (%)	6,04	10,27
	Gęstość średnioważona przystanków	14,51	35,71
	Odsetek budynków użyteczności publicznej z wyznaczonymi miejscami parkingowymi dla OzN (%)	53,13	66,67
	Odsetek budynków użyteczności publicznej z toaletą dostosowaną do potrzeb OzN (%)	56,25	83,33
Techniczna	Odsetek budynków użyteczności publicznej z toaletą dostosowaną do potrzeb OzN (%)	56,25	83,33
	Odsetek budynków użyteczności publicznej z toaletą dostosowaną do potrzeb OzN (%)	6,25	16,67

	publicznej z windą/schodotazem/platformą (%)		
	Odsetek budynków użyteczności publicznej z podjazdem dla OzN (%)	31,25	50,00
	Odsetek budynków zawierających azbest w ogólnej liczbie budynków (%)	8,66	12,08
	Ilość azbestu (w kilogramach) do unieszkodliwienia w przyjętej jednostce azbestu na 100 mieszkańców	18484,79	16518,64
	Odsetek budynków z nieekologicznymi źródłami ciepła w ogólnej liczbie budynków (%)	24,51	27,58
	Liczba obiektów/budynków zabytkowych na km ²	0,52	7,26

Źródło: dane Urzędu Gminy Bodzechów.

Wyniki badań społecznych (ankiety CAWI) dotyczące Podobszaru 1. Bodzechowskiego

Kwestionariusz ankiety został wypełniony przez 46 osób, z czego 35 zadeklarowało, że jest związanych z Podobszarem Bodzechowskim. Większość osób związanych z tym podobszarem mieszka w sołectwie Bodzechów (24). ¼ badanych mieszka w sołectwie Goździelin, a dwie osoby na terenie gminy, jednak w innym sołectwie. Związek ankietowanych z wybranym podobszarem wskazuje, że dla blisko 31 badanych jest to miejsce zamieszkania, a dla 22 osoby spędzają w tym obszarze czas wolny. Mniej niż połowa badanych korzysta z usług oraz posiada nieruchomość na terenie podobszaru Bodzechowskiego. Jedynie dwie osoby pracują w Podobszarze Bodzechowskim. Ponad połowa grupy respondenckiej (19 osób) scharakteryzowało się jako rodzic lub kobieta w ciąży, natomiast 2 osoby jako osoby z niepełnosprawnościami i jedna jako senior.

Według respondentów, głównymi problemami społecznymi w Podobszarze Bodzechowskim są problemy w rodzinach i uzależnienia, na co wskazali wszyscy badani. Dodatkowo, 34 z 35 osób wskazało także na niską aktywność społeczną oraz ubóstwo. Wszystkie analizowane problemy zostały wskazane przez ponad 80% badanych.

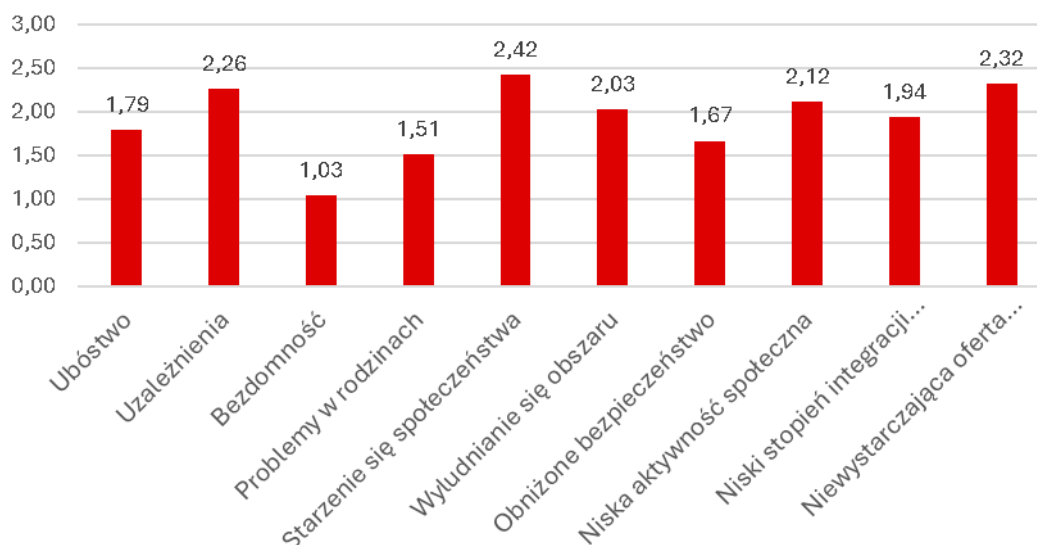
Wykres 1. Występowanie problemów społecznych w Podobszarze Bodzechowskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=35

Poza określeniem, czy dany problem występuje, badani mieli wskazać jego natężenie na skali od niskiego natężenia do wysokiego (od 1 do 3). Problemy, które średnio zostały ocenione powyżej średniego natężenia to starzenie się społeczeństwa (2,42), niewystarczająca oferta wydarzeń kulturalnych (2,32), uzależnienia (2,26) oraz niska aktywność społeczna (2,12). Problemem o zdecydowanie najniższym średnim natężeniu jest bezdomność (1,03).

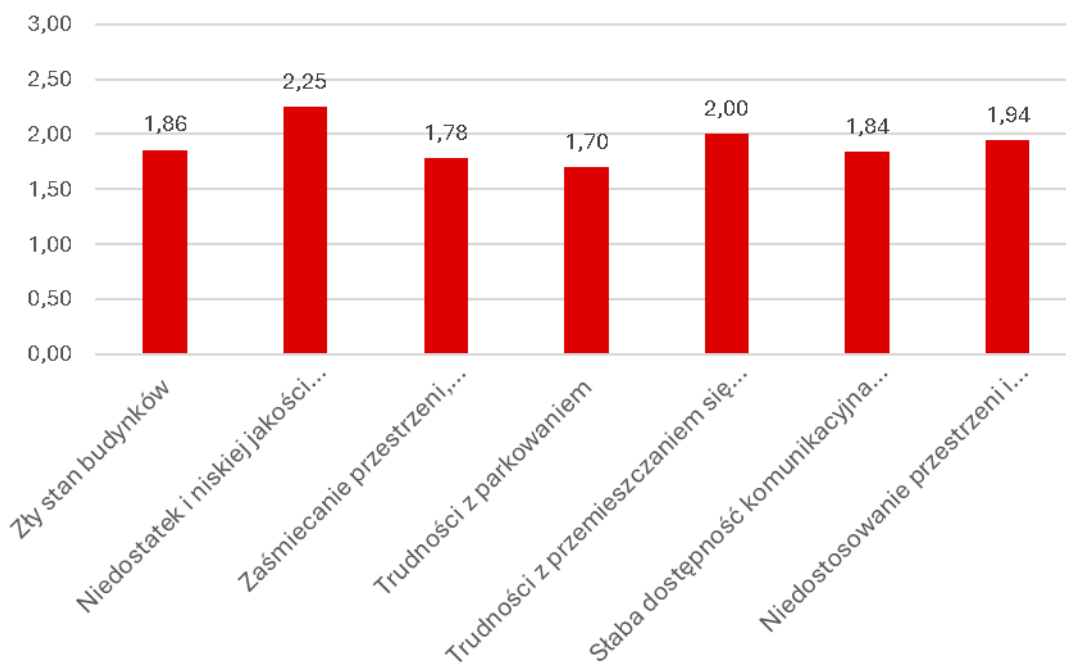
Wykres 2. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów społecznych w Podobszarze Bodzechowskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=35

Analizując ocenę natężenia problemów przestrzennych widać, że są nieco niżej oceniane, niż problemy społeczne – wszystkie są jednak na stosunkowo podobnym poziomie, ze średnią między 1,70 a 2,25. Problemami o najwyższym natężeniu jest niedostatek i niskiej jakości przestrzeń publiczna (2,25) i trudności z przemieszczaniem się pieszo (2,00).

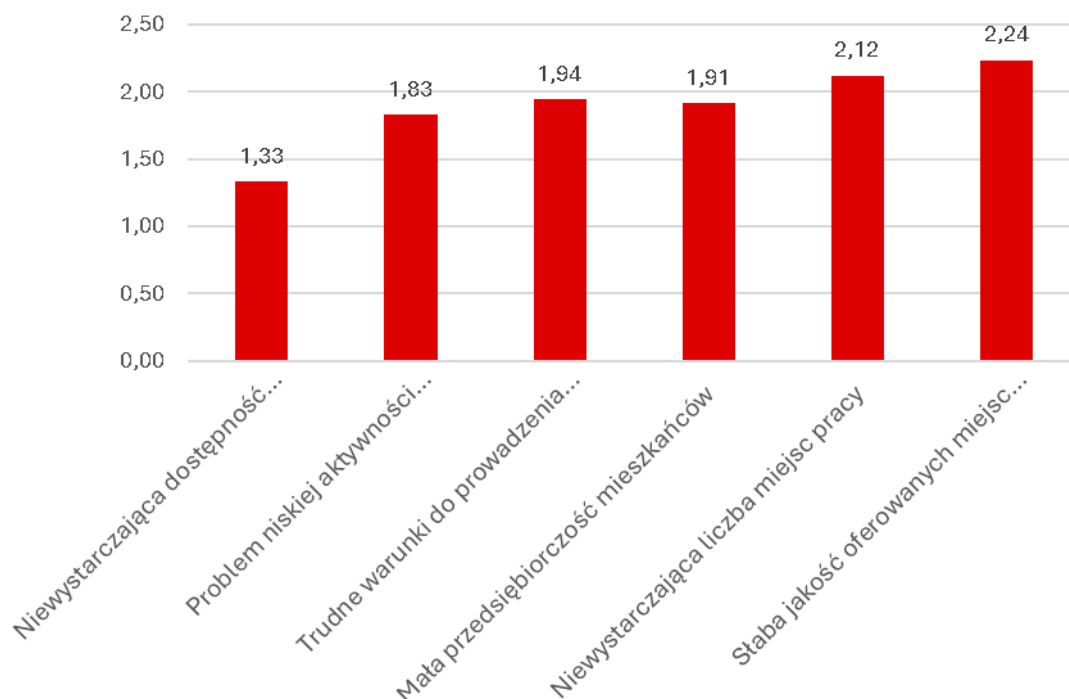
Wykres 3. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów przestrzennych w Podobszarze Bodzechowskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=35

Jeśli chodzi o ocenę natężenia problemów gospodarczych, zdecydowanie najgorzej oceniono liczbę miejsc pracy i jakość oferowanych miejsc pracy (średnia < 2). Lepiej natomiast oceniono dostępność sklepów i podstawowych usług (1,33).

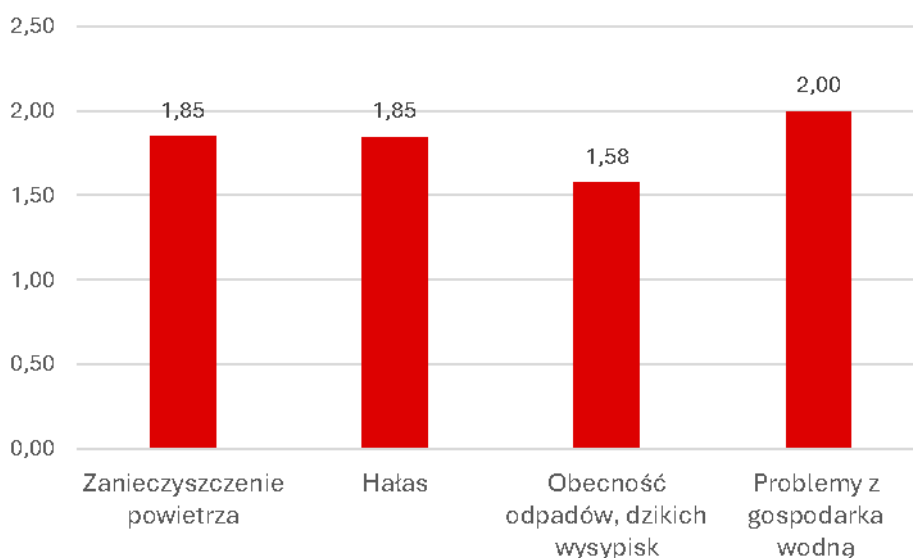
Wykres 4. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów gospodarczych w Podobszarze Bodzechowskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=35

W odniesieniu do problemów środowiskowych badani szczególnie wysoko pod względem natężenia ocenili problemy z gospodarką wodną (2,00), natomiast najniżej ocenili obecność odpadów i dzikich wysypisk śmieci (1,58).

Wykres 5. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów środowiskowych w Podobszarze Bodzechowskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=35

Badani dodatkowo zwracają uwagę na braki związane z infrastrukturą drogową w Bodzechowie i Goździelinie (chodniki, ścieżki rowerowe), brak miejsc sprzyjających integracji mieszkańców, pomimo istnienia obiektów, w których takie miejsca mogłyby powstać. Zwrócono także uwagę na znajdujące się w Goździelinie place zabaw, które zdaniem mieszkańców są nieprzystosowane dla dzieci i stwarzają niebezpieczeństwo.

Według ankietowanych grupami, które powinny otrzymywać wsparcie w Podobszarze są przede wszystkim dzieci w wieku szkolnym (24 osoby, 69%). 20-30% osób twierdzi, że powinno wspierać się także młodzież ze szkół ponadpodstawowych, rodziców małych dzieci oraz osoby chore, z niepełnosprawnościami. Badani szczególną uwagę zwrócili na brak miejsc do aktywnego spędzania czasu – zarówno z perspektywy dzieci, jak i ich rodziców.

Respondenci, poza problemami Podobszaru Bodzechowskiego, mieli ocenić, jakie potencjały tego terenu dostrzegają. Zdecydowanie najczęściej odpowiadano, że Podobszar ten cechuje się dobrymi walorami przyrodniczymi. Ponadto 1/3 badanych stwierdziła, że Podobszar ten jest atrakcyjnym miejscem do mieszkania oraz, że cechuje się dobrą dostępnością przestrzeni możliwych do wykorzystania pod funkcje społeczne. Z drugiej strony, najmniej osób zauważa potencjał tego miejsca związany z aktywną i zintegrowaną społecznością oraz dynamicznie rozwijającym się biznesem, co wskazuje na istnienie obszarów możliwych do rozwoju.

Tabela 11. Potencjały Podobszaru Bodzechowskiego.

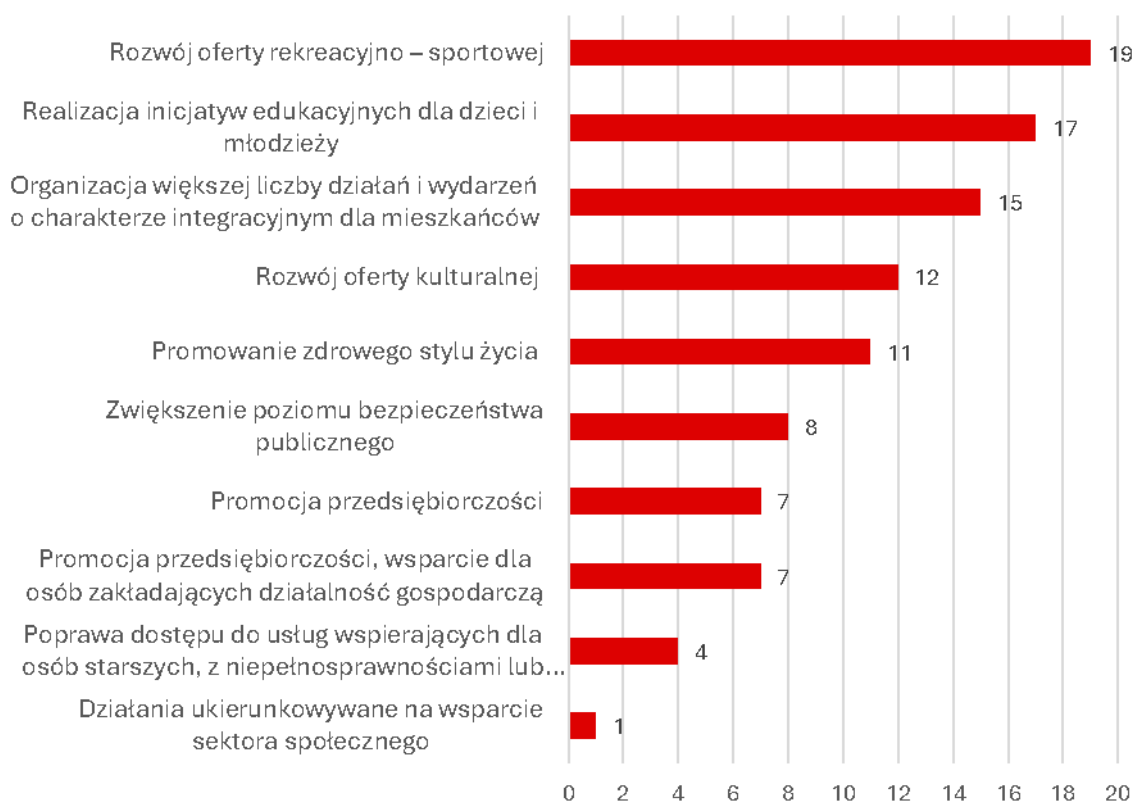
Mocne strony	Liczba respondentów
Walory przyrodnicze	21
Dobre miejsce do mieszkania/osiedlania się	16
Dostępność przestrzeni możliwych do wykorzystania pod funkcje społeczne	12
Walory historyczne i kulturowe	11
Dostępność obiektów możliwych do wykorzystania na cele społeczne	9
Dobre skomunikowanie	7
Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego	4
Potencjał turystyczny miejsca	3
Dobry dostęp do usług publicznych	3
Aktywna, zintegrowana społeczność	1
Dynamicznie rozwijający się lokalny biznes	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=35

Według badanych aby ograniczyć negatywne zjawiska społeczne i gospodarcze, które zgodnie z odpowiedziami nie są postrzegane jako mocne strony obszaru, trzeba postawić na przedsięwzięcia związane z rozwojem oferty rekreacyjno-sportowej (19 osób, 54%), realizacją inicjatyw edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (17, 49%) oraz organizować więcej działań o charakterze integracyjnym (15, 43%). Pod względem przedsięwzięć związanych z ofertą rekreacyjno-sportową, badani wskazują na potrzebę stworzenia miejsc takich jak pumtrack czy place zabaw, ale także poprawę istniejącej infrastruktury.

Najbardziej wskazywanymi przedsięwzięciami były natomiast poprawa dostępu do usług wspierających dla osób ze szczególnymi potrzebami i podejmowanie działań ukierunkowanych na wsparcie sektora publicznego.

Wykres 6. Rodzaje przedsięwzięć mających ograniczyć negatywne zjawiska społeczne i gospodarcze w Podobszarze Bodzechowskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=35

Jeśli chodzi o przedsięwzięcia mające ograniczyć negatywne zjawiska środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne, najczęściej wskazywano na poprawę jakości przestrzeni publicznej (20 osób, 57%). Ponad ¼ badanych wskazała także na rozwój agroturystyki i wsparcie turystyki (10, 28%) oraz poprawę standardu istniejących

budynków użyteczności publicznej (9, 26%). Najmniej osób wskazało na potrzebę podejmowania inicjatyw ekologicznych i likwidację barier architektonicznych.

Wykres 7. Rodzaje przedsięwzięć mających ograniczyć negatywne zjawiska środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne w Podobszarze Bodzechowskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=35

Główne problemy, potrzeby i potencjały Podobszaru 1. Bodzechowskiego.

Problemy i potrzeby	Potencjały
– Starzenie się społeczności Podobszaru - znaczący udział osób powyżej 61 roku życia - grupa ta stanowiła 29,64% populacji Podobszaru, przewyższając średnią dla całej gminy o 2 p.p. (27,84%). Wzrost potrzeb związanych z ofertą dla seniorów. – Wyższy niż średnio w gminie odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej oraz wskaźnik przestępczości. – Potrzeba rozwoju oferty edukacyjno –	– Szeroki zakres usług publicznych i prywatnych dostępnych w Podobszarze. – Zaplecze budynków świetlic wiejskich w dobrym stanie technicznym – przestrzenie do wykorzystania, dające możliwość wykorzystania istniejącego zaplecza np. na potrzeby oferty dla młodzieży czy lokalnych liderów.

wspierającej dla zamieszkującej Podobszar grupy dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. – Potrzeba wzmocnienia lokalnych inicjatyw obywatelskich i tworzenia warunków sprzyjających powstawaniu nowych organizacji i wzmocnieniu lokalnych liderów. – Występowanie ryzyka zagrożenia powodziowego - w północnej części sołectwa Bodzechów znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią (raz na 10 oraz raz na 100 lat) od rzeki Kamienna. Dodatkowo zidentyfikowano zagrożenie powodzią od wód gruntowych (podtopienia). – Niedostatek terenów rekreacyjno – spacerowych pozwalających na aktywne, bezpieczne spędzanie czasu na wolnym powietrzu. Według badanych trzeba postawić na przedsięwzięcia związane z rozwojem oferty rekreacyjno-sportowej (19 osób, 54%), realizacją inicjatyw edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (17, 49%) oraz organizować więcej działań o charakterze integracyjnym (15, 43%). – Potrzeba poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, w tym w terenie niezabudowanym – pieszych i rowerzystów, z uwagi na obecność fragmentów dróg bez chodników, oświetlenia. – Wysoki odsetek budynków zawierających azbest oraz budynków z nieekologicznymi źródłami ciepła w ogólnej liczbie budynków.	– Zlokalizowane w Podobszarze tereny przemysłowe po dawnej Hucie Ostrowiec, które wymagają rewaloryzacji i dostosowania do współczesnych potrzeb oraz standardów. Ich zaplecze stanowi istotny potencjał rozwojowy dla lokowania nowych inwestycji i pobudzania aktywności gospodarczej w Podobszarze. – Zlokalizowanie Podobszaru na terenach cennych przyrodniczo – potencjał pod rozwój agroturystyki i usług czasu wolnego (przykład już działających gospodarstw jak Gospodarstwo Bilówka). – Podobszar wyróżnia się pod względem liczby obiektów zabytkowych – na 1 km² przypada ich 7,26, co znacząco przewyższa średnią dla całej gminy (0,52).
--	--

PODOBSZAR 2. GROMADZICE

Sfera społeczna

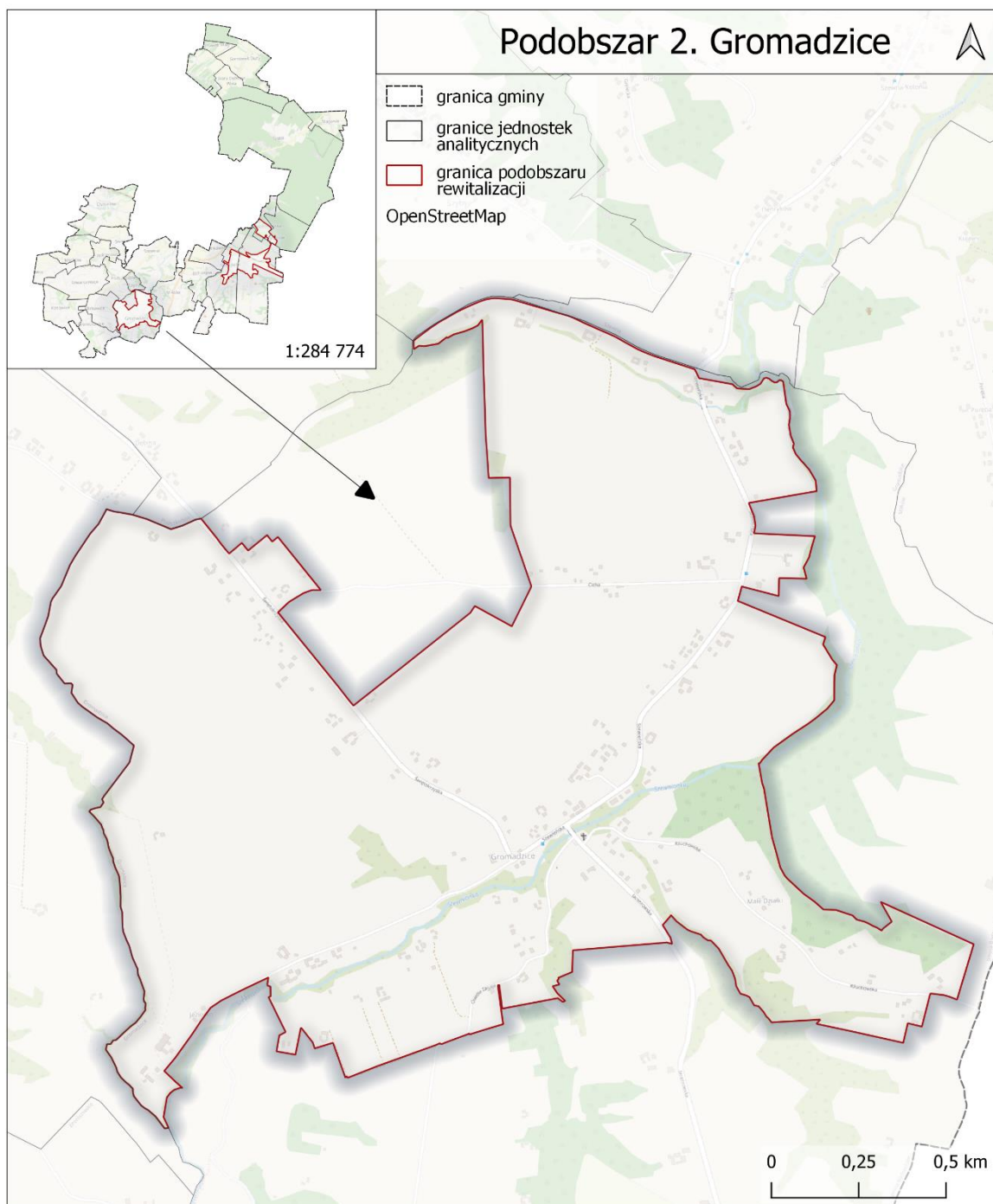
Podobszar 2. Gromadzice według stanu na koniec 2024 roku zamieszkuje 378 osób, co stanowi 2,97% całej populacji gminy. W strukturze wiekowej, podobnie jak w Podobszarze Bodzechowskim, dominują osoby powyżej 61 roku życia (30,42%), które stanowią wyższy niż średnio w gminie odsetek mieszkańców (27,84%). Sołectwo Gromadzice stanowi część gminy Bodzechów charakteryzującą się wyższą niż średnia intensywnością kurczenia się populacji. W okresie 2018 – 2023 populacja Gromadzic zmniejszyła się o 6,5%, podczas gdy w gminie Bodzechów było to 2 p.p. mniej.

Starzenie się społeczeństwa i stopniowy wzrost udziału osób starszych wśród mieszkańców jest istotnym problemem który dotyka Podobszar, ale odnosi się także do innych części gminy. Pociąga on za sobą rosnące potrzeby związane z usługami wsparcia, opiekuńczymi czy pielęgnacyjnymi.

Dużo członków rodzin powyjeżdżało i pozostali starsi rodzice do opieki. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje różne programy wsparcia dla tej grupy – asystent osób z niepełnosprawnością, opieka wytchnieniowa czy pomoc sąsiedzka. Nie jest to jednak wystarczające – codziennie ktoś się pojawia z taką potrzebą, a możliwości odpowiedzi na nią są bardzo ograniczone, szczególnie w środku roku, kiedy usługi są już zakontraktowane i rozdysponowane.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

Rysunek 18. Mapa Podobszaru 2. Gromadzice.

Źródło: opracowanie własne na bazie OpenStreetMap.

Problem bezrobocia dotyka Podobszar Gromadzice w mniejszym stopniu niż przeciętnie w gminie. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców Podobszaru wynosi 3,44%, podczas gdy dla gminy Bodzechów jest to 3,69%. W strukturze bezrobocia dominują kobiety, których udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wynosi 61,54%, co może być związane z występowaniem barier utrudniających kobietom aktywność zawodową. Ponadto, Podobszar wyróżniają się najwyższym

odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych (53,85%), przewyższając zarówno średnią gminną (49,15%), jak i wartość dla Podobszaru Bodzechowskiego (48,51%). Jak wspomniano wyżej, zjawisko to jest szczególnie problematyczne ze względu na trudności w aktywizacji tej grupy – zarówno z powodu utraty kompetencji i obniżenia atrakcyjności na rynku pracy, jak i narastających problemów psychospołecznych.

W Podobszarze Gromadzice odsetek osób korzystających z pomocy społecznej wynosi 9,52%, co stanowi wartość niemal dwukrotnie wyższą niż średnia gminna (4,59%) oraz zauważalnie wyższą niż w Podobszarze Bodzechowskim (6,11%). Udział osób powyżej 60 roku życia wśród beneficjentów pomocy społecznej był tu także wyższy – 19,44% (wartości dla gminy i podobszaru Bodzechowskiego wynoszą odpowiednio 15,56% oraz 12,20%). Wśród powodów przyznawania świadczeń dominowało ubóstwo które deklarował co trzeci beneficjent świadczeń (30,56%). Szczególnie wysoki był też udział osób z niepełnosprawnością (27,78%), dotkniętych problemem alkoholowym (19,44%) czy mających trudności z adaptacją po opuszczeniu zakładu karnego (8,33%). Zdaniem lokalnych ekspertów widoczna w Podobszarze koncentracja osób dotkniętych problemami społecznymi wiąże się ze zlokalizowanymi tu mieszkaniami socjalnymi znajdującymi się w budynku dawnej szkoły w centrum Gromadzic. Mieszkania te są lokalami o bardzo niskim standardzie, bez łazienek, z ogrzewaniem węglowym w piecach kaflowych.

W budynku byłej szkoły od 20-30 lat są mieszkania socjalne o standardzie bardzo niskim, nieprzystającym do dzisiejszych czasów. Osoby tam mieszkające nadużywają alkoholu, mają doświadczenia więzienne. Niestety nie ma w gminie innych mieszkań socjalnych, nie ma alternatywy. Jak już ktoś nie ma gdzie iść to tam idzie, ale tam różne rzeczy się dzieją.

Eksperci lokalni – respondenci wywiadu

To również głównie z uwagi na budynek socjalny w 2024 roku Podobszar Gromadzice charakteryzował się wysokim wskaźnikiem przestępczości, który wyniósł 2,91 na 100 mieszkańców. Była to wartość wyższa niż średnia dla całej gminy (2,08), jak i dla Podobszaru Bodzechowskiego (2,65). Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców osiągnęła poziom 2,38, znacząco przekraczała wartości dla gminy (1,14). Podobszar charakteryzował się również największą liczbą interwencji służb porządkowych – 13,76 na 100 mieszkańców – przewyższając zarówno średnią dla całej gminy (8,97), jak i wartość dla Podobszaru Bodzechowskiego (10,37), a liczba kradzieży oraz przypadków naruszenia nietykalności osobistej wyniosła 0,53 na 100 mieszkańców, co stanowi wartość ponad pięciokrotnie wyższą od średniej gminnej (0,08) oraz analogicznego wskaźnika dla Podobszaru Bodzechowskiego (0,04). Wydarzenia te koncentrują się wokół budynku socjalnego i nie wpływają zdaniem mieszkańców na ogólne poczucie bezpieczeństwa w miejscowości.

Dużo przestępstw w Gromadnicach jest generowanych przez osoby, które mieszkają w tym domu socjalnym. Są to osoby, które z różnych względów nie mają mieszkania. Nie mają wzorców do naśladowania, nie ma tam osób normalnie społecznie funkcjonujących. Większość znajduje się powyżej 60 roku życia.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

Teraz nikomu nie przeszkadzają, nie awanturują się na wsi, pod tym względem jest grzecznie. Swój świat i te różne zdarzenia, interwencje dzieją się tylko obok tego budynku. Te osoby zostały przeniesione z Bodzechowa po powodzi z 2000 r., która pozalewała budynki mieszkalne. Mieli tu być na chwilę, a minęło już 25 lat.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

Uczniowie zamieszkujący Podobszar 2. Gromadnice uczęszczają do Publicznej Szkoły Podstawowej w Szwarszowicach. W 2025 roku osiągnęli średni wynik egzaminu ósmoklasisty (z języka polskiego, matematyki oraz języka angielskiego) na poziomie 43,93%. Wynik ten znacząco odbiega zarówno od średniej gminnej, która wyniosła 55,57%, jak i od rezultatu uzyskanego przez uczniów z Podobszaru Bodzechowskiego (55,15%). Pod kątem problemów wychowawczych sytuacja przedstawia się znacznie korzystniej w porównaniu do Podobszaru Bodzechowskiego. Liczba uczniów sprawiających trudności wychowawcze w przeliczeniu na 100 uczniów wynosi tu 5,56, co jest wartością wyraźnie niższą niż średnia dla gminy (11,75) oraz znacznie niższą niż wartość odnotowana w Podobszarze Bodzechowskim (28,57). Podobnie przedstawiają się dane dotyczące natężenia skali sytuacji problemowych w szkołach – w przeliczeniu na 100 uczniów, wskaźnik dla Podobszaru Gromadnice (16,67) był zdecydowanie niższy niż w całej gminie (20,12), jak i w Podobszarze Bodzechowskim (35,06).

Podobszar Gromadnice wyróżnia się wysokim poziomem aktywności obywatelskiej. W wyborach samorządowych w 2024 roku frekwencja wyniosła tu 52,81%, co znacząco przewyższa średnią gminną, która osiągnęła poziom 46,56%. Zaangażowanie społeczne w Podobszarze Gromadnice wyraża się również poprzez działalność organizacji pozarządowych. W Podobszarze funkcjonują dwie takie organizacje, co w odniesieniu do liczby mieszkańców daje wskaźnik 5,29 na 100 osób – najwyższy w gminie i ponad trzykrotnie wyższy niż w Podobszarze Bodzechowskim. W sołectwie funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna i Koło Gospodyń Wiejskich. Aktywnie działa również lokalna radna, która inicjuje organizację różnych wydarzeń takich jak turnieje siatkarskie czy szachowe.

Tabela 12. Sytuacja społeczna Podobszaru 2. Gromadzice – zestawienie wskaźników.

Wskaźnik	Wartość dla gminy Bodzechów	Wartość dla Podobszaru 2. Gromadzice
Odsetek osób powyżej 60 r.ż. (%)	27,84	30,42
Odsetek osób bezrobotnych (%)	3,69	3,44
Udział bezrobotnych kobiet w ogóle osób bezrobotnych (%)	49,57	61,54
Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych (%)	49,15	53,85
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej (%)	4,59	9,52
Udział osób powyżej 60 r.ż. w ogóle osób korzystających z pomocy społecznej (%)	15,56	19,44
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających (%)	22,39	30,56
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających (%)	19,49	27,78
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających (%)	4,62	19,44
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w ogólnej liczbie korzystających (%)	0,68	8,33
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających (%)	5,13	5,56
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiek.-wychow. i prowadzenia gospodarstwa domowego w ogólnej liczbie korzystających (%)	1,71	5,56
Liczba popełnionych przestępstw na 100 mieszkańców	1,14	2,38
Liczba popełnionych wykroczeń na 100 mieszkańców	0,94	0,53
Liczba interwencji służb porządku publicznego na 100 mieszkańców	8,97	13,76
Liczba kradzieży, naruszeń nietykalności osobistej na 100 mieszkańców	0,08	0,53
Średni wynik z egzaminów ośmioklasisty (język polski, matematyka, język angielski)	55,57	43,93
Liczba sytuacji problemowych w szkołach na 100	20,12	16,67

uczniów		
Liczba organizacji pozarządowych przypadających na 1000 mieszkańców	2,43	5,29

Źródło: dane Urzędu Gminy Bodzechów, GOPS w Bodzechowie, Komenda Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim, Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim, OKE w Łodzi.

Sfery pozaspołeczne: gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno – funkcjonalna i techniczna

Analizując sytuację gospodarczą w Podobszarze Gromadzice, można zauważyć, że Podobszar charakteryzuje się niższym niż przeciętnie w gminie poziomem aktywności gospodarczej. Wskaźnik, mierzony liczbą aktywnych podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców, osiąga tu 3,17, podczas gdy dla gminy wynosi on 3,45. Na uwagę zasługuje natomiast niski udział zawieszonych podmiotów w ich ogólnej liczbie – 14,29%, co korzystnie wyróżnia Gromadzice na tle gminy (25,68%). Wskaźnik ten można interpretować jako dowód na większą stabilność funkcjonujących tu firm, pomimo ogólnie niskiego poziomu przedsiębiorczości. Dynamika zmian gospodarczych w Podobszarze należy do niewielkich. W 2024 roku w Podobszarze Gromadzice nie zarejestrowano żadnego nowego podmiotu gospodarczego, podczas gdy wskaźnik wyrejestrowanych działalności wyniósł 0,53 na 100 mieszkańców, co dwukrotnie przewyższa średnią dla całej gminy (0,22). Należy zaznaczyć, że sołectwo Gromadzice ma charakter wiejski i z rolniczymi tradycjami, co przekłada się na nadal istotną rolę rolnictwa w strukturze gospodarczej.

Są rodziny które się utrzymują z rolnictwa – ale to jest dosłownie kilka takich gospodarstw dysponujących terenami 20-60 ha. Rolnictwo coraz mniej się opłaca, a na terenie wsi są III-IV klasa ziemi.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

W Podobszarze Gromadzice, podobnie jak w Podobszarze Bodzechowskim, występują wyzwania związane z jakością powietrza. Według danych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) za 2023 wynika, że średnie roczne stężenie pyłu PM10 wyniosło tam 21,50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ – wartość przewyższającą zarówno średnią dla gminy (20,52 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), jak i dopuszczalny poziom rekomendowany przez Światową Organizację Zdrowia. Z kolei poziom średniego rocznego stężenia benzo(a)pirenu (B(a)P) osiągnął w Gromadziech najwyższy wynik w porównaniu do średnich dla gminy oraz Podobszaru Bodzechowskiego (odpowiednio 0,53 i 0,58 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) i wyniósł 0,61 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Mimo że wynik ten jest najwyższy na tle porównywanych jednostek, pozostaje poniżej dopuszczalnej normy wynoszącej 1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

W przeciwieństwie do Podobszaru 1. Bodzechowskiego, w Podobszarze 2. Gromadzice, na podstawie map zagrożenia powodziowego, udostępnionych do publicznej

wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury w dniu 7 września 2022 r., nie zidentyfikowano obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (raz na 10 oraz raz na 100 lat). Nie występują tu również zagrożenia powodzią od wód gruntowych (podtopienia) (na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego). Niemniej, zgodnie z Planem Przeciwdziałania Skutkom Suszy, Podobszar Gromadzice jest w większości klasyfikowany jako obszar ekstremalnie zagrożony suszą rolniczą. Podobszar Gromadzice, podobnie jak Podobszar Bodzechowski, jest w całości zlokalizowany w Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej (PL.ZIPOP.1393.OCHK.133), co zwiększa jego przyrodnicze walory. Walory naturalne i potencjał turystyczny miejscowości („małe Bieszczady”) atrakcyjne ukształtowanie terenu, wąwozy, przebiegający przez sołectwo szlak rowerowy stanowią potencjał, który powoduje, że pojawiają się pojedyncze, nowe inwestycje związane z turystyką (np. budowa domków wypoczynkowych).

Sfera przestrzenno-funkcjonalna obejmuje m.in. zagadnienia dostępność i jakości infrastruktury publicznej, przestrzeni wspólnych oraz ich dostosowanie do potrzeb różnych grup mieszkańców. Istotnym ograniczeniem rozwojowym Podobszaru Gromadzice jest niski poziom uzbrojenia w infrastrukturę wodno - kanalizacyjną. Udział budynków mieszkalnych posiadających umowy na dostawę wody w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych wynosi dla Podobszaru 71,07 przy średniej gminnej 92,42. Dodatkowo, na terenie sołectwa Gromadzice, a tym samym również w Podobszarze 2 nie funkcjonuje sieć kanalizacyjna. Gospodarstwa posiadają oczyszczalnie przydomowe i z uwagi na ukształtowanie terenu i rozłozystość wsi nie ma planów budowy na tym terenie sieci kanalizacyjnej.

Wieś jest rozrzucona, ulica Szewieńska jest skupiona, ale pozostałe są mocno rozstrzelone. Gmina zdecydowała jakiś czas temu z mieszkańcami, że kanalizacja to są bardzo duże koszty i zostaliśmy przy oczyszczalniach domowych.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

Analiza stanu dróg w analizowanym obszarze wskazuje, że 18,09% lokalnej sieci wymaga remontu, co znacząco przewyższa wartość dla gminy (6,04%) oraz Podobszaru Bodzechowskiego (10,27%). Kolejne wyzwanie funkcjonalno – przestrzenne stanowić może także ograniczona dostępność komunikacji publicznej. Średnioważona gęstość przystanków, będąca wskaźnikiem dostępności usług transportowych, wynosi dla Podobszaru 8,72 — znacznie poniżej gminnej średniej, która sięga 14,51. Pomimo tego uczestnicy warsztatu podkreślają dobre położenie miejscowości.

Skomunikowanie miejscowości jest dobre, bo rozjazdy są z naszej wsi w stronę Opatowa, Kielc, Ostrowca. Ale jeśli chodzi o komunikację to jeździ tylko prywatny przewoźnik – 4,5 kursów na dzień. Teraz jest też bus dowożący dzieci do szkoły. Komunikacja dotyczy tylko ulicy Szewieńskiej, a pewnie przydałoby się żeby bus przejeżdżał przez te boczne ulice.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

Wśród problemów podnoszonych przez mieszkańców Podobszaru problem stanowią także niedostatki w zakresie oświetlenia ulicznego, które obejmuje tylko odcinki głównych dróg (m.in. ulice Świętokrzyską, Szewieńską).

Jakość obiektów, przestrzeni publicznych i infrastruktury rekreacyjno – sportowej zlokalizowanej w Podobszarze wymaga modernizacji. Budynek socjalny zlokalizowany przy wjeździe do miejscowości jest obiektem zaniedbanym i negatywnie wpływa na odbiór centralnej przestrzeni Gromadzic. Za budynkiem zlokalizowane jest boisko i teren zielony wymagające modernizacji.

W Podobszarze zlokalizowana jest świetlica wiejska pełniąca również funkcje remizy OSP, obok której usytuowany jest budynek dawnej zlewni (mleczarni ostrowieckiej), który znajduje się w złym stanie technicznym.

Budynek zlewni miał być ileś lat temu odnawiany, ale w środku wszystko jest zdewastowane, bez kabli, tynku, dziura w dachu, nadaje się on raczej do wyburzenia. Na jego miejscu mógłby powstać parking na potrzeby świetlicy, ponieważ w trakcie organizowanych wydarzeń, festynów nie ma gdzie parkować, dzięki parkowanie na poboczach zagraża bezpieczeństwu.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

Budynek świetlicy zdaniem lokalnych ekspertów jest odnowiony i wystarczający do pełnionych funkcji. W centrum znajduje się także boisko do siatkówki, gdzie odbywają się lokalne rozgrywki siatkowe. Otoczenie świetlicy i pobliski plac zabaw wymagają modernizacji i zagospodarowania, w tym wyznaczenia miejsc parkingowych. Infrastruktura sportowa w postaci boiska znajduje się również w sąsiedztwie budynku socjalnego. Jest to jednak teren niskiej jakości, wymagający modernizacji, również z uwagi na imprezy lokalne (dożynki, festyny), które od niedawna są na nim organizowane.

Boisko przy dawnej szkole wykorzystywane jest na imprezy, które wcześniej były na placu zabaw, ale tam jest skrzyżowanie i to nie jest dobre, bezpieczne miejsce, dzieci musiały być pilnowane cały czas przez rodziców. Ruch się zrobił we wsi dość duży, ludzie omijają Ostrowiec przez Gromadzice. Ten teren mógłby pełnić funkcję boiska wielofunkcyjnego i miejsca organizacji lokalnych imprez.

Ekspert lokalny – respondent wywiadu

W Podobszarze Gromadzice sytuacja w zakresie sfery technicznej prezentuje się lepiej niż ma to miejsce w Podobszarze 1. Bodzechowskim. Odsetek budynków zawierających azbest wynosi tu 4,55%, co jest wartością znacznie niższą niż średnia gminna (8,66%) oraz wartość dla Podobszaru Bodzechowskiego (12,08%). Ilość azbestu do unieszkodliwienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 16173,28 kg, co również

plasuje Podobszar poniżej średniej gminnej (18 484,79 kg), co oznacza, że problem ten ma lokalnie stosunkowo niewielkie natężenie. Również pod względem udziału budynków z nieekologicznymi źródłami ciepła w ogólnej liczbie budynków, Podobszar 2. Gromadzice odznacza się korzystniejszym niż przeciętnie w gminie wynikiem - wskaźnik dla Podobszaru to 18,86%, podczas gdy średnia gminna wynosi 24,51%.

W zakresie liczby obiektów zabytkowych, w Podobszarze Gromadzice na 1 km² przypada ich 1,60, co stanowi wartość wyższą niż średnia gminna (0,52), jednak znacznie niższą niż w Podobszarze Bodzechowskim (7,26). Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Bodzechów obejmuje kilka obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie Podobszaru:

- Kaplica (na skrzyżowaniu ul. Szewieńska i ul. Jacentowska, stan dobry);
- Stajnia cugowa w zespole dworskim (ul. Świętokrzyska, obok nr 3, stan dobry);
- 3 piwnice w zespole dworskim (ul. Świętokrzyska, obok nr 3, stan zaniedbany).

Dodatkowo, w miejscowości Gromadzice w XIX w. ulokowana była fabryka fajansu i kamionki.

Dokumentacja zdjęciowa Podobszaru 2. Gromadzice – wybrane przestrzenie.

Rysunek 19. Boisko w sąsiedztwie budynku dawnej szkoły – niska jakość infrastruktury sportowej.

Rysunek 20. Plac zabaw w centrum miejscowości – niska jakość wyposażenia i przestrzeni.

Rysunek 21. Budynek świetlicy wiejskiej i remizy OPS w Gromadzicach.

Rysunek 22. Budynek dawnej zlewni w centrum Gromadzic – zły stan techniczny obiektu.

Rysunki 23 i 24. Budynek dawnej szkoły, w którym zlokalizowane są mieszkania socjalne – niezadawalający stan techniczny obiektu.

Tabela 13. Sytuacja pozaspółeczna Podobszaru 2. Gromadzice – zestawienie wskaźników sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej i technicznej.

Sfera	Wskaźnik	Wartość dla gminy Bodzechów	Wartość dla Podobszaru 2. Gromadzice
Gospodarcza	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	3,45	3,17
	Udział zawieszonych podmiotów gospodarczych w ich ogólnej liczbie w 2024 r. [%]	25,68	14,29
	Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w 2024 r.	0,17	0,00
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów	0,22	0,53

	gospodarczych na 100 mieszkańców w 2024 r.		
Środowiskowa	Średnie roczne stężenie pyłu PM10(µg/m3)	20,52	21,50
	Średnie roczne stężenie pyłu B(a)P (µg/m3)	0,53	0,61
	Obszar zagrożenia powodziowego 10% (raz na 10 lat)	TAK	NIE
	Ekstremalne zagrożenie suszą rolniczą	TAK	TAK
Przestrzenno funkcjonalna	Udział budynków mieszkalnych posiadających umowy na dostawę wody w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych (%)	92,43	71,07
	Udział budynków mieszkalnych posiadających umowy na odbiór ścieków w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	64,34	0,00
	Odsetek sieci drogowej wymagającej napraw w ogólnej długości sieci drogowej (%)	6,04	18,09
	Gęstość średnioważona przystanków	14,51	8,72
	Odsetek budynków użyteczności publicznej z wyznaczonymi miejscami parkingowymi dla OzN (%)	53,13	50,00
Techniczna	Odsetek budynków użyteczności publicznej z toaletą dostosowaną do potrzeb OzN (%)	56,25	50,00
	Odsetek budynków zawierających azbest w ogólnej liczbie budynków (%)	8,66	4,55
	Ilość azbestu (w kilogramach) do unieszkodliwienia w przyjętej jednostce azbestu na 100 mieszkańców	18484,79	16173,28
	Odsetek budynków z nieekologicznymi źródłami ciepła w ogólnej liczbie budynków (%)	24,51	18,86
	Liczba obiektów/budynków zabytkowych na km ²	0,52	1,60

Źródło: dane Urzędu Gminy Bodzechów.

Wyniki badań społecznych (ankiety CAWI) dotyczące Podobszaru 2. Gromadzice

11 z 45 osób wypełniających ankietę określiło, że są związani z podobszarem 2. Gromadzice. W tej grupie respondentów przeważają mieszkańcy sołectwa Gromadzice (9 osób). Dodatkowo 2 osoby mieszkają w innych sołectwach gminy Bodzechów.

Większość ankietowanych wskazała, że ich głównym związkiem z podobszarem Gromadzice jest miejsce zamieszkania (10 osób, 91%). Część respondentów podkreśliła również inne formy powiązań, takie jak bycie właścicielem nieruchomości, spędzanie czasu wolnego czy korzystanie z lokalnych usług, jednak dominującą kategorią pozostaje zamieszkanie na tym obszarze. W strukturze płci badanych dominują kobiety – stanowią 73% respondentów (8 osób). Mężczyźni stanowili 27% grupy (3 osoby). Ponad połowa grupy badawczej określiła się jako rodzice małych dzieci lub kobiety w ciąży (5 osób). Jedna osoba zadeklarowała, że jest osobą z niepełnosprawnością. Pozostali (5 osób) wskazali, że nie należą do żadnej z wymienionych w ankiecie kategorii.

Zdecydowana większość badanych wskazała na występowanie problemów społecznych w podobszarze Gromadzice. Najczęściej wskazywane były problemy w rodzinach i uzależnienia, które zauważyli wszyscy respondenci. Wszystkie wymienione problemy zostały wskazane przez co najmniej 90% ankietowanych (10 z 11 osób), co wskazuje na ich istotną obecność w analizowanym obszarze.

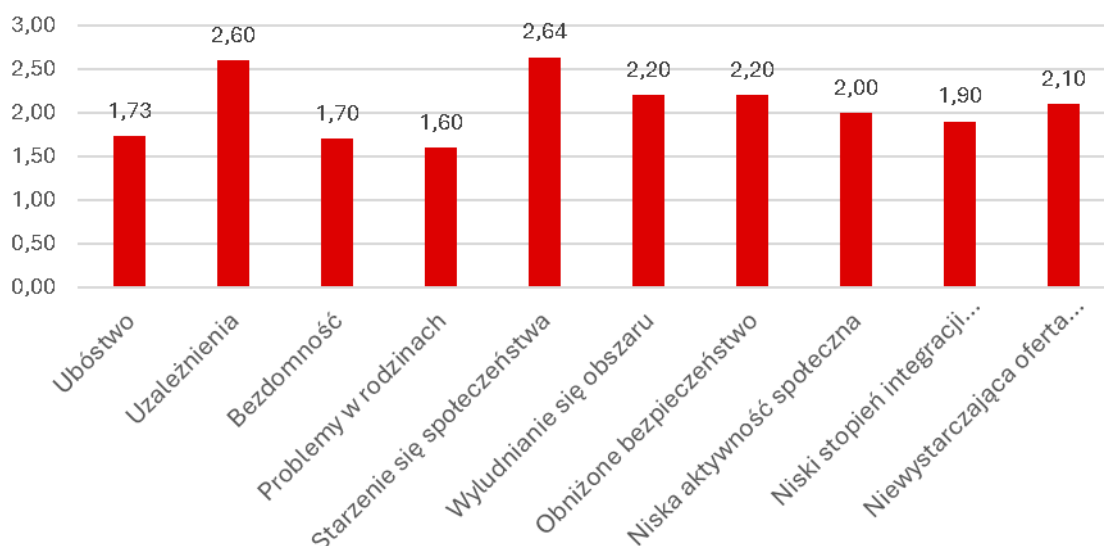
Wykres 8. Występowanie problemów społecznych w Podobszarze 2. Gromadzice.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=11

Analiza średnich ocen natężenia problemów społecznych wskazuje, że najwyżej oceniono zjawisko starzenia się społeczeństwa (2,64) oraz uzależnienia (2,60). Wysoko oceniono także wyludnianie się obszaru i obniżone bezpieczeństwo (średnia obu – 2,20). Najniżej pod względem natężenia oceniono problemy w rodzinach.

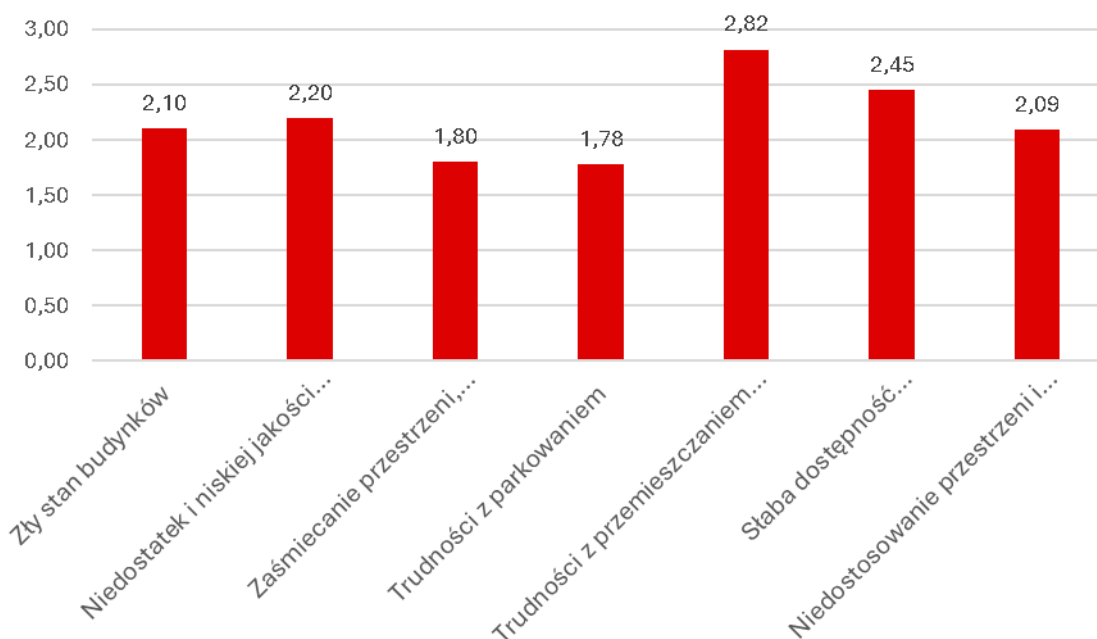
Wykres 9. Zbiorna ocena natężenia poszczególnych problemów społecznych w Podobszarze 2. Gromadzice.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=11

Ocena natężenia problemów przestrzennych także wskazuje na dość wysoki postrzegany poziom ich występowania. Zdecydowanie najwyżej oceniono trudności z przemieszczaniem się pieszo (2,82), a następnie dostępność komunikacyjną obszaru (2,45). Najniżej oceniono trudności z parkowaniem (1,78) zaśmiecenie przestrzeni (1,8).

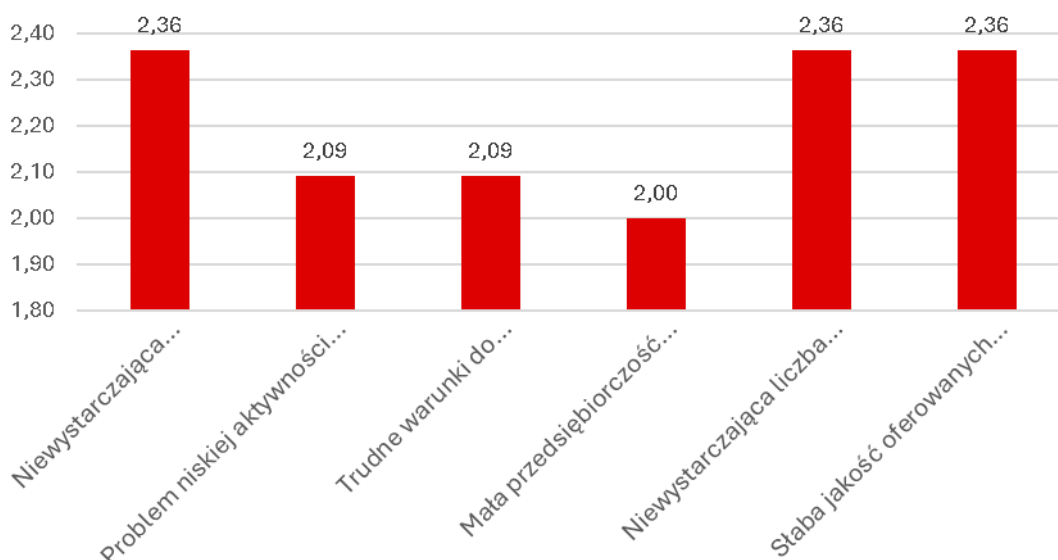
Wykres 10. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów przestrzennych w Podobszarze 2. Gromadzice.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=11

Ocena natężenia problemów gospodarczych wskazuje, że najwyżej ocenione zostały: niewystarczająca dostępność sklepów i podstawowych usług, niewystarczająca liczba miejsc pracy oraz słaba jakość oferowanych miejsc pracy (średnia 2,36). Nieco niżej oceniono niską aktywność zawodową mieszkańców (2,09), trudne warunki do prowadzenia działalności gospodarczych (2,09) oraz małą przedsiębiorczość mieszkańców (2,00).

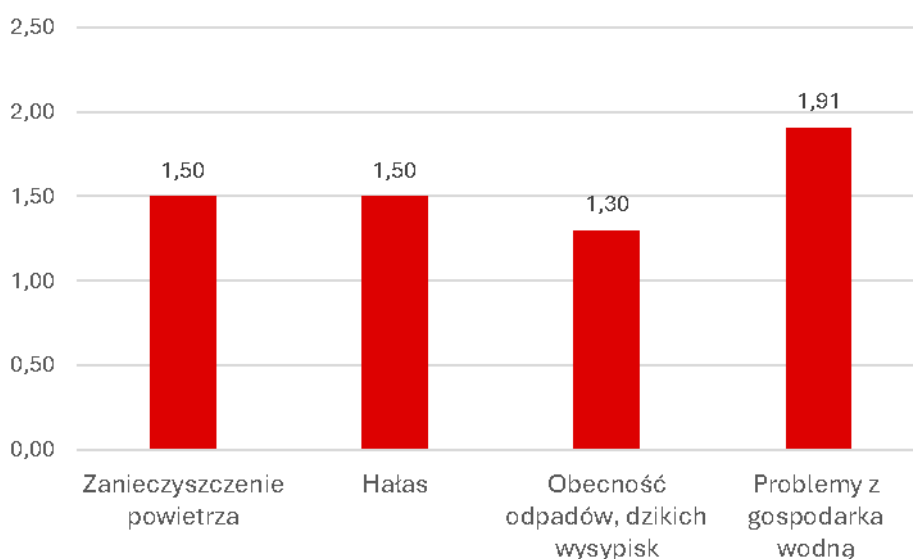
Wykres 11. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów gospodarczych w Podobszarze 2. Gromadzice.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=11

W ocenie natężenia problemów środowiskowych najwyżej ocenione zostały problemy z gospodarką wodną (1,91). Niżej oceniono zanieczyszczenie powietrza (1,50) i hałas (1,50), a najniżej obecność odpadów i dzikich wysypisk (1,30). Problemy środowiskowe zostały średnio ocenione niżej, pod względem natężenia, niż problemy społeczne, gospodarcze czy przestrzenne.

Wykres 12. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów środowiskowych w Podobszarze 2. Gromadzice.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=11

Najczęściej wskazywaną grupą wymagającą wsparcia w Podobszarze są dzieci w wieku szkolnym (6 osób, 55%). Wysoko oceniono również potrzebę wspierania seniorów (5 osób, 45%) oraz młodych dorosłych (4 osoby, 36%). Trzy osoby (27%) wskazały na konieczność wsparcia osób w trudnej sytuacji życiowej, natomiast pojedyncze wskazania dotyczyły osób chorych, z niepełnosprawnościami oraz rodziców małych dzieci.

Za największy potencjał Podobszaru Gromadzice uznano walory przyrodnicze, które wskazało 10 respondentów (91%). Kolejnym atutem jest uznanie obszaru za dobre miejsce do mieszkania (6 osób, 55%). Mniej licznie wskazywano aktywną i zintegrowaną społeczność, potencjał turystyczny oraz dostępność przestrzeni możliwych do wykorzystania pod funkcje społeczne (po 2 osoby, 18%).

Tabela 14. Potencjały Podobszaru 2. Gromadzice.

Mocne strony	Liczba respondentów
Walory przyrodnicze	10
Dobre miejsce do mieszkania/osiedlania się	6
Walory historyczne i kulturowe	3
Aktywna, zintegrowana społeczność	2
Potencjał turystyczny miejsca	2
Dostępność przestrzeni możliwych do wykorzystania pod funkcje społeczne	2
Dostępność obiektów możliwych do wykorzystania na cele społeczne	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=11

Najczęściej wskazywanym przedsięwzięciem, które zdaniem respondentów może ograniczyć negatywne zjawiska społeczne w podobszarze Gromadzice, jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego. Taką potrzebę zgłosiło 8 osób (73%). Kolejnym rozwiązaniem jest organizacja większej liczby działań o charakterze integracyjnym (4 osoby, 36%). Rzadziej wskazywano na rozwój oferty kulturalnej i działania ukierunkowane na wsparcie sektora społecznego (1, 9%).

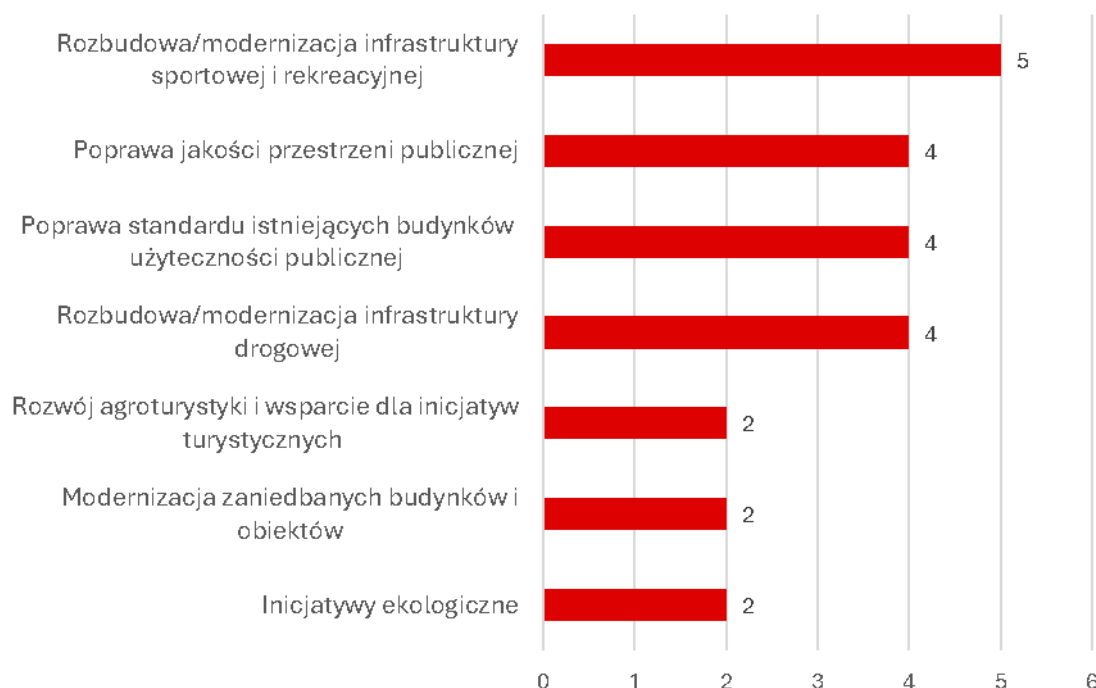
Wykres 13. Rodzaje przedsięwzięć mających ograniczyć negatywne zjawiska społeczne w Podobszarze 2. Gromadzice.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=11

Respondenci w kontekście problemów środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych najczęściej podkreślali potrzebę rozbudowy/modernizacji infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (5 osób, 45%). Najrzadziej wskazywano inicjatywy ekologiczne, modernizację zaniedbanych obiektów i rozwój agroturystyki (2, 18%).

Wykres 14. Rodzaje przedsięwzięć mających ograniczyć negatywne zjawiska środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne w Podobszarze 2. Gromadzice.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego, N=11

Główne problemy, potrzeby i potencjały Podobszaru 2. Gromadzice

Problemy i potrzeby	Potencjały
– Kurczenie się populacji i starzenie się społeczności Podobszaru - osoby powyżej 61 roku życia (30,42%), stanowią wyższy niż średnio w gminie odsetek mieszkańców (27,84%). Rosnące potrzeby związane z usługami wsparcia czy opiekuńczymi. – Wymagająca modernizacji przestrzeń publiczna infrastruktura sportowo – rekreacyjna (otoczenie świetlicy, plac zabaw, boisko w sąsiedztwie budynku socjalnego). Respondenci w kontekście problemów środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych najczęściej podkreślali potrzebę rozbudowy/modernizacji	– Podobszar Gromadzice wyróżnia się wysokim poziomem aktywności obywatelskiej. W sołectwie funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna i Koło Gospodyń Wiejskich. – Respondenci i badania za największy potencjał Podobszaru Gromadzice uznali walory przyrodnicze powodujące, że w obszarze pojawiają się pojedyncze, nowe inwestycje związane z turystyką (np. budowa domków wypoczynkowych). – Dobrej jakości zaplecze do działań lokalnych

infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (5 osób, 45%). Wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej i koncentracja problemów i wydarzeń niebezpiecznych w budynku obejmującym lokale socjalne (dawna szkoła). – Zły stan techniczny budynku socjalnego - lokale o bardzo niskim standardzie, bez łazienek, z ogrzewaniem węglowym. – Wymagająca modernizacji infrastruktura drogowa, w tym niedostatki w zakresie oświetlenia ulicznego. – Ograniczona dostępność komunikacji publicznej.	w postaci odnowionego budynku świetlicy wiejskiej.
--	---

III. Wizja oraz cele rewitalizacji wraz z kierunkami działań

Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji – pożądany stan docelowy

Obszar rewitalizacji gminy Bodzechów zapewnia wysokiej jakości, bezpieczną i dostępną przestrzeń życia codziennego, w której nowoczesnie urządzone świetlice wiejskie i ich otoczenie, place zabaw oraz boiska tworzą sieć lokalnych centrów aktywności. Mieszkańcy – dzieci, młodzież, dorośli i seniorzy – korzystają z bogatszej, lepiej skoordynowanej oferty czasu wolnego i usług społecznych (w tym wsparcia dla seniorów), rozwijanej w oparciu o kompetentnych liderów i aktywne organizacje.

Podobszar 1. Bodzechowski zyskuje spójną tożsamość przestrzenną: uporządkowane są centralne przestrzenie wsi i otoczenie obiektów publicznych. Działania skoncentrowane na zapewnieniu dostępności oferty społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej czy sportowej, pozwoliły zabezpieczyć codzienne potrzeby mieszkańców „w zasięgu ręki”, tak aby mogły być realizowane w pobliżu domu, bez konieczności dojazdów.

W Podobszarze 2. Gromadzice otoczenie wyremontowanej świetlicy zyskuje plac zabaw, siłownię plenerową, oświetlone dojścia, małą architekturę i strefę grillową, a po rozbiórce dawnej zlewni mleka powstaje kameralny parking porządkujący ruch. Zmodernizowane boisko pełni podwójną funkcję: codziennej aktywności sportowej i przestrzeni wydarzeń plenerowych. Stały kalendarz zajęć sportowych, kulturalnych i międzypokoleniowych ożywia nowe przestrzenie i wzmacnia więzi sąsiedzkie.

W ramach rewitalizacji wzmocnione zostały także usługi społeczne dostępne dla mieszkańców. Klub Seniora oferuje dowóz i ciepłe posiłki, dzięki czemu seniorzy częściej i regularniej korzystają z zajęć, a w Szkole w Bodzechowie rozwijane są kompetencje emocjonalno-społeczne dzieci i zapewnione wsparcie wychowawcze dla rodziców. Lokalne liderki i liderzy (w tym przedstawiciele KGW i organizacji nieformalnych) zyskali kompetencje do samodzielnego projektowania inicjatyw, angażowania mieszkańców i pozyskiwania środków.

Efektem całości działań jest estetyczna i dostępna przestrzeń publiczna, bogatsza i skoordynowana oferta czasu wolnego, wzmocnione więzi społeczne oraz większa aktywność mieszkańców.

Cele rewitalizacji i kierunki działań

Cel strategiczny 1: Stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni i obiektów wspólnych.	Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.
• Kierunek działań 1.1: Poprawa jakości przestrzeni centralnych w miejscowościach objętych rewitalizacją. • Kierunek działań 1.2. Rozwój infrastruktury czasu wolnego. • Kierunek działań 1.3. Dostosowanie terenów gospodarczych do współczesnych wymogów funkcjonalnych i środowiskowych.	• Kierunek działań 2.1: Wzmocnienie systemu wsparcia dla grup wrażliwych (dzieci, seniorzy). • Kierunek działania 2.2.: Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego. • Kierunek działania 2.3.: Tworzenie sprzyjających warunków dla aktywności społecznej i gospodarczej.

Opis sposobu realizacji przez Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bodzechów dokumentów strategicznych gminy

Strategia Rozwoju Gminy Bodzechów na lata 2021 – 2030

W dokumencie Strategii określono cztery cele strategiczne uszczegółowione poprzez cele operacyjne i kierunki działań. Cele te są następujące:

- Cel strategiczny 1 – Przestrzeń (CS1) - Przestrzeń przyjazna dla społeczności lokalnej, środowiska naturalnego i rozwoju gospodarczego.
- Cel strategiczny 2 – Strefa społeczna (CS2) - Silne, dobrze wykształcone, świadome i aktywne społeczeństwo obywatelskie.
- Cel strategiczny 3 – Środowisko (CS3) - Zrównoważone środowisko naturalne zapewniające wysoki poziom życia obecnym i przyszłym pokoleniom.
- Cel strategiczny 4 – Infrastruktura i gospodarka (CS4) - Korzystne rozwiązania infrastrukturalne, instytucjonalne i gospodarcze Gminy Bodzechów.

Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w realizację każdego z powyższych celów w następujących obszarach:

- Cel strategiczny 1 - CEL OPERACYJNY 1.1. Integracja społeczna, gospodarcza i środowiskowa w ramach przestrzennej struktury gminy – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 3.1.
- Cel strategiczny 1 - CEL OPERACYJNY 1.2. Funkcjonalna i estetyczna przestrzeń publiczna w gminie – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne 1.1., 1.2., 2.1., 2.2.
- Cel strategiczny 2 - CEL OPERACYJNY 2.1. Aktywna postawa społeczna mieszkańców gminy – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne 2.3., 3.1.
- Cel strategiczny 2 - CEL OPERACYJNY 2.2. Trwałe ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego i poprawa stanu zdrowia mieszkańców – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 3.2.
- Cel strategiczny 2 - CEL OPERACYJNY 2.3. Dzieci i młodzież aktywna ruchowo i społecznie – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 2.1., 2.2.
- Cel strategiczny 2 - CEL OPERACYJNY 2.5. Rozwój kapitału społecznego mieszkańców – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 3.1.
- Cel strategiczny 2 - CEL OPERACYJNY 2.6. Wykorzystanie i wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 3.1.
- Cel strategiczny 2 - CEL OPERACYJNY 2.7. Gminny rynek pracy dostosowany do potrzeb lokalnej i regionalnej gospodarki – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne 1.5., 3.1.
- Cel strategiczny 3 - CEL OPERACYJNY 3.6. Działania w celu poprawy stanu wód i przeciwdziałaniu zmianom klimatu – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 1.3.
- Cel strategiczny 4 - CEL OPERACYJNY 4.1. Infrastruktura techniczna dopasowana do potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne 1.1., 1.2., 1.3., 1.5., 2.1., 2.2.
- Cel strategiczny 4 - CEL OPERACYJNY 4.5. Wzrost konkurencyjności gospodarczej gminy – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 1.5.
- Cel strategiczny 4 - CEL OPERACYJNY 4.9. Zintegrowana w układzie metropolitalnym promocja gminy w bezpośrednim i dalszym otoczeniu (region, kraj) – realizowany przez podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 3.1.

Zgodnie z powyższym Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w każdy z czterech celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Bodzechów poprzez konkretne

przedsięwzięcia: m.in. poprawę jakości przestrzeni publicznych (1.1, 1.2, 2.1, 2.2), aktywizację społeczną i włączenie (2.3, 3.1, 3.2), rozwój oferty dla dzieci i młodzieży (1.1–1.4, 2.1–2.2) oraz wzmocnienie potencjału gospodarczego (1.5). Tym samym GPR istotnie zwiększa zdolność wdrożeniową Strategii, zapewniając komplementarne narzędzia realizacji celów.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bodzechów na lata 2021 - 2027

Poniżej wskazano matrycę powiązań celów i kierunków działań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji z celami strategii polityki społecznej w gminie Bodzechów. Z przeprowadzonej analizy wynika, że założenia Gminnego Programu Rewitalizacji bezpośrednio lub pośrednio wpisują się w cele określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bodzechów na lata 2021 - 2027.

Cele SRPS	Cele i kierunki działań GPR
Cel SRPS 1: Wsparcie osób bezrobotnych i rodzin znajdujących się w stanie ubóstwa oraz realizacja przedsięwzięć zmierzających do redukcji tych zjawisk	Pośrednio (komplementarnie): Cel strategiczny 1: Stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni i obiektów wspólnych. Kierunek działań 1.3. Dostosowanie terenów gospodarczych do współczesnych wymogów funkcjonalnych i środowiskowych. Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie. Kierunek działań 2.1: Wzmocnienie systemu wsparcia dla grup wrażliwych (dzieci, seniorzy). Kierunek działań.2.3. Tworzenie sprzyjających warunków dla aktywności społecznej i gospodarczej.
Cel SRPS 2: Działania zmierzające do integracji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych.	Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie. Kierunek działań 2.1: Wzmocnienie systemu wsparcia dla grup wrażliwych (dzieci, seniorzy).
Cel SRPS 3: Wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo wychowawcze	Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie. Kierunek działań 2.1: Wzmocnienie systemu wsparcia dla grup wrażliwych (dzieci, seniorzy).

Cel SRPS 4: Działania gminy zmierzające do przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Pośrednio (komplementarnie): Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie. Kierunek działań 2.1: Wzmocnienie systemu wsparcia dla grup wrażliwych (dzieci, seniorzy). Kierunek działań 2.2.: Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego.
Cel SRPS 5: Działania gminy zmierzające do rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami	Pośrednio (komplementarnie): Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie. Kierunek działań 2.1: Wzmocnienie systemu wsparcia dla grup wrażliwych (dzieci, seniorzy). Kierunek działań 2.2.: Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego.

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne określone w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025 – 2030 bezpośrednio realizują określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych działania. Są one następujące:

Cel 1 SRPS – działania:

- Zwiększenie dostępności specjalistycznego wsparcia w tym socjalnego, prawnego, psychologicznego (grupy samopomocowe) itp. – przedsięwzięcie rewitalizacyjne 1.4.
- Wsparcie inicjatyw służących rozwojowi przedsiębiorczości socjalnej na terenie gminy – przedsięwzięcie rewitalizacyjne 3.1.

Cel 2 SRPS – działania:

- Aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych – przedsięwzięcie rewitalizacyjne 3.2.
- Rozwój i inicjowanie nowych form pomocy w miejscu zamieszkania poprzez prowadzenie Klubu Senior+ – przedsięwzięcie rewitalizacyjne 3.2.

Cel 3 SRPS – działania:

- Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego w placówkach wsparcia dziennego, szkołach oraz współpraca z poradnią pedagogiczno-psychologiczną w tym zakresie – przedsięwzięcie rewitalizacyjne 1.4.
- Kontynuacja i rozwój zajęć sportowo-rekreacyjnych wśród dzieci i młodzieży – przedsięwzięcie rewitalizacyjne 1.3., 2.3.

IV. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia podstawowe

Poniżej w tabeli zestawiono wszystkie przedsięwzięcia podstawowe, które zaplanowano do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025-2030. W dalszej części rozdziału znajduje się szczegółowy opis każdego z tych przedsięwzięć ujęty w formę karty zadania.

Tabela 15. Przedsięwzięcia podstawowe – Podobszar 1. Bodzechowski

Numer zadania	Tytuł zadania
1.1.	Strefa Sąsiedzka Przyborów - zagospodarowanie otoczenia świetlicy wiejskiej w Przyborowie
1.2.	Modernizacja placu zabaw w Goździelinie
1.3.	Koła w ruch - stworzenie toru pumtrack w Bodzechowie
1.4.	Mocne Fundamenty - program kształtowania prawidłowych nawyków i kompetencji emocjonalno – społecznych wśród dzieci.
1.5.	Zagospodarowanie terenu obiektów przemysłowych celem poprawienia warunków produkcji

Tabela 16. Przedsięwzięcia podstawowe – Podobszar 2. Gromadzice

Numer zadania	Tytuł zadania
2.1.	Zagospodarowanie otoczenia świetlicy wiejskiej w Gromadzie
2.2.	Nowe oblicze boiska w Gromadzie – sport i wydarzenia lokalne
2.3.	Aktywne Gromadzice - świetlica pełna życia

Tabela 17. Przedsięwzięcia podstawowe – przedsięwzięcia wspólne dla podobszarów rewitalizacji

Numer zadania	Tytuł zadania
3.1.	Liderzy dla Bodzechowa – sieciowanie, rozwój i wsparcie inicjatyw społecznych oraz okoturystycznych
3.2.	Rozszerzenie oferty Klubu Seniora w Bodzechowie o usługi żywieniowe oraz usługi transportowe w celu dotarcia do miejsc świadczenia usług

Podobszar 1. Bodzechowski

Przedsięwzięcie 1.1.
Podobszar rewitalizacji 1. Bodzechowski

TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA:

Strefa Sąsiedzka Przyborów - zagospodarowanie otoczenia świetlicy wiejskiej w Przyborowiu

OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA

Koncepcja i zakres zadania:

Ujęte w ramach Podobszaru rewitalizacji sołectwo Przyborów charakteryzuje się brakiem urządzonych terenów rekreacyjnych, co ogranicza ofertę spędzania czasu wolnego dla mieszkańców, mimo wysokiej aktywności lokalnej społeczności (m.in. prężnie działające KGW). Istniejący w sąsiedztwie gospodarstwa „Bilówka” plac zabaw cechuje niska jakość i ograniczona funkcjonalność, niewystarczająca wobec potrzeb rodzin z dziećmi. Świetlica wiejska już dziś pełni rolę lokalnego centrum integracji, a z jej zasobów korzystają mieszkańcy sołectwa Przyborów, a także mieszkańcy Wólki Bodzechowskiej. Kompleksowe urządzenie terenu przy świetlicy pozwoli na pełne wykorzystanie potencjału miejsca, wzmocni funkcję integracyjną i rekreacyjną oraz podniesie atrakcyjność tej części Podobszaru rewitalizacji. Zadanie obejmuje:

- wyodrębnienie stref: rodzinnej rekreacji z placem zabaw (urządzenia dla różnych grup wiekowych, nawierzchnia bezpieczna), siłowni plenerowej dla młodzieży i dorosłych, boiska do siatkówki z ogrodzeniem i ławkami dla kibiców, strefy piknikowo-integracyjnej z altaną, stołami, grillem;
- montaż elementów małej architektury takich jak: ławki, kosze na odpady, stojaków na rowery;
- nasadzenia drzew i krzewów (cień, bioróżnorodność), trawniki rekreacyjne; możliwe niecki chłonne dla wód opadowych w celu ograniczenia spływu.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Zapewnienie dostępności zostanie oparte na likwidacji barier architektonicznych np.: bezprogowe dojścia, utwardzone ścieżki o odpowiedniej szerokości i spadkach, podjazdy. Elementy małej architektury zostaną dostosowane – ławki z oparciem i podłokietnikami, urządzenia o zróżnicowanej wysokości, bezpieczne nawierzchnie. W ramach zadania zamontowane będą urządzenia pozwalające na korzystanie przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Powstanie funkcjonalna, bezpieczna i dostępna przestrzeń publiczna przy świetlicy, odpowiadająca na potrzeby różnych grup mieszkańców z Przyborowia i Wólki Bodzechowskiej. Zwiększy się integracja społeczna i aktywność fizyczna (oferta dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów), a świetlica umocni swoją rolę jako lokalne centrum życia wspólnotowego. Nowa infrastruktura ograniczy konieczność wyjazdów do odleglejszych miejsc rekreacji i stworzy warunki do organizacji wydarzeń

plenerowych, sprzyjających budowaniu więzi i współodpowiedzialności za przestrzeń.

ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

X	Sfera społeczna
	Sfera gospodarcza
X	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
X	Sfera środowiskowa
	Sfera techniczna

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI:

Wskaźniki produktu:

- Liczba zagospodarowanych przestrzeni publicznych – 1 szt.
- Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej – 0,5499 ha

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba użytkowników nowej przestrzeni w skali roku – 500 osób.

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale VII - Procedury monitoringu i oceny) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Operatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale VII - Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Przyborów 82, działka 91/4 obręb 1 - Podobszar 1. Bodzechowski

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	Gmina Bodzechów
PARTNERZY W REALIZACJI	Lokalne organizacje - KGW
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	2027-2028
SZACUNKOWY KOSZT	500.000,00
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet własny, PR FEŚ

Przedsięwzięcie 1.2.

Podobszar rewitalizacji 1. Bodzechowski

TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA:

Modernizacja placu zabaw w Goździelinie

OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA

Koncepcja i zakres zadania:

W sołectwie Goździelin istniejący plac zabaw znajduje się w złym stanie technicznym i nie spełnia współczesnych standardów bezpieczeństwa, przez co nie odpowiada na potrzeby rodzin z dziećmi. Dodatkowo teren zlokalizowany przy drodze głównej ma niskie walory estetyczne, co negatywnie wpływa na wizerunek miejscowości; jego uporządkowanie i urządzenie poprawi jakość przestrzeni publicznej oraz bezpieczeństwo.

Koncepcja zakłada kompleksowe przekształcenie terenu placu zabaw w „górnym” Goździelinie w bezpieczną i estetyczną przestrzeń rekreacyjną dla dzieci i opiekunów. Na uporządkowanym, ogrodzonym obszarze powstanie strefa zabaw dla młodszych i starszych dzieci z certyfikowanymi urządzeniami na nawierzchni bezpiecznej, a obok niewielkie boisko do koszykówki z utwardzonym fragmentem pod koszem. Zaplanowano czytelne wejścia, bezprogowe dojścia o niskim oporze toczenia, ławki z oparciem i kosze na odpady oraz tablicę z regulaminem. Utrzymanie i animacja miejsca będą prowadzone we współpracy z sołectwem i organizacjami lokalnymi, tak aby przestrzeń była stale wykorzystywana i zadbana.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

W ramach zadania zamontowane będą urządzenia pozwalające na korzystanie przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w zagospodarowaniu będą niwelowane przeszkody terenowe mogące ograniczać poruszanie się tych osób.

Efekt zadania:

Powstanie funkcjonalna i estetyczna przestrzeń rekreacyjna w centrum wsi, dostępna bez konieczności dojazdów do odległych miejscowości. Zwiększy się aktywność fizyczna i integracja mieszkańców (dzieci, młodzieży, opiekunów), a poprawa ładu przestrzennego przy drodze głównej podniesie wizerunek Goździelina. W efekcie wieś zyska nowe, przyjazne miejsce spotkań, codziennej aktywności i organizacji lokalnych wydarzeń.

ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

X	Sfera społeczna
	Sfera gospodarcza
X	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
	Sfera środowiskowa
	Sfera techniczna

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI:

Wskaźniki produktu:

- Liczba urządzonych placów zabaw – 1 szt.
- Powierzchnia urządzonych placów zabaw – 0,32 ha

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba użytkowników w skali roku – 100 osób.

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale VII - Procedury monitoringu i oceny) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Operator Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale VII - Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Goździelin dz. 464 obr. 6 - Podobszar 1. Bodzechowski

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	Gmina Bodzechów
PARTNERZY W REALIZACJI	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	2026-2027
SZACUNKOWY KOSZT	200.000,00 zł
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet gminy

Przedsięwzięcie 1.3.

Podobszar rewitalizacji 1. Bodzechowski

TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA:

Koła w ruch - stworzenie toru pumptrack w Bodzechowie

OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA

Koncepcja i zakres zadania:

Budowa pumptracka w granicach istniejącego stadionu w Bodzechowie odpowiada na oddolnie zgłoszoną potrzebę mieszkańców – przede wszystkim rodziców dzieci w wieku szkolnym – którzy zorganizowali się i zbudowali szerokie poparcie dla tej inicjatywy. Obecna oferta aktywności dla dzieci i młodzieży jest ograniczona do tradycyjnych boisk, co nie zaspokaja rosnącego zainteresowania sportami rowerowymi i formami rekreacji rozwijającymi koordynację, równowagę oraz sprawność ogólną. Lokalizacja toru w obrębie istniejącej infrastruktury sportowej pozwala na efektywne wykorzystanie terenu, zaplecza i dojazdów, a także na lepszą organizację nadzoru i utrzymania. Inwestycja wzmocni funkcję stadionu jako centrum aktywności międzypokoleniowej, poprawi atrakcyjność oferty czasu wolnego i ograniczy konieczność dojazdów do podobnych obiektów np. w Ostrowcu

Świątokrzyskim.

Tor pumptrack zostanie zaprojektowany jako asfaltowy, o układzie pętli z profilowanymi muldami i bandami o zróżnicowanym promieniu, z wydzieloną strefą „mini” dla początkujących i dzieci oraz główną pętlą dla bardziej zaawansowanych użytkowników. Inwestycja obejmie przygotowanie podłoża, odwodnienie liniowe, trwałą nawierzchnię bitumiczną, ogrodzenie od strony ciągów pieszych, oświetlenie energooszczędne oraz czytelne oznakowanie regulaminowe i kierunkowe. Przewidziano elementy towarzyszące: strefę odpoczynku z ławkami i stojakami rowerowymi, punkt serwisowy z pompką i podstawowym narzędziownikiem. W ramach „życia obiektu” zaplanowane zostaną zajęcia instruktażowe z techniki i bezpieczeństwa jazdy, pierwszej pomocy czy wydarzenia edukacyjno-sportowe angażujące zarówno rodziców i młodzież.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Dojścia do pumptracka zostaną zaprojektowane jako bezprogowe, utwardzone ciągi o niskim oporze toczenia i właściwych spadkach. Przewidziana jest czytelna, kontrastowa informacja wizualna (piktogramy, regulamin w wersji łatwej do czytania) oraz strefa bezpiecznego oczekiwania i obserwacji dla opiekunów, wyposażona w ławki z oparciem i podłokietnikami. Układ toru uwzględni strefę „mini” o łagodniejszych profilach do nauki oraz szerokie pobocza/plac manewrowy, tak aby osoby początkujące lub o ograniczonej sprawności mogły bezpiecznie ćwiczyć i ewakuować się z trasy.

Efekt zadania:

Realizacja zadania poszerzy lokalną ofertę aktywności o bezpieczną i nowoczesną infrastrukturę dla dzieci i młodzieży, zwiększając poziom codziennej aktywności fizycznej oraz umiejętności technicznych. Oddolny charakter przedsięwzięcia wzmocni kapitał społeczny – utrwali współpracę rodziców, młodzieży i gminy przy utrzymaniu i wykorzystaniu obiektu.

ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

X	Sfera społeczna
Sfera gospodarcza
X	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
Sfera środowiskowa
Sfera techniczna

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI:

Wskaźniki produktu:

- Liczba wybudowanych Pumptracków – 1szt.
- Powierzchnia nowej infrastruktury rekreacyjno – sportowej – 0,17 ha

Wskaźniki rezultatu:

– Liczba użytkowników w skali roku – 100 osób.

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale VII - Procedury monitoringu i oceny) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Operatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale VII - Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Bodzechów ul. Kolejowa 29, dz. nr 620/3 - Podobszar 1. Bodzechowski

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	Gmina Bodzechów
PARTNERZY W REALIZACJI	Lokalne stowarzyszenia
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	2026-2028
SZACUNKOWY KOSZT	600.000,00
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet własny, PR FEŚ

Przedsięwzięcie 1.4.

Podobszar rewitalizacji 1. Bodzechowski

TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA:

Mocne Fundamenty - program kształtowania prawidłowych nawyków i kompetencji emocjonalno – społecznych wśród dzieci.

OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA

Koncepcja i zakres zadania:

Wczesny okres rozwoju osobowości niesie ze sobą wiele możliwości ale i zagrożeń. Brak odpowiedniej stymulacji oraz niezbędnego wsparcia dziecka może spowodować pojawianie się trudności rozwojowych w sferach poznawczych, emocjonalnych oraz społecznych. Odpowiednia, trafnie nakierowana pomoc w tych zakresach pozwoli na prawidłowy rozwój podstawowych kompetencji poznawczych, nawyków społecznych co w dalszym zakresie przyczyni się do rozwoju lokalnej społeczności. Celem projektu jest rozwijanie kompetencji emocjonalno – społecznych u najmłodszych mieszkańców gminy, co w efekcie ma wzmocnić ich samoocenę, podnieść poziom odczucia sukcesu osobistego, oraz zmniejszyć prawdopodobieństwo występowania nieakceptowanych społecznie zachowań. Zakres działań obejmie kilka bloków:

Blok 1. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne w grupie

przedszkolnej, podczas których dzieci będą uczyć się rozpoznawania i rozumienia własnych oraz cudzych emocji. Umiejętność ta pomoże im w budowaniu pozytywnych relacji, nauce efektywnej komunikacji i radzeniu sobie ze stresem. Na zajęciach tych wykorzystywane będą elementy socjoterapii i treningu umiejętności społecznych, co w efekcie ma przyczynić się do lepszego funkcjonowania w społeczeństwie. Dzieci będą uczyć się przez modelowanie, odgrywanie ról (scenek) i informację zwrotną, co ma na celu modyfikowanie niepożądanych zachowań na bardziej akceptowalne społecznie.

Blok 2. Rozwijanie umiejętności poznawczych u dzieci objętych rocznym przygotowaniem przedszkolnym - będzie polegało na stymulowaniu mózgu do sprawniejszego działania poprzez różnorodne aktywności: czytanie, gry planszowe, gry typu „memory”, łamigłówki, zagadki, krzyżówki, aktywność fizyczną.

Blok 3. Budowanie poczucia własnej wartości u dzieci z oddziału przedszkolnego podczas zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne - uczenie samoakceptacji, pozytywnego myślenia o sobie, wdrażanie do rozwijania swoich talentów i pasji oraz dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne; budowanie umiejętności wyznaczania własnych granic i respektowania granic drugiego człowieka.

Blok 4. Wspieranie kompetencji wychowawczych – konsultacje indywidualne dla rodziców/opiekunów – dzielenie się wiedzą i umiejętnościami, prezentowanie postaw, które umożliwiają skuteczne wspieranie rozwoju dziecka, budowanie z nim silnych więzi oraz radzenie sobie w codziennych i kryzysowych sytuacjach, np.:

- analiza potrzeb dziecka,
- wspieranie relacji rodzic – dziecko,
- nauka zasad efektywnej komunikacji,
- rozwiązywanie konfliktów,
- reagowanie w sytuacjach trudnych.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Zajęcia będą się odbywać na terenie szkoły, prowadzić je będą nauczyciele/specjaliści pracujący w szkole. Materiały i informacje będą dostępne w formie papierowej oraz elektronicznej. Dzięki elastycznej możliwości organizowania zajęć w oddziale przedszkolnym harmonogram spotkań może być na bieżąco modyfikowany (w zależności od potrzeb). Częsty kontakt pomiędzy dziećmi, a prowadzącym zajęcia daje szansę dogłębnego poznania specyfiki grupy oraz wyłonienia z niej uczniów ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Realizacja projektu doprowadzi do trwałego wzrostu kapitału społecznego poprzez rozwinięcie kompetencji emocjonalno – społecznych u najmłodszych mieszkańców

gminy, wzmocnienie ich samooceny i poczucia sukcesu, pojawienie się świadomości własnych umiejętności. Efektem zadania będzie też poprawa poziomu funkcjonowania najmłodszych mieszkańców gminy, a co za tym idzie poprawa jakości funkcjonowania rodzin, wzrost kompetencji wychowawczych oraz właściwych postaw rodzicielskich.

ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

- X Sfera społeczna
 Sfera gospodarcza
 Sfera przestrzenno-funkcjonalna
 Sfera środowiskowa
 Sfera techniczna

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI:

Wskaźniki produktu:

- Liczba zrealizowanych godzin dydaktycznych - 168 h.
- Liczba konsultacji dla rodziców - 21 h.
- Liczba dzieci objętych programem - 30 os.
- Liczba opiekunów/dorosłych objętych wsparciem – wg potrzeb - max 32 os.

Wskaźniki rezultatu:

- Odsetek dzieci, u których nauczyciele/wychowawcy zauważyli poprawę funkcjonowania społecznego w klasie – 40%.
- Odsetek rodziców deklarujących lepszą komunikację i relacje z dzieckiem po zakończeniu warsztatów – 60%.

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale VII - Procedury monitoringu i oceny) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Operatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale VII - Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Podobszar 1. Bodzechowski - Publiczna Szkoła Podstawowa w Bodzechowie – ul. Szkolna 12, 27-420 Bodzechów

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	Publiczna Szkoła Podstawowa w Bodzechowie
PARTNERZY W REALIZACJI	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	2026 - 2028
SZACUNKOWY KOSZT	50.000 zł
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet gminy

Przedsięwzięcie 1.5.
Podobszar rewitalizacji 1. Bodzechowski
TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA: Zagospodarowanie terenu obiektów przemysłowych celem poprawienia warunków produkcji
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA
Koncepcja i zakres zadania: Realizacja zadania jest uzasadniona charakterem poprzemysłowego terenu po dawnej Hucie Ostrowiec, gdzie ciągi komunikacyjne i place utwardzano historycznie żużlem. Obecne nawierzchnie z kruszywa kurzą się, rozmiękają podczas opadów i nie zapewniają wymaganej nośności ani bezpieczeństwa dla ruchu ciężkiego, co obniża operacyjność (załadunek/rozładunek, manewry) i standard pracy. W bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się ok. 5 tys. m² hal, z których tylko jedna jest wynajmowana. Stan infrastruktury i otoczenia stanowi więc istotną barierę komercjalizacji i czynnikiem hamującym napływ najemców. Celem zadania jest poprawa jakości infrastruktury gospodarczej obiektów poprzemysłowych, w tym wykonanie utwardzonych placów manewrowo - składowych, parkingów, dróg o nawierzchni asfaltowej i kostki betonowej w miejscu istniejących terenów utwardzonych kruszywem. Poprawi to warunki prowadzenia działalności gospodarczej, podniesie atrakcyjność terenu pod względem produkcji i możliwości ściągnięcia innych przedsiębiorców do pustych hal produkcyjnych przeznaczonych do wynajmu. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami: Zadanie zostanie zrealizowane zgodnie z zasadami dostępności architektonicznej. Efekt zadania: Efektem zadania będzie powstanie trwałej, dobrej jakości infrastruktury gospodarczej, o dobrym zapleczu logistycznym (załadunek/rozładunek). W konsekwencji wzrośnie atrakcyjność kompleksu dla najemców i inwestorów, co ułatwi komercjalizację pustych hal i zwiększy potencjał rozwoju działalności gospodarczej.
ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

	Sfera społeczna
X	Sfera gospodarcza
X	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
X	Sfera środowiskowa
	Sfera techniczna
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI:	
Wskaźniki produktu:	
– Powierzchnia zrewaloryzowanej przestrzeni przemysłowej - 1 ha	
Wskaźniki rezultatu:	
– Liczba nowych podmiotów gospodarczych - 2 szt.	
Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:	
Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale VII - Procedury monitoringu i oceny) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Operator Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale VII - Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.	
LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Bodzechów dz. 428/12 ul. Cegielniana 4 - Podobszar 1. Bodzechowski	
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	Norbert Szwagierczak
PARTNERZY W REALIZACJI	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	2026-2027
SZACUNKOWY KOSZT	2.000.000,00
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Środki prywatne, PR FEŚ, FENG

Podobszar 2. Gromadzice

Przedsięwzięcie 2.1.
Podobszar rewitalizacji 2. Gromadzice
TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA:
Zagospodarowanie otoczenia świetlicy wiejskiej w Gromadzie
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA
Koncepcja i zakres zadania:
Przy świetlicy w Gromadzie zaplanowano stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni

spotkań i rekreacji. Teren zostanie wyposażony w nowy plac zabaw, siłownię plenerową, ławki i kosze, oświetlenie terenowe oraz strefę grillową sprzyjającą wydarzeniom sąsiedzkim. Równolegle, w miejscu zdegradowanego budynku dawnej zlewni mleka, po rozbiórce powstanie niewielki parking porządkujący układ komunikacyjny wokół świetlicy. Budynek świetlicy wiejskiej został niedawno wyremontowany i pełni funkcję lokalnego centrum aktywności, jednak jego bezpośrednie otoczenie wymaga modernizacji. W sąsiedztwie znajduje się stary obiekt dawnej zlewni mleka w złym stanie technicznym, stanowiący barierę przestrzenną i obniżający walory estetyczne. Likwidacja tej zabudowy i wykorzystanie terenu pod miejsca postojowe usprawni obsługę komunikacyjną świetlicy i poprawi bezpieczeństwo, a nowe wyposażenie rekreacyjne pozwoli pełniej wykorzystać potencjał zmodernizowanego obiektu. Zadanie obejmuje zagospodarowanie części rekreacyjno-sportowej (plac zabaw, siłownia plenerowa, boisko do siatkówki i koszykówki), wypoczynkowo-integracyjnej (ławki, zadaszone miejsce z grillem) oraz strefę komunikacji i parkowania.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

W ramach zadania zamontowane będą urządzenia pozwalające na korzystanie przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w zagospodarowaniu będą niwelowane przeszkody terenowe mogące ograniczać poruszanie się tych osób.

Efekt zadania:

Inwestycja podniesie jakość otoczenia świetlicy wiejskiej usytuowanej w centrum miejscowości, wzmocni integrację społeczną i zwiększy atrakcyjność Gromadziec jako miejsca do życia i aktywności lokalnej. Uporządkowanie komunikacji i nowe miejsca parkingowe poprawią dostęp do obiektu podczas wydarzeń.

ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

X	Sfera społeczna
	Sfera gospodarcza
X	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
	Sfera środowiskowa
X	Sfera techniczna

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI:

Wskaźniki produktu:

- Liczba zagospodarowanych przestrzeni publicznych – 1 szt.
- Powierzchnia zagospodarowanych przestrzeni publicznych – 1,96 ha

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba użytkowników w skali roku – 300 osób

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego

Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale VII - Procedury monitoringu i oceny) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Operator Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale VII - Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Gromadzice działki numer 252/1, 347, 203/2 – Podobszar 2. Gromadzice

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	Gmina Bodzechów
PARTNERZY W REALIZACJI	Lokalne organizacje
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	2026-2028
SZACUNKOWY KOSZT	300.000,00 zł
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet gminy, KPO, Ministerstwo Sportu i Turystyki

Przedsięwzięcie 2.2.

Podobszar rewitalizacji 2. Gromadzice

TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA:

Nowe oblicze boiska w Gromadziach – sport i wydarzenia lokalne

OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA

Koncepcja i zakres zadania:

Istniejące boisko trawiaste w Gromadziach, położone w centrum miejscowości, pozostaje w dużej mierze niezagospodarowane i nie odpowiada współczesnym standardom użytkowym. Mimo że teren jest wykorzystywany jako miejsce lokalnych wydarzeń i festynów, brak ławek, koszy oraz podstawowej małej architektury ogranicza jego funkcjonalność, komfort użytkowników oraz możliwości organizacyjne.

Koncepcja przewiduje gruntowną przebudowę istniejącego boiska: zapewnienie odpowiedniej nawierzchni oraz zamontowanie elementów małej architektury – ławki z oparciami, kosze na odpady, stojaki na rowery – oraz energooszczędne oświetlenie umożliwiające bezpieczne użytkowanie po zmroku. Gruntowna przebudowa pozwoli przekształcić boisko w wielofunkcyjną, estetyczną i bezpieczną przestrzeń publiczną, służącą zarówno amatorskiej aktywności sportowej, jak i cyklicznym wydarzeniom sąsiedzkim.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

W ramach zadania zamontowane będą urządzenia pozwalające na korzystanie przez

osoby ze szczególnymi potrzebami, w zagospodarowaniu będą niwelowane przeszkody terenowe mogące ograniczać poruszanie się tych osób.

Efekt zadania:

Interwencja podniesie jakość centrum wsi, wzmocni integrację mieszkańców różnych grup wiekowych i zapewni warunki do regularnego, catorocznego korzystania z terenu zgodnie z jego potencjałem.

ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

X	Sfera społeczna
	Sfera gospodarcza
X	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
	Sfera środowiskowa
	Sfera techniczna

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI:

Wskaźniki produktu:

- Liczba zmodernizowanych obiektów – 1
- Powierzchnia zmodernizowanej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej – 0,98 ha

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba użytkowników w skali roku – 300 osób

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale VII - Procedury monitoringu i oceny) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Operator Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale VII - Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Gromadzice dz. nr 203/2 – Podobszar 2. Gromadzice

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	Gmina Bodzechów
PARTNERZY W REALIZACJI	Lokalne stowarzyszenia
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	2026-2028
SZACUNKOWY KOSZT	450.000,00
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet własny, PR FEŚ

Przedsięwzięcie 2.3.
Podobszar rewitalizacji 2. Gromadzice
TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA: Aktywne Gromadzice - świetlica pełna życia
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA Koncepcja i zakres zadania: Świetlica wiejska w Gromadzieach pełni rolę ważnego centrum integracji lokalnej, jednak jej obecna oferta jest ograniczona i wymaga poszerzenia o działania atrakcyjne dla różnych grup wiekowych. Dotychczasowe doświadczenia, takie jak organizacja turniejów siatkówki i szachów, pokazały duże zainteresowanie mieszkańców sportem i rywalizacją w przyjaznej atmosferze, co potwierdza potencjał do rozwijania tego typu inicjatyw. Realizacja zadania odpowie na potrzebę spędzania wolnego czasu w sposób aktywny i twórczy, a zarazem stworzy przestrzeń do integracji międzypokoleniowej. Dzięki temu świetlica w Gromadzieach stanie się jeszcze silniejszym centrum życia społecznego, sprzyjającym rozwojowi więzi i aktywności mieszkańców. Pierwszym etapem zadania będzie opracowanie rocznego harmonogramu wydarzeń i zajęć świetlicowych z podziałem na grupy wiekowe oraz promocja oferty w sołectwie i gminie (plakaty, ogłoszenia, media społecznościowe). Proponowany zakres przedsięwzięcia obejmie: 1. Rozwój oferty sportowej poprzez: – prowadzenie cyklicznych zajęć rekreacyjno-sportowych (m.in. siatkówka, tenis stołowy, gimnastyka dla dorosłych i seniorów, zajęcia ruchowe dla dzieci), – utworzenie sekcji szachowej dla dzieci i młodzieży z opieką instruktora. 2. Organizację zajęć kulturalno-edukacyjnych takich jak np.: – warsztaty artystyczne (plastyka, rękodzieło, muzyka) dla dzieci, młodzieży i dorosłych, – zajęcia tematyczne z edukacji cyfrowej i medialnej, w tym dla seniorów (np. obsługa smartfona, e-usługi), – wieczory i spotkania tematyczne (np. podróżnicze, historyczne). 3. Działania międzypokoleniowe: – cykliczne wydarzenia łączące różne grupy wiekowe, np. „Rodzinny Dzień Sportu i Gier” (siatkówka, szachy, gry planszowe), – spotkania integracyjne i festyny rodzinne. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami: Możliwość wcześniejszego zgłoszenia indywidualnych potrzeb przy udziale w wydarzeniach. Dostosowanie harmonogramu zajęć do potrzeb różnych grup wiekowych i osób z ograniczeniami. Organizacja części zajęć i wydarzeń dostosowanych do osób z ograniczeniami zdrowotnymi lub sensorycznymi (np. gry stolikowe, warsztaty rękodzielnicze),

Efekt zadania:

Dzięki realizacji zadania mieszkańcy Gromadzic zyskają szerszą i bardziej atrakcyjną ofertę spędzania czasu wolnego, obejmującą sport, kulturę i edukację. Świetlica stanie się miejscem regularnych spotkań integrujących dzieci, młodzież, dorosłych i seniorów, wzmacniając więzi międzypokoleniowe.

ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

- X Sfera społeczna
 Sfera gospodarcza
 Sfera przestrzenno-funkcjonalna
 Sfera środowiskowa
 Sfera techniczna

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI:

Wskaźniki produktu:

- Liczba zorganizowanych wydarzeń i zajęć w świetlicy - min. 25 rocznie.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników wydarzeń i zajęć w świetlicy – min. 100 osób rocznie.

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale VII - Procedury monitoringu i oceny) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Operator Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale VII - Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Podobszar 2. Gromadzice - świetlica wiejska

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	Gminne Centrum Oświaty w Bodzechowie
PARTNERZY W REALIZACJI	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	2026-2028
SZACUNKOWY KOSZT	150.000 zł (50.000 zł rocznie)
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet gminy, Regionalne granty na rewitalizację

Obszar rewitalizacji

Przedsięwzięcie 3.1.
Podobszar rewitalizacji 1. Bodzechowski i Podobszar rewitalizacji 2. Gromadzice
TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA: Liderzy dla Bodzechowa – sieciowanie, rozwój i wsparcie inicjatyw społecznych oraz okoturystycznych
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA Koncepcja i zakres zadania: W obszarze rewitalizacji gminy Bodzechów tworzą się grupy nieformalne zainteresowane wprowadzaniem zmian w swojej miejscowości, czego przykładem jest np. inicjatywa Pumptrack dla Bodzechowa. Mimo rosnącej aktywności mieszkańców brakuje jednak odpowiedniego zaplecza doradczego i eksperckiego – osoby chcące działać społecznie często nie wiedzą, od czego zacząć i gdzie szukać wsparcia. Tego typu wsparcia brakuje także dla osób zainteresowanych rozwijaniem oferty o charakterze agroturystycznym i okoturystycznym. Wzmocnienie ich kompetencji i stworzenie systemu pomocy pozwoli przekształcić spontaniczne pomysły w dobrze przygotowane inicjatywy rozwojowe. Ważnym atutem jest obecność aktywnie działających podmiotów takich jak Koła Gospodyń Wiejskich, które posiadają bogate doświadczenie w organizacji wydarzeń i mogą stać się naturalnymi partnerami w działaniach rozwojowych. Celem projektu jest wzmocnienie kompetencji i potencjału liderów lokalnych oraz przedstawicieli grup nieformalnych działających w gminie Bodzechów w obszarze rewitalizacji poprzez zapewnienie wsparcia ekspercko-doradczego, rozwój kompetencji, sieciowanie oraz promocję działań z zakresu aktywności społecznej i rozwoju oferty turystyczno-agroturystycznej. Zakres działań projektu obejmie kilka bloków: Blok 1. Rozwój kompetencji liderów lokalnych - cykl szkoleń i warsztatów dla liderów i przedstawicieli grup nieformalnych obejmujący zagadnienia takie jak np.: – komunikacja i animowanie społeczności i budowanie partnerstw lokalnych, – zarządzanie projektem społecznym, – praca z młodzieżą i seniorami, – innowacyjne metody angażowania mieszkańców w gminie wiejskiej, podmiejskiej, – zagadnienia formalno – prawne związane z zakładaniem i działaniem ngo, – źródła finansowania działalności społecznej. Blok 2. Wsparcie ekspercko-doradcze obejmie cykl dyżurów doradczo-eksperskich dostępnych dla aktywnych społecznie mieszkańców i grup. W ramach dyżurów świadczone będzie doradztwo prawne (zakładanie stowarzyszeń, RODO, umowy),

doradztwo w zakresie pozyskiwania środków (pisanie wniosków, analiza konkursów, współpraca z gminą), doradztwo księgowo-organizacyjne dla nowych NGO i inicjatyw.

Blok 3. Sieciowanie, wymiana doświadczeń i promocja realizowanych działań:

- organizacja forum liderów lokalnych – corocznego wydarzenia integrującego środowiska aktywistów, grup wiejskich i sołtysów,
- organizacja lokalnego konkursu na „Najciekawszą inicjatywę społeczną i turystyczną roku”,

Blok 4. Wzmocnienie kompetencji i aktywności w zakresie rozwoju lokalnej oferty agroturystycznej i okołoturystycznej poprzez szkolenia i warsztaty dla mieszkańców zainteresowanych rozwojem agroturystyki takie jak np.:

- jak uruchomić gospodarstwo agroturystyczne - formalno-prawne aspekty prowadzenia działalności,
- marketing i promocja w internecie,
- tworzenie lokalnych produktów turystycznych i kulinarnych oraz łączenie oferty agroturystycznej z działalnością grup społecznych (np. festyny, warsztaty rękodzielnicze),
- przygotowanie biznesplanu i możliwe źródła finansowania.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Szkolenia i spotkania odbywać się będą w budynkach dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wszystkie materiały informacyjne i szkoleniowe będą dostępne w wersjach elektronicznych zgodnych z zasadami prostego języka (E2R – łatwy tekst). W każdym działaniu przewidziany zostanie mechanizm wcześniejszego zgłaszania potrzeb uczestników (formularz rejestracyjny z pytaniem o dostępność) na bazie którego będą realizowane niezbędne usprawnienia takie jak np. możliwość skorzystania z tłumacza języka migowego, zapewnienie asystenta osobistego, elastyczna organizacja wydarzeń (np. możliwość udziału online dla osób, które nie mogą dojechać).

Efekt zadania:

Realizacja projektu doprowadzi do trwałego wzrostu kapitału społecznego poprzez aktywizację mieszkańców i powstawanie nowych inicjatyw oddolnych. Liderzy lokalni zdobędą wiedzę i umiejętności, które pozwolą im pełnić rolę animatorów życia społecznego i skutecznych przedstawicieli społeczności. Projekt przyczyni się także do rozwoju agroturystyki i inicjatyw okołoturystycznych, co zwiększy atrakcyjność gospodarczą i rekreacyjną gminy.

ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

X	Sfera społeczna
X	Sfera gospodarcza

Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera środowiskowa Sfera techniczna	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI:	
Wskaźniki produktu: – Liczba osób objętych szkoleniami i warsztatami – 20 os. – Liczba godzin przeprowadzonych dyżurów doradczo – eksperckich – 48 h. Wskaźniki rezultatu: – Liczba zrealizowanych inicjatyw oddolnych – 4 szt. – Liczba nowych usług agroturystycznych lub okołoturystycznych – 1 szt. Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji: Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale VII - Procedury monitoringu i oceny) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Operator Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale VII - Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.	
LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Obszar rewitalizacji	
PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	Gminne Centrum Oświaty w Bodzechowie
PARTNERZY W REALIZACJI	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	2026-2027
SZACUNKOWY KOSZT	100.000 zł
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet gminy, Regionalne granty na rewitalizację

Przedsięwzięcie 3.2.
Podobszar rewitalizacji 1. Bodzechowski i Podobszar rewitalizacji 2. Gromadzice
TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA:
Rozszerzenie oferty Klubu Seniora w Bodzechowie o usługi żywieniowe oraz usługi transportowe w celu dotarcia do miejsc świadczenia usług
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA

Koncepcja i zakres zadania:

Projekt odpowiada na problem ograniczonej mobilności wielu seniorów, którzy z powodu braku transportu nie mogą docierać do miejsc świadczenia różnego rodzaju usług (m.in. zdrowotnych czy świadczonych przez Klub Seniora). O ile dostęp dla seniorów mieszkających w sołectwie Bodzechów jest dość łatwy, o tyle w przypadku seniorów m.in. z Przyborowia, Wólki Bodzechowskiej, Goździelina czy Gromadziec barierę uczestnictwa stanowi często właśnie brak możliwości dotarcia do miejsc świadczenia usług. Projekt adresuje również potrzebę dostępu do ciepłych posiłków zgłaszaną przez seniorów do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zakres planowanych w ramach przedsięwzięcia działań obejmuje:

1. Organizację transportu dla seniorów mających trudności w samodzielnym przemieszczaniu się np. ze względu na ograniczoną sprawność (w tym: poruszające się na wózkach, poruszające się o kulach, niewidome, słabowidzące i inne):

- zapewnienie dowozu seniorów z poszczególnych sołectw gminy Bodzechów miejsc świadczenia usług (m.in. urząd gminy, ośrodek zdrowia, Klubu Seniora i z powrotem,
- opracowanie harmonogramu kursów dostosowanego do godzin funkcjonowania instytucji oraz liczby chętnych uczestników,
- możliwość korzystania z transportu „na zgłoszenie” dla osób o ograniczonej mobilności.

2. Zapewnienie posiłków dla uczestników Klubu Seniora:

- wprowadzenie systemu codziennego wydawania obiadów w ramach zajęć Klubu Seniora,
- organizacja dostaw cateringu lub przygotowywanie posiłków we współpracy z lokalnymi podmiotami (np. szkołami, firmami gastronomicznymi),
- dostosowanie oferty żywieniowej do potrzeb osób starszych (posiłki lekkostrawne, zgodne z zaleceniami dietetycznymi).

3. Wsparcie organizacyjne i promocyjne:

- prowadzenie zapisów i systemu zgłoszeń dla uczestników korzystających z dodatkowych usług,
- informowanie mieszkańców gminy o nowych możliwościach w ramach działalności instytucji (ulotki, ogłoszenia w sołectwach, strona gminy),
- bieżące monitorowanie jakości usług transportowych i posiłków poprzez ankiety wśród seniorów.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Dostępność transportu zapewniona zostanie poprzez organizację przewozów z możliwością wcześniejszego zgłoszenia indywidualnych potrzeb (np. dowóz osób poruszających się na wózkach, pomoc przy wsiadaniu i wysiadaniu) oraz zapewnienie

pojazdu dostosowanego do przewozu osób z ograniczoną mobilnością lub możliwość skorzystania z asysty kierowcy/opiekuna podczas transportu.

Efekt zadania:

Realizacja zadania pozwoli zwiększyć liczbę seniorów aktywnie korzystających z oferty instytucji pomocowych (m.in. urząd gminy, ośrodek zdrowia, Klubu Seniora itp.) poprzez usunięcie bariery transportowej i zapewnienie codziennych posiłków. Seniorzy zyskają bezpieczny i wygodny dostęp do zajęć oraz możliwość integracji przy wspólnym obiedzie, co pozytywnie wpłynie na ich zdrowie i samopoczucie. Klub Seniora umocni swoją pozycję jako centrum życia społecznego osób starszych w gminie Bodzechów, oferując kompleksowe wsparcie dostosowane do ich potrzeb.

ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

- X Sfera społeczna
 Sfera gospodarcza
 Sfera przestrzenno-funkcjonalna
 Sfera środowiskowa
 Sfera techniczna

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI:

Wskaźniki produktu:

- Liczba seniorów objętych usługą dowozu – min. 8 osób.
- Liczba wydanych posiłków (obiady) dla uczestników Klubu Seniora – min. 2.000 szt. rocznie.

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba aktywnych uczestników Klubu Seniora – 20 os.

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale VII - Procedury monitoringu i oceny) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Operatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale VII - Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Podobszar 1. Bodzechów – świetlica wiejska (Klub Seniora)

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w

	Bodzechowie
PARTNERZY W REALIZACJI	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	2026-2028
SZACUNKOWY KOSZT	400.000 zł
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet gminy, Rządowe programy Senior+ i Aktywni+

Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniżej wymieniono typy/rodzaje projektów realizujących kierunki działań określone dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025 – 2030. Typy dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (dotyczących wyznaczonego w gminie obszaru rewitalizacji/poszczególnych podobszarów) obejmują zadania, które nie zostały szczegółowo scharakteryzowane, zwymiarowane lub osadzone w czasie i po uszczegółowieniu mogą stanowić podstawę pod propozycję przedsięwzięcia podstawowego. Są to:

- Remont budynku socjalnego w Gromadzicach (dawnej szkoły).
- Modernizacja infrastruktury drogowej w obszarze rewitalizacji, w tym zapewnienie oświetlenia i bezpiecznych chodników (poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, w tym w terenie niezabudowanym – pieszych i rowerzystów);
- Wymiana źródeł ogrzewania w budynkach komunalnych w Bodzechowie.
- Działania mające na celu usprawnienie komunikacji społecznej – rozwój kanałów informacyjnych, zakresu treści i skuteczności dotarcia informacji nt. wydarzeń, oferty do mieszkańców.
- Rozwój oferty czasu wolnego dla różnych grup, w tym dzieci i osób dorosłych, pracujących.
- Realizacja usług dedykowanych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób ze szczególnymi potrzebami – m.in. dziećmi ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Wdrażanie działań ukierunkowanych na poprawę stosunków wodnych w obszarze rewitalizacji (ograniczenie podtopień itp.).
- Wspieranie inicjatyw związanych z rozwojem usług agroturystycznych i okołoturystycznych.
- Diagnoza potrzeb i rozwój oferty komunikacji publicznej w gminie.
- Kontynuacja działań ukierunkowanych na usuwanie azbestu oraz wymianę nieekologicznych źródeł ogrzewania.
- Rozwój oferty wsparcia psychologicznego i pedagogicznego dla dzieci i młodzieży.
- Zapewnienie oferty usług opiekuńczych i wspierających dla osób starszych i niesamodzielnych (asystent osoby z niepełnosprawnością, opieka wytchnieniowa, pomoc sąsiedzka i in.).

V. Ramy finansowe

Niniejszy rozdział przedstawia ramowy plan finansowy dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025 – 2030. Gminny Program Rewitalizacji będzie wdrażany z wykorzystaniem zróżnicowanych źródeł finansowych. Podstawą finansowania przedsięwzięć uwzględnionych w Gminnym Programie Rewitalizacji będą środki gminy w połączeniu z zewnętrznymi źródłami finansowania adekwatnymi do typu interwencji.

Koszt wszystkich planowanych przedsięwzięć podstawowych został oszacowany na poziomie: 4 750 000 zł.

Koszty oraz możliwe źródła finansowania poszczególnych przedsięwzięć podstawowych zestawiono poniższej Tabeli.

Tabela 18. Plan finansowy przedsięwzięć podstawowych planowanych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów.

l.p.	Tytuł zadania/projektu	Wartość zadania [zł]	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania
Podobszar 1. Bodzechowski				
1.1.	Strefa Sąsiedzka Przyborów - zagospodarowanie otoczenia świetlicy wiejskiej w Przyborowie	500.000,00	2027-2028	Budżet gminy, PR FEŚ
1.2.	Modernizacja placu zabaw w Goździelinie	200.000,00	2026-2027	Budżet gminy
1.3.	Koła w ruch - stworzenie toru pumptrack w Bodzechowie	600.000,00	2026-2028	Budżet gminy, PR FEŚ
1.4.	Mocne Fundamenty - program kształtowania prawidłowych nawyków i kompetencji emocjonalno – społecznych wśród dzieci.	50.000,00	2026 - 2028	Budżet gminy, Regionalne granty na rewitalizację
1.5.	Zagospodarowanie terenu obiektów przemysłowych celem poprawienia warunków produkcji	2.000.000,00	2026 - 2028	Środki prywatne, PR FEŚ
Podobszar 2. Gromadzice				
2.1.	Zagospodarowanie otoczenia świetlicy wiejskiej w Gromadziecach	300.000,00	2026-2028	Budżet gminy, KPO, środki rządowe
2.2.	Nowe oblicze boiska w Gromadziecach – sport i wydarzenia lokalne	450.000,00	2026-2028	Budżet gminy, PR FEŚ
2.3.	Aktywne Gromadzice - świetlica	150.000,00	2026-2028	Budżet gminy,

l.p.	Tytuł zadania/projektu	Wartość zadania [zł]	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania
	pełna życia			Regionalne granty na rewitalizację
Przedsięwzięcia wspólne dla podobszarów rewitalizacji				
3.1.	Liderzy dla Bodzechowa – sieciowanie, rozwój i wsparcie inicjatyw społecznych oraz okototurystycznych	100.000,00	2026-2027	Budżet gminy, Regionalne granty na rewitalizację
3.2.	Rozszerzenie oferty Klubu Seniora w Bodzechowie o usługi żywieniowe oraz organizacja usługi transportowe w celu dotarcia do miejsc świadczenia usług	400.000,00	2026-2028	Budżet gminy, Rządowe programy Senior+ i Aktywni+

VI. Zasady tworzenia i wdrażania Programu (włączenie interesariuszy, kompleksowość, komplementarność)

Koncentracja programu rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Bodzechów koncentruje się na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, który stanowi przestrzeń szczególnej intensyfikacji zidentyfikowanych w procesie delimitacji zjawisk kryzysowych dotyczących głównie sfery społecznej. Przedsięwzięcia podstawowe i pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia, stanowiące odpowiedź na zidentyfikowane na obszarze kwestie problemów i potrzeb, będą realizowane na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, przy czym należy mieć na uwadze, że ich zasięg oddziaływania będzie szerszy, m.in. ze względu na funkcje centralne spełniane przez tereny wchodzące w zakres obszaru rewitalizacji (zwłaszcza Podobszar 1. Bodzechowski). Terytorialne skoncentrowanie interwencji zaplanowanej w niniejszym dokumencie, doprowadzi do osiągnięcia postawionych dla obszaru rewitalizacji celów strategicznych i realizacji wizji.

Kompleksowość programu rewitalizacji

Program Rewitalizacji zakłada przedsięwzięcia wprowadzające kompleksową, wielopłaszczyznową zmianę na obszarze rewitalizacji w powiązaniu do potrzeb i problemów zdiagnozowanych w wyniku analizy sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Wyznaczone w Programie kierunki działań oraz przedsięwzięcia podstawowe odnoszą się do ww. sfer istotnych w kontekście rewitalizacji, adekwatnie do zdiagnozowanych dla obszaru rewitalizacji kluczowych problemów, potrzeb i potencjałów.

Poniżej przedstawiono grafikę obrazującą powiązania pomiędzy poszczególnymi sferami a kierunkami działań rewitalizacyjnych i przedsięwzięciami podstawowymi. Ponadto w kartach zadań przedsięwzięć podstawowych w rozdziale IV (Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych), każdorazowo wskazano, na jaką sferę lub sfery oddziałuje dany projekt.

Rysunek 25. Kompleksowość zaplanowanej interwencji.**SFERA SPOŁECZNA**

- **Kierunki działań:** **1.2.:** Rozwój infrastruktury czasu wolnego; **2.1:** Wzmocnienie systemu wsparcia dla grup wrażliwych (dzieci, seniorzy); **2.2.:** Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego; **2.3.:** Tworzenie sprzyjających warunków dla aktywności społecznej i gospodarczej.
- **Przedsięwzięcia podstawowe:** 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 2.1., 2.2., 2.3., 3.1., 3.2.

SFERA GOSPODARCZA

- **Kierunek działań:** **1.3.** Dostosowanie terenów gospodarczych do współczesnych wymogów funkcjonalnych i środowiskowych; **2.3.:** Tworzenie sprzyjających warunków dla aktywności społecznej i gospodarczej.
- **Przedsięwzięcia podstawowe:** 1.5., 3.1.

SFERA ŚRODOWISKOWA

- **Kierunki działań:** **1.1:** Poprawa jakości przestrzeni centralnych w miejscowościach objętych rewitalizacją, **1.3.** Dostosowanie terenów gospodarczych do współczesnych wymogów funkcjonalnych i środowiskowych
- **Przedsięwzięcia podstawowe:** 1.1., 1.5.

SFERA TECHNICZNA

- **Kierunki działań:** **1.2.:** Rozwój infrastruktury czasu wolnego.
- **Przedsięwzięcia podstawowe:** 2.1.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

- **Kierunki działań:** **1.1:** Poprawa jakości przestrzeni centralnych w miejscowościach objętych rewitalizacją, **1.2.:** Rozwój infrastruktury czasu wolnego, **1.3.** Dostosowanie terenów gospodarczych do współczesnych wymogów funkcjonalnych i środowiskowych
- **Przedsięwzięcia podstawowe:** 1.1., 1.2., 1.3., 1.5., 2.1., 2.2.

Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji został opracowany w oparciu o zasadę partnerstwa i partycypacji społecznej, na podstawie której interesariusze procesu rewitalizacji mieli

możliwość włączenia się w prace na każdym etapie procesu rewitalizacji (od wyboru obszaru rewitalizacji po opracowanie dokumentu GPR). Gminny Program Rewitalizacji został przygotowany z uwzględnieniem partnerów określonych w art. 8 rozporządzenia ogólnego. Udział poszczególnych typów partnerów w pracach nad programem zapewniono w następujący sposób:

- władze regionalne, lokalne oraz inne instytucje publiczne zaangażowały się w tworzenie założeń dokumentu m.in. poprzez udział w działaniach partycypacyjnych typu warsztaty strategiczne, wywiady pogłębione czy wizja lokalna – dotyczyło to następujących podmiotów: Urząd Gminy Bodzechów, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Biblioteka Publiczna, Gminne Centrum Oświaty, Publiczna Szkoła Podstawowa w Bodzechowie oraz radni Rady Gminy. Ponadto udział władz lokalnych, regionalnych oraz instytucji publicznych zapewniony jest poprzez procedurę opiniowania projektu GPR zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.
- partnerów gospodarczych i społecznych – poprzez uczestnictwo w warsztatach, konsultacjach społecznych i badaniach społecznych: mieszkańców gminy, mieszkańców obszaru rewitalizacji, sołtysów oraz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze gminy, podmiotów prowadzących działalność społeczną na terenie gminy, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych (Koła Gospodyń Wiejskich w Bodzechowie, Przyborowiu, Wólce Bodzechowskiej i Gromadnicach, OSP w Bodzechowie);
- właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe, oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji (np. grupa nieformalna Pumptrack dla Bodzechowa) – do prac warsztatowych, badań społecznych oraz do udziału w konsultacjach zaproszono podmioty i organizacje pozarządowe działające na terenie gminy współtworzące przedsięwzięcia kulturalno-oświatowe i sportowe, zajmujące się realizacją działań integrujących oraz aktywizujących społeczność (m.in. w zakresie uczestnictwa w życiu kulturalno – społecznym, wyrównywania szans w dostępie do usług) czy zadań związanych z ochroną środowiska naturalnego i propagowania zasad rozwoju zrównoważonego, a także prowadzących działania pod kątem włączenia społecznego, ochrony praw obywatelskich i niedyskryminacji (w tym poznawania przyrody i zagadnień ekologicznych, propagowania postaw proekologicznych, działań na rzecz osób bezrobotnych i osób z niepełnosprawnościami).

W kolejnej części zaprezentowano techniki partycypacyjne, które wykorzystano na etapie opracowywania dokumentu i do udziału w których zaproszono lokalną społeczność, liderów społecznych oraz przedstawicieli różnych grup i instytucji społecznych, gospodarczych i publicznych.

Etap diagnostyczny – wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wizja lokalna to badanie natury jakościowej. Badanie polegało na wizytacji obszaru zdegradowanego i było połączone z rozmowami z lokalnymi ekspertami, którzy naświetlali kwestie problemowe dla konkretnych lokalizacji. Metoda ta pozwoliła na zdiagnozowanie występujących w terenie problemów, przede wszystkim o charakterze przestrzenno-funkcyjnym i technicznym. Wizja lokalna odbyła się w dn. 11 lutego 2025 r.

Warsztaty z interesariuszami procesu rewitalizacji – w warsztacie wzięło udział 11 osób. Uczestnikom przedstawione zostały wyniki analiz statystycznych, w wyniku których wyznaczono projektowany obszar zdegradowany. W trakcie spotkania skoncentrowano się na jakościowej ocenie sytuacji jednostek wchodzących w skład obszaru zdegradowanego. Ocena ta docelowo posłużyła jako kluczowa przesłanka w procesie zawężenia obszaru zdegradowanego i wyznaczenia w jego ramach obszaru rewitalizacji spełniającego parametry ustawowe tj. nie więcej niż 20% powierzchni gminy i nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r, Dz. U. z 2021 r. poz. 485). Warsztaty odbyły się w dn. 11 lutego 2025 r.

Po opracowaniu diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9.10.2015 roku poddano je **konsultacjom społecznym**. Na podstawie ogłoszenia Wójta Gminy Bodzechów z dnia 24 marca 2025 r. ogłoszono konsultacje społeczne w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Bodzechów, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy oraz na tablicach ogłoszeń usytuowanych w każdym sołectwie gminy Bodzechów. Ogłoszenie opublikowano także w prasie lokalnej – Gazeta Ostrowiecka w dniu 24 marca 2025 r. Konsultacje trwały 24 marca 2025 r. do 29 kwietnia 2025 r. – w tym czasie osoby zainteresowane tematyką objętą zakresem konsultacji mogły składać uwagi w postaci pisemnej – papierowej, elektronicznej, ustnie do protokołu oraz w trakcie spotkania konsultacyjnego. Zrealizowano następujące formy konsultacji:

- **w formie pisemnej poprzez formularz** (dostępny do pobrania na stronie internetowej Urzędu Gminy Bodzechów – <https://samorząd.gov.pl/web/gmina-bodzechow>), który należało dostarczyć do siedziby Urzędu Gminy Bodzechów (ul. Mikołaja Reja 10, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski) w terminie trwania konsultacji.
- **w formie elektronicznej poprzez formularz online** dostępny po kliknięciu w link: <https://forms.gle/aMWPMBQVTbie8HV48>
- **ustnie do protokołu** w siedzibie Urzędu Gminy Bodzechów (ul. Mikołaja Reja 10, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski), pokój nr 20 i 21 w godzinach pracy Urzędu przez cały okres trwania konsultacji społecznych;

- **w trakcie otwartego spotkania konsultacyjnego**, które odbyło się w dniu 3 kwietnia 2025 roku w godzinach 10 - 14⁰⁰ w Świetlicy Wiejskiej w miejscowości Bodzechów przy ulicy Opatowskiej 13.

Informacja podsumowująca proces konsultacji społecznych dostępna jest pod adresem:

<https://samorząd.gov.pl/attachment/6e647e43-2365-4577-81b3-1d32b0361640>

Etap strategiczny – opracowanie dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów

Na etapie opracowywania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji bazowano na efektach etapu diagnostycznego. Dodatkowo przeprowadzono następujące działania mające na celu włączenie lokalnej społeczności i interesariuszy w wypracowanie kluczowych założeń Programu:

Badanie ankietowe (CAWI) skierowane do interesariuszy obszaru rewitalizacji - pierwszym etapem włączenia mieszkańców do procesu prac nad GPR były badania ankietowe, które zostały przeprowadzone w formie on-line. Ich celem było poznanie opinii interesariuszy na temat występowania problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych na terenie obszaru rewitalizacji oraz poznanie propozycji działań, jakie zdaniem respondentów, należy podjąć. Badanie trwało: od 22 lipca do 24 sierpnia 2025 r. Łącznie zebrano 46 w pełni wypełnionych ankiet.

Badania jakościowe – pogłębione wywiady indywidualne (TDI, N=3) z przedstawicielami społeczności obszaru rewitalizacji. Wnioski z badań jakościowych posłużyły do uzupełnienia części diagnostycznej Programu (diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji) oraz wskazania głównych problemów i potencjałów. Wywiady traktowano jako badanie grup przedstawicielskich reprezentujących oba podobszary rewitalizacji. Wnioski z badań jakościowych znajdują się w rozdziale dot. pogłębionej diagnozy.

Warsztaty strategiczne z udziałem przedstawicieli UG oraz jednostek podległych, a także przedstawicieli środowiska organizacji społecznych i mieszkańców obszaru rewitalizacji. Ich celem było zdiagnozowanie kluczowych problemów i wygenerowanie pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Warsztaty odbyły się w dniu 18 sierpnia 2025 r. i wzięło w nich udział 12 osób.

Nabór zadań – dostępny był formularz online umożliwiający zgłaszanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych istotnych dla interesariuszy obszaru rewitalizacji. Formularz był aktywny w okresie od 25 sierpnia do 10 września 2025 r. W ramach naboru zgłoszono jedno zadanie, które zostało uwzględnione w Programie (zadanie 1.5.).

Etap strategiczny zwięźczyły **konsultacje społeczne** projektu GPR połączone z konsultacjami projektu uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Komplementarność i zintegrowanie Programu Rewitalizacji

Komplementarność problemowa i zintegrowanie na poziomie zdiagnozowanych potrzeb i problemów oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia podstawowe, które uwzględniono w rozdziale IV Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025 - 2030 stanowią odpowiedź na zidentyfikowane w ramach pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji, problemy, potrzeby i potencjały. Powiązania problemów i potrzeb zdiagnozowanych w procesie prac nad Programem (z uwzględnieniem działań diagnostycznych, badawczych i partycypacyjnych) z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (podstawowymi i uzupełniającymi) zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 19. Powiązania zdiagnozowanych problemów, potrzeb i potencjałów z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi – Podobszar 1. Bodzechowski.

Kluczowe problemy, potrzeby i potencjały podobszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
Starzenie się społeczności Podobszaru - znaczący udział osób powyżej 61 roku życia - grupa ta stanowiła 29,64% populacji Podobszaru, przewyższając średnią dla całej gminy o 2 p.p. (27,84%). Wzrost potrzeb związanych z ofertą dla seniorów.	Zadanie 3.2. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Zapewnienie oferty usług opiekuńczych i wspierających dla osób starszych i niesamodzielnych (asystent osoby z niepełnosprawnością, opieka wytchnieniowa, pomoc sąsiedzka i in.).
Wyższy niż średnio w gminie odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej oraz wskaźnik przestępczości.	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Realizacja usług dedykowanych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób ze szczególnymi potrzebami – m.in. dziećmi ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.
Potrzeba rozwoju oferty edukacyjno – wspierającej dla zamieszkującej Podobszar grupy dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.	Zadanie 1.4. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Rozwój oferty wsparcia psychologicznego i pedagogicznego dla dzieci i młodzieży.
Potrzeba wzmacniania lokalnych inicjatyw obywatelskich i tworzenia warunków	Zadanie 3.1. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia

Kluczowe problemy, potrzeby i potencjały podobszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
sprzyjających powstawaniu nowych organizacji i wzmacnianiu lokalnych liderów.	rewitalizacyjne: Działania mające na celu usprawnienie komunikacji społecznej – rozwój kanałów informacyjnych, zakresu treści i skuteczności dotarcia informacji nt. wydarzeń, oferty do mieszkańców.
Występowanie ryzyka zagrożenia powodziowego - w północnej części sołectwa Bodzechów znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią (raz na 10 oraz raz na 100 lat) od rzeki Kamienna. Dodatkowo zidentyfikowano zagrożenie powodzią od wód gruntowych (podtopienia).	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Wdrażanie działań ukierunkowanych na poprawę stosunków wodnych w obszarze rewitalizacji (ograniczenie podtopień itp.).
Niedostatek terenów rekreacyjno – spacerowych pozwalających na aktywne, bezpieczne spędzanie czasu na wolnym powietrzu. Według badanych trzeba postawić na przedsięwzięcia związane z rozwojem oferty rekreacyjno-sportowej (19 osób, 54%), realizacją inicjatyw edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (17, 49%) oraz organizować więcej działań o charakterze integracyjnym (15, 43%).	Zadanie 1.1. Zadanie 1.2. Zadanie 1.3. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Działania mające na celu usprawnienie komunikacji społecznej – rozwój kanałów informacyjnych, zakresu treści i skuteczności dotarcia informacji nt. wydarzeń, oferty do mieszkańców. Rozwój oferty czasu wolnego dla różnych grup, w tym dzieci i osób dorosłych, pracujących.
Potrzeba poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, w tym w terenie niezabudowanym – pieszych i rowerzystów, z uwagi na obecność fragmentów dróg bez chodników, oświetlenia.	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Modernizacja infrastruktury drogowej w obszarze rewitalizacji, w tym zapewnienie oświetlenia i bezpiecznych chodników (poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, w tym w terenie niezabudowanym – pieszych i rowerzystów).
Wysoki odsetek budynków zawierających azbest oraz budynków z nieekologicznymi źródłami ciepła w ogólnej liczbie	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Kontynuacja działań ukierunkowanych na

Kluczowe problemy, potrzeby i potencjały podobszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
budynków.	usuwanie azbestu oraz wymianę nieekologicznych źródeł ogrzewania.
Zaplecze budynków świetlic wiejskich w dobrym stanie technicznym – przestrzenie do wykorzystania, dające możliwość wykorzystania istniejącego zaplecza np. na potrzeby oferty dla młodzieży czy lokalnych liderów (potencjał).	Zadanie 1.1. Zadanie 3.1. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Rozwój oferty czasu wolnego dla różnych grup, w tym dzieci i osób dorosłych, pracujących.
Zlokalizowane w Podobszarze tereny przemysłowe po dawnej Hucie Ostrowiec, które wymagają rewaloryzacji i dostosowania do współczesnych potrzeb oraz standardów. Ich zaplecze stanowi istotny potencjał rozwojowy dla lokowania nowych inwestycji i pobudzania aktywności gospodarczej w Podobszarze.	Zadanie 1.5.
Zlokalizowanie Podobszaru na terenach cennych przyrodniczo – potencjał pod rozwój agroturystyki i usług czasu wolnego (przykład już działających gospodarstw jak Gospodarstwo Bilówka) (potencjał).	Zadanie 3.1. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Wspieranie inicjatyw związanych z rozwojem usług agroturystycznych i okołoturystycznych.

Tabela 20. Powiązania zdiagnozowanych problemów i potencjałów z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi – Podobszar 2. Gromadzice.

Kluczowe problemy, potrzeby i potencjały podobszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
Kurczenie się populacji i starzenie się społeczności Podobszaru - osoby powyżej 61 roku życia (30,42%), stanowią wyższy niż średnio w gminie odsetek mieszkańców (27,84%). Rosnące potrzeby związane z usługami wsparcia czy opiekuńczymi.	Zadanie 3.2. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Zapewnienie oferty usług opiekuńczych i wspierających dla osób starszych i niesamodzielnych (asystent osoby z niepełnosprawnością, opieka wytchnieniowa, pomoc sąsiedzka i in.).
Wymagająca modernizacji przestrzeń publiczna infrastruktura sportowo – rekreacyjna (otoczenie świetlicy, plac zabaw, boisko w sąsiedztwie budynku socjalnego). Respondenci w kontekście	Zadanie 2.1. Zadanie 2.2. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Działania mające na celu usprawnienie

Kluczowe problemy, potrzeby i potencjały podobszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
problemów środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych najczęściej podkreślali potrzebę rozbudowy/modernizacji infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (5 osób, 45%).	komunikacji społecznej – rozwój kanałów informacyjnych, zakresu treści i skuteczności dotarcia informacji nt. wydarzeń, oferty do mieszkańców. Rozwój oferty czasu wolnego dla różnych grup, w tym dzieci i osób dorosłych, pracujących.
Wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej i koncentracja problemów i wydarzeń niebezpiecznych w budynku obejmującym lokale socjalne (dawna szkoła).	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Realizacja usług dedykowanych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób ze szczególnymi potrzebami – m.in. dziećmi ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.
Zły stan techniczny budynku socjalnego - lokale o bardzo niskim standardzie, bez łazienek, z ogrzewaniem węglowym.	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Remont budynku socjalnego w Gromadzicach (dawnej szkoły).
Wymagająca modernizacji infrastruktura drogowa, w tym niedostatki w zakresie oświetlenia ulicznego.	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Modernizacja infrastruktury drogowej w obszarze rewitalizacji, w tym zapewnienie oświetlenia i bezpiecznych chodników (poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, w tym w terenie niezabudowanym – pieszych i rowerzystów).
Ograniczona dostępność komunikacji publicznej.	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Diagnoza potrzeb i rozwój oferty komunikacji publicznej w gminie.
Podobszar Gromadzice wyróżnia się wysokim poziomem aktywności obywatelskiej. W sołectwie funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna i Koło Gospodyń Wiejskich (potencjał).	Zadanie 2.3. Zadanie 3.1.
Respondenci badania za największy	Zadanie 3.1.

Kluczowe problemy, potrzeby i potencjały podobszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
potencjał Podobszaru Gromadzice uznali walory przyrodnicze powodujące, że w obszarze pojawiają się pojedyncze, nowe inwestycje związane z turystyką (np. budowa domków wypoczynkowych) (potencjał).	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Wspieranie inicjatyw związanych z rozwojem usług agroturystycznych i okołoturystycznych.
Dobrej jakości zaplecze do działań lokalnych w postaci odnowionego budynku świetlicy wiejskiej (potencjał).	Zadanie 3.3. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: Rozwój oferty czasu wolnego dla różnych grup, w tym dzieci i osób dorosłych, pracujących.

Zdecydowana większość zdiagnozowanych problemów i potrzeb obszaru rewitalizacji znalazła bezpośrednie odzwierciedlenie w zadaniach podstawowych, odpowiadają na nie również typy dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Należy także pamiętać, że część problemów jest już lub będzie rozwiązywana poprzez inne programy i dedykowane strategie (np. Strategia Rozwoju Gminy Bodzechów na lata 2021-2030; Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bodzechów na lata 2021-2027) oraz poprzez przedsięwzięcia realizowane w ramach kompetencji ustawowych instytucji i służb publicznych takich jak np. Policja.

Komplementarność i zintegrowanie przestrzenne

Komplementarność i zintegrowanie w aspekcie przestrzennym zostało zapewnione w Gminnym Programie Rewitalizacji poprzez zogniskowanie projektów o charakterze przedsięwzięć podstawowych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Efekty ich realizacji będą oddziaływać na cały obszar rewitalizacji, a często także i szerzej – na sąsiednie sołectwa czy nawet obszar całej gminy. Dotyczy to zarówno działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, z których korzystać będzie mogła szersza grupa odbiorców (np. projekty takie jak: 1.4. Mocne Fundamenty - program kształtowania prawidłowych nawyków i kompetencji emocjonalno – społecznych wśród dzieci; 3.1. Liderzy dla Bodzechowa – sieciowanie, rozwój i wsparcie inicjatyw społecznych oraz okołoturystycznych), jak i przedsięwzięć ukierunkowanych na integrację społeczną, których adresatami są mieszkańcy podobszarów, ale będą mogli z nich korzystać docelowo też mieszkańcy obszaru i całej gminy (np. 3.2. Rozszerzenie oferty Klubu Seniora w Bodzechowie o usługi żywieniowe oraz usługi transportowe w celu dotarcia do miejsc świadczenia usług itp.).

Kluczowym mechanizmem ograniczania niepożądanych skutków społecznych i „wypychania” problemów poza obszar interwencji jest oparcie GPR na komplementarnym zestawie działań: miękkich i infrastrukturalnych. Dodatkowo, skoncentrowanie Programu i przedsięwzięć podstawowych na interwencjach społecznych ściśle odpowiadających rozpoznanym w podobzarach potrzebom i deficytom pozwala istotnie zmniejszyć ryzyko przenoszenia się problemów na inne części gminy.

Komplementarność proceduralno – instytucjonalna oraz zintegrowanie na poziomie różnych sektorów i partnerów

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025 - 2030 zakłada zintegrowane podejście na poziomie podmiotów realizujących założenia niniejszego Programu. W proces prac nad dokumentem włączono różne grupy interesariuszy (szerszy opis w rozdziale VI - Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji). Założenia systemu zarządzania i monitorowania Programu także zapewniają udział różnych typów interesariuszy w procesie wdrażania zapisów GPR (opis w rozdziale VII). Wśród podmiotów odpowiadających za realizację poszczególnych przedsięwzięć podstawowych, znaleźli się przedstawiciele przede wszystkim sektora publicznego: Urząd Gminy w Bodzechowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Oświaty oraz Publiczna Szkoła Podstawowa w Bodzechowie. Jedno z zadań podstawowych zgłoszone i realizowane będzie przez osobę prywatną – przedsiębiorcę (dot. zadania 1.5.). Zakłada się realizację działań rewitalizacyjnych z zapewnieniem przestrzeni do współpracy z działającymi w obszarze rewitalizacji partnerami społecznymi takimi jak sołtysi, Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna czy inne lokalne organizacje.

Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji zwraca uwagę na zachowanie strategicznej ciągłości na poziomie kierunków realizowanej na obszarze rewitalizacji interwencji. Obecny dokument może stanowić kontynuację i istotne uzupełnienie przedsięwzięć podejmowanych na terenie gminy (w tym zwłaszcza na obszarze wskazanym do rewitalizacji), w poprzednich okresach programowych. Projekty planowane do realizacji w ramach GPR są uzupełnieniem innych działań realizowanych na obszarze rewitalizacji w latach 2018-2024, takich jak m.in.:

- **Podobszar 1. Bodzechowski:** Budowa infrastruktury sportowej (2020 r., na stadionie w Bodzechowie wykonano nowoczesną bieżnię lekkoatletyczną, która umożliwia rozgrywanie zawodów sprinterskich oraz biegów długodystansowych w bezpiecznych warunkach), Inwestycje drogowe (2021 r.): droga gminna klasy D, która połączyła ulicę Opatowską (droga nr 0726T) z ulicą Szosik (droga nr

310039T), przebudowa drogi powiatowej nr 0675T (ulica Cegielniana) na odcinku około 140 mb; zagospodarowanie terenów przemysłowych (2021, utwardzenie terenów przemysłowych o łącznej powierzchni około 2120 m²); rozwój turystyki (2021 r., wprowadzono nowy produkt turystyczny pod nazwą „Szlakiem Witolda Gombrowicza po Bodzechowie”); Termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych na os. Robotniczym (3 bloki) oraz przy ul. Fabrycznej (3 bloki) (2020 r.); Wykonanie instalacji fotowoltaicznych o mocy 12kW i 14kW na budynku Ochotniczej Straży Pożarnej; Utworzenie placówki „Dziennego Opiekuna” wraz z dedykowanym placem zabaw przy Publicznej Szkole Podstawowej (program „Aktywny Maluch”, 2024 r.); Funkcjonowanie Klubu Senior+ – placówki aktywizującej seniorów powyżej 60. roku życia; Działalność Świetlicy Środowiskowej zapewniającej opiekę i wsparcie edukacyjne dzieciom; Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej w Wólce Bodzechowskiej w ramach III etapu uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej (zadanie wspólne z Przyborowiem o długości ok. 9,2 km); Budowa nowego budynku użyteczności publicznej – Świetlicy Wiejskiej w Przyborowiu (2020 r.), wyposażonego w pompę ciepła (8 kW) oraz ogniwa fotowoltaiczne.

- **Podobszar 2. Gromadzice:** Modernizacja wiat przystankowych oraz zapewnienie regularnych linii komunikacji publicznej łączących sołectwo z Ostrowcem Świętokrzyskim i Szewną; Prowadzenie zajęć w ramach Świetlicy Środowiskowej dla dzieci i młodzieży.

Wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich działań pozwolą na jeszcze bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej. Realizowane w ramach GPR przedsięwzięcia są komplementarne w stosunku do ww. zrealizowanych projektów.

Komplementarność źródeł finansowania

Gminny Program Rewitalizacji odznacza się także komplementarnością w zakresie źródeł finansowania. Dla poszczególnych przedsięwzięć podstawowych ujętych w GPR, wykazano możliwe źródła finansowania z wykorzystaniem następujących funduszy:

- Publicznych wspólnotowych (m.in. Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych: EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności, w ramach Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego i krajowych Programów Operacyjnych Funduszy Europejskich).
- Publicznych krajowych – istniejących instrumentów i źródeł (poprzez terytorialne profilowanie - ukierunkowywanie na obszary zdegradowane istniejących instrumentów różnych polityk dotyczących m.in.: wykluczenia społecznego, edukacji, infrastruktury, środowiska, kultury, zabytków, mieszkalnictwa itd.) oraz

sukcesywnie tworzonych nowych (w tym obejmujących instrumenty inżynierii finansowej).

- Prywatnych, m.in. programów fundacyjnych czy środków własnych.

W ramach realizacji Programu w pierwszej kolejności planuje się sięganie po zewnętrzne źródła finansowania – w tym fundusze europejskie przeznaczone na rewitalizację – przy równoległym wykorzystaniu środków własnych gminy Bodzechów. Przewiduje się także prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla różnych interesariuszy, aby zwiększyć ich udział w procesie rewitalizacji. W przypadku ograniczonej puli środków własnych, zdywersyfikowanie finansowania umożliwi sprawniejsze wdrażanie zgłoszonych przedsięwzięć oraz realizację celów wyznaczonych w niniejszym programie.

Zintegrowanie na poziomie zaplanowanych celów, kierunków działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji kompleksowo odpowiadają na zidentyfikowane dla obszaru rewitalizacji problemy, potrzeby i potencjały, a co za tym idzie wpisują się w określone cele strategiczne i kierunki działań. Zapewniona w ten sposób logika interwencji (potrzeby/problemy – wizja/cele/kierunki działań – przedsięwzięcia) pozwoli osiągnąć pożądane rezultaty procesu rewitalizacyjnego.

Tabela 21. Zintegrowanie przedsięwzięć podstawowych z celami strategicznymi i kierunkami działań.

Nr	Tytuł zadania	Cel strategiczny	Kierunki działań
1.1.	Strefa Sąsiedzka Przyborów - zagospodarowanie otoczenia świetlicy wiejskiej w Przyborowie	Cel strategiczny 1: Stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni i obiektów wspólnych. Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.	Kierunek działań 1.1: Poprawa jakości przestrzeni centralnych w miejscowościach objętych rewitalizacją. Kierunek działań 1.2. Rozwój infrastruktury czasu wolnego Kierunek działania 2.2.: Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego. Kierunek działania 2.3.: Tworzenie sprzyjających warunków dla aktywności społecznej i gospodarczej.
1.2.	Modernizacja placu zabaw w Goździelinie	Cel strategiczny 1: Stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni i obiektów wspólnych. Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.	Kierunek działań 1.2. Rozwój infrastruktury czasu wolnego Kierunek działania 2.2.: Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego.
1.3.	Koła w ruch - stworzenie toru pumptrack w Bodzechowie	Cel strategiczny 1: Stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni i obiektów wspólnych. Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.	Kierunek działań 1.2. Rozwój infrastruktury czasu wolnego. Kierunek działania 2.2.: Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego.
1.4.	Mocne Fundamenty - program kształtowania prawidłowych nawyków i kompetencji emocjonalno – społecznych wśród dzieci.	Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.	Kierunek działań 2.1: Wzmocnienie systemu wsparcia dla grup wrażliwych (dzieci, seniorzy).
1.5.	Zagospodarowanie terenu obiektów przemysłowych celem	Cel strategiczny 1: Stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni	Kierunek działań 1.3. Dostosowanie terenów gospodarczych do współczesnych wymogów

Nr	Tytuł zadania	Cel strategiczny	Kierunki działań
	poprawienia warunków produkcji	i obiektów wspólnych.	funkcjonalnych i środowiskowych.
2.1.	Zagospodarowanie otoczenia świetlicy wiejskiej w Gromadnicach	Cel strategiczny 1: Stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni i obiektów wspólnych. Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.	Kierunek działań 1.1: Poprawa jakości przestrzeni centralnych w miejscowościach objętych rewitalizacją. Kierunek działań 1.2. Rozwój infrastruktury czasu wolnego. Kierunek działania 2.2.: Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego. Kierunek działania 2.3.: Tworzenie sprzyjających warunków dla aktywności społecznej i gospodarczej.
2.2.	Nowe oblicze boiska w Gromadnicach – sport i wydarzenia lokalne	Cel strategiczny 1: Stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni i obiektów wspólnych. Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.	Kierunek działań 1.1: Poprawa jakości przestrzeni centralnych w miejscowościach objętych rewitalizacją. Kierunek działań 1.2. Rozwój infrastruktury czasu wolnego. Kierunek działania 2.2.: Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego.
2.3.	Aktywne Gromadnice - świetlica pełna życia	Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.	Kierunek działania 2.2.: Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego. Kierunek działania 2.3.: Tworzenie sprzyjających warunków dla aktywności społecznej i gospodarczej.
3.1.	Liderzy dla Bodzechowa – sieciowanie, rozwój i wsparcie inicjatyw społecznych oraz okoturystycznych	Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.	Kierunek działania 2.3.: Tworzenie sprzyjających warunków dla aktywności społecznej i gospodarczej.
3.2.	Rozszerzenie oferty Klubu Seniora w Bodzechowie o usługi	Cel strategiczny 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i	Kierunek działań 2.1: Wzmocnienie systemu wsparcia dla grup wrażliwych (dzieci, seniorzy).

Nr	Tytuł zadania	Cel strategiczny	Kierunki działań
	żywieniowe oraz usługi transportowe w celu dotarcia do miejsc świadczenia usług	aktywności dostępnych lokalnie.	Kierunek działania 2.3.: Tworzenie sprzyjających warunków dla aktywności społecznej i gospodarczej.

VII. System zarządzania wdrażaniem oraz monitoring Programu

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025 - 2030 powierza się Wójtowi Gminy Bodzechów działającemu poprzez Operatora rewitalizacji wskazanego przez Wójta.

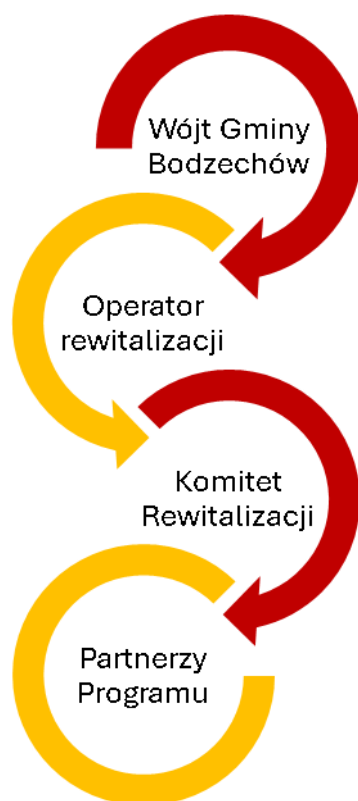
Proces wdrażania (zarządzania) i monitorowania Programu będzie prowadzony zgodnie z zasadami partnerstwa, wielopoziomowego zarządzania i oddolnego podejścia określonymi w art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Tym samym w proces wdrażania Programu będą zaangażowane następujące podmioty (zwane dalej Partnerami programu):

- władze regionalne, lokalne i gminne oraz inne instytucje publiczne – w szczególności: Rada Gminy Bodzechów oraz gminne instytucje publiczne takie jak Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Biblioteka Publiczna, Gminne Centrum Oświaty oraz Publiczna Szkoła Podstawowa w Bodzechowie;
- partnerzy gospodarczy i społeczni – w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji, ale także pozostali mieszkańcy gminy, przedsiębiorcy lokalni, kościoły, parafie, właściciele i zarządcy nieruchomości;
- właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji – stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i grupy nieformalne działające na terenie gminy Bodzechów m.in. Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna.

Reprezentację kluczowych Partnerów programu, reprezentujących trzy ww. grupy, stanowić będzie także Komitet Rewitalizacji, który powołany zostanie zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, przy uwzględnieniu zasad określonych art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025 - 2030 odbywać się będzie poprzez realizację konkretnych działań przyjmujących formę przedsięwzięć podstawowych oraz działań uzupełniających opisanych w części strategicznej niniejszego Programu (rozdział IV).

W ramach wdrażania Programu kluczowe znaczenie mają następujące typy podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania i monitorowania:

W przypadku projektów własnych Gminy Bodzechów – przygotowanie, wdrożenie i monitorowanie projektów rewitalizacyjnych spoczywać będzie na kierownikach i pracownikach merytorycznych właściwych referatów Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy. W przypadku projektów rewitalizacyjnych (przedsięwzięć podstawowych) realizowanych przez inne podmioty za przygotowanie, wdrożenie i monitorowanie projektu odpowiadać będzie podmiot wskazany w karcie przedsięwzięcia jako podmiot odpowiedzialny.

W ramach realizacji procesu rewitalizacji zachowana będzie zasada przejrzystości i odpowiedzialności publicznej. Bezpośrednią koordynację wdrażania Programu sprawować będzie Operator rewitalizacji. Funkcje podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania i monitorowania przedstawiono poniżej.

Wójt Gminy Bodzechów	– podejmowanie decyzji pozwalających na wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ukierunkowanych na ewentualne modyfikacje Programu, proces jego aktualizacji lub uchylenia; – zapewnianie zasobów niezbędnych do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych; – nadzorowanie procesu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.
Operator rewitalizacji	– koordynacja prac związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym procedur związanych z monitorowaniem i oceną GPR;

	– monitorowanie postępu realizacji projektów pod kątem ich zgodności z założeniami i celami określonymi w Programie (we współpracy i w oparciu o dane i raporty przekazywane przez Partnerów i pracowników merytorycznych właściwych wydziałów UG w Bodzechowie i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych merytorycznie i realizujących projekty); – w uzgodnieniu z Wójtem inicjowanie i prowadzenie procesu oceny stopnia realizacji GPR; – współpraca z Komitetem Rewitalizacji i Partnerami Programu w zakresie prowadzenia i oceny działań rewitalizacyjnych; – prowadzenie działań informacyjnych i partycypacyjnych zaplanowanych w ramach wdrażania Programu.
Komitet Rewitalizacji	– opiniowanie postępów związanych ze stopniem realizacji przedsięwzięć podstawowych oraz tworzenie rekomendacji do inicjowania dalszych działań; – upowszechnianie wśród lokalnej społeczności informacji na temat postępów w realizacji założeń Programu; – opiniowanie oceny stopnia realizacji GPR oraz rekomendowanie potrzeby aktualizacji Programu lub jego uchylecia (w przypadku zrealizowania założeń).
Partnerzy Programu	– włączanie się w realizację zadań wpisujących się w GPR, zgodnie z posiadanymi kompetencjami; – raportowanie postępów i zgłaszanie Operatorowi rewitalizacji pojawiających się trudności lub dodatkowych potrzeb związanych z wdrażanymi przedsięwzięciami podstawowymi uwzględnionymi w GPR oraz udzielania niezbędnej pomocy w szczególności zbierania i udostępniania niezbędnych danych (w tym w formie mini raportów z realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych) do opracowania raportów monitorujących; – udział w procesie oceny stopnia realizacji GPR (współdziałanie z Operatorem rewitalizacji oraz udzielanie niezbędnej pomocy we wszelkich sprawach związanych z zbieraniem i udostępnianiem niezbędnych danych do opracowania oceny

	aktualności i stopnia realizacji GPR);
	– zgłaszanie wniosków dotyczących zmian w Programie.

Procedury monitoringu i oceny

Dla zapewnienia stałego monitoringu oraz możliwości uzyskania rzetelnej oceny efektów wynikających z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzone będą procedury monitoringu i oceny efektów odnoszące się do dwóch zasadniczych perspektyw:

- **Procedura stałego monitoringu** – procedura realizowana co roku, której celem będzie weryfikacja postępu we wdrażaniu przedsięwzięć zapisanych w Gminnym Programie Rewitalizacji;
- **Procedura oceny GPR**, o której mowa w art. 22 ustawy z 9 października 2015 r. o rewitalizacji – o charakterze jakościowym, realizowana raz na 3 lata obowiązywania GPR (zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o rewitalizacji), koncentrująca się na dokonaniu oceny aktualności i stopnia realizacji Programu, wpływu (efektów) realizowanych działań rewitalizacyjnych na stopień osiągnięcia zakładanych celów strategicznych i kierunków działań GPR wraz z odniesieniem się do oceny kierunków i dynamiki zmian na obszarze rewitalizowanym.

Każda z procedur będzie odbywała się w określonym czasie i przebiegać będzie zgodnie z przedstawioną poniżej sekwencją działań.

Procedura stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Raport z postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględnionych w Gminnym Programie Rewitalizacji przygotowywany będzie raz w roku i będzie włączony w procedurę przygotowania corocznego Raportu o stanie Gminy. Raport z corocznego monitoringu GPR będzie zawierał informacje od wszystkich podmiotów realizujących projekty rewitalizacyjne na temat postępu w realizacji projektów w danym roku kalendarzowym. Agregowane dane zawierać będą informacje takie jak m.in.:

- stopień zaawansowania prac,
- osiągnięte efekty zrealizowanych lub realizowanych projektów, w tym wskazanie uzyskanego w danym roku poziomu wskaźników, które zostały określone w poszczególnych kartach projektowych dla każdego z przedsięwzięć rewitalizacyjnych – obowiązek gromadzenia informacji dotyczących ww. wskaźników oraz dokonywania niezbędnych pomiarów tam, gdzie są one wymagane, spoczywa na podmiocie wskazanym jako odpowiedzialny za realizację zadania,
- wyniki działań związanych z pozyskiwaniem funduszy zewnętrznych na realizację działań zapisanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Bodzechów,

- informację nt. działań rewitalizacyjnych planowanych do realizacji na kolejny rok.

Partnerzy realizujący projekty rewitalizacyjne będą zobowiązani do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportów z wykonanych projektów i przekazania ich do Operatora rewitalizacji w terminie do końca lutego danego roku. Raporty będą sporządzane za pełny rok kalendarzowy. Pierwszy raport monitorujący zostanie opracowany po pierwszym, pełnym roku kalendarzowym obowiązywania GPR.

W oparciu o uzyskane informacje Operator rewitalizacji opracowuje do 31 marca danego roku całościowy Raport z monitoringu GPR za zamknięty rok sprawozdawczy.

Niezwłocznie od otrzymania Raportu z monitoringu GPR Wójt Gminy Bodzechów zwołuje spotkanie Komitetu Rewitalizacji, podczas którego konsultuje ujęte w Raporcie wyniki monitoringu, rekomendacje oraz listę zadań planowanych do realizacji.

Procedura oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Ocena stanowi narzędzie o charakterze jakościowym służące rozliczeniu wyników prac związanych z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Bodzechów, w tym dokonaniu oceny osiągnięcia wskaźników przypisanych poszczególnym celom strategicznym i kierunkom działań. Ocena Gminnego Programu Rewitalizacji odbędzie się:

- w cyklach trzyletnich (podczas trwania Programu – w roku 2029 (za okres 2026 – 2028), 2031 (za okres 2029-2030),
- na zakończenie realizacji Programu.

Za wykonanie ocen odpowiedzialny będzie Operator rewitalizacji.

Prowadzona ocena będzie dotyczyć z jednej strony aktualności treści GPR, a z drugiej stopnia jego realizacji. Raporty z oceny będą zawierać zestawienie najważniejszych wniosków płynących z corocznych Raportów z monitoringu GPR prowadzonych przez cały okres obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji. Ponadto w ramach oceny dokonana zostanie także jakościowa analiza i ocena efektów społeczno-ekonomicznych (zmian zachodzących na podobszarach rewitalizacji), które będą stanowiły odpowiedź na zdiagnozowane problemy i zjawiska kryzysowe opisane w pogłębionej diagnozie obszaru rewitalizacji. Celem oceny będzie określenie efektów, które zostały osiągnięte dzięki podjętej interwencji i wdrażaniu GPR. Ocena dokonana będzie także pod kątem istotnych zdarzeń i procesów, jakie w gminie (a także w regionie i kraju) nastąpiły od momentu uchwalenia programu. Mogły one mieć wpływ na dezaktualizację określonych treści programu, w trakcie wdrażania GPR mogły również powstać warunki umożliwiające uzupełnienia programu o dodatkowe elementy, w szczególności nowe przedsięwzięcia lub nowe narzędzia formalno-prawne lub finansowe, które powinny podnieść kompleksowość i skuteczność programu. Raporty z ocen powinny uwzględniać m.in.:

- zestawienie najważniejszych wniosków z corocznych Raportów z monitoringu GPR, prowadzonych przez cały okres obowiązywania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji;
- stopień osiągnięcia celów strategicznych i kierunków działań wskazanych w GPR w postaci zagregowanych wskaźników rezultatu;
- podsumowanie sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej Podobszarów rewitalizacji oraz wnioski pozwalające na ocenę kierunków i dynamiki zmian w odniesieniu do sfer rewitalizacji oraz celów strategicznych zawartych w GPR z uwzględnieniem uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych;
- rekomendacje dotyczące dalszych działań rewitalizacyjnych (w tym konieczności uruchomienia procedury zmiany GPR, kontynuacji interwencji lub uchylenia GPR).

Raporty z przeprowadzonych ocen zostaną przekazane do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji. Z raportami z oceny będą mogli zapoznać się także mieszkańcy, zostaną one bowiem podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bodzechów.

Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji

W kolejnych tabelach przedstawiono wskaźniki osiągnięcia celu (wskaźniki rezultatu) w odniesieniu do celów strategicznych i odpowiadających im kierunków działań. Przy wskaźnikach rezultatu uwzględniono wartość bazową i docelową oraz pożądaną zmianę w zakresie wartości tych wskaźników w postaci tendencji (wzrostowej, spadkowej).

Tabela 22. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 1: Stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni i obiektów wspólnych.

Lp.	Wskaźniki osiągnięcia celu – wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Wartość bazowa (2025)	Wartość docelowa (2030)	Zakładany trend
1.	Liczba nowych lub zmodernizowanych przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji [szt.]	UG	0	5	wzrost
2.	Liczba zrewaloryzowanych centrów miejscowości [szt.]	UG	0	2	wzrost
3.	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów sportowo –	UG	0	4	wzrost

Lp.	Wskaźniki osiągnięcia celu – wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Wartość bazowa (2025)	Wartość docelowa (2030)	Zakładany trend
	rekreacyjnych [szt.]				
4.	Powierzchnia zrewaloryzowanej przestrzeni przemysłowej [ha]	Realizator zadania 1.5.	0	1	wzrost

Tabela 23. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.

Lp.	Wskaźniki osiągnięcia celu – wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Wartość bazowa (2024)	Wartość docelowa (2035)	Zakładany trend
1.	Liczba seniorów i osób z niepełnosprawnościami objętych ofertą wsparcia [os.]	UG	0	20	wzrost
2.	Liczba uczniów objętych wsparciem z zakresu rozwoju kompetencji emocjonalno – społecznych [os.]	UG	0	30	wzrost
3.	Liczba osób objętych nową ofertą społeczną, kulturalną i integracyjną w obszarze rewitalizacji [os.]	UG, GCO	0	120	wzrost
4.	Liczba osób przygotowanych do pełnienia roli liderów lokalnych	UG, GCO	0	10	wzrost

Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

W poniższej tabeli przedstawiono ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji uwzględniający planowany okres realizacji poszczególnych zadań (przedsięwzięć podstawowych) i kluczowe momenty związane z zarządzaniem wdrażaniem Programu.

Tabela 24. Ramowy harmonogram realizacji Programu.

Działanie	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Zadanie 1.1.						
Zadanie 1.2.						
Zadanie 1.3.						
Zadanie 1.4.						
Zadanie 1.5.						
Zadanie 2.1.						
Zadanie 2.2.						
Zadanie 2.3.						
Zadanie 3.1.						
Zadanie 3.2.						
Powołanie Komitetu Rewitalizacji						
Monitoring Programu						
Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR						

Uspółecznienie Gminnego Programu Rewitalizacji

Proces wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji będzie uspółeczniowany, zakładając włączenie szerokiego grona interesariuszy, w tym mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji społecznych oraz Partnerów rewitalizacji wymienionych w rozdziale VI. Uspółecznienie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie oparte na realizacji działań o charakterze informacyjnym oraz edukacyjno-partycypacyjnym.

Działania informacyjne

Celem działań informacyjnych będzie upowszechnianie wiedzy na temat założeń i postępów wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025 - 2030. W ramach tych działań zaplanowano:

- opublikowanie dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów na stronie www Urzędu Gminy;
- informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wdrażania GPR poprzez artykuły w prasie lokalnej, w tym wydaniach internetowych / lokalnych serwisach informacyjnych;

- zamieszczanie informacji o stanie realizacji przedsięwzięć (projektów) rewitalizacyjnych w „Raporcie o stanie Gminy Bodzechów”.

Działania informacyjne będą prowadzone w sposób ciągły, aby w każdym momencie umożliwić interesariuszom procesu oraz zainteresowanym podmiotom pozyskanie wiedzy na temat postępów we wdrażaniu GPR oraz zgłaszanie uwag i pomysłów w zakresie realizacji Programu.

Działania edukacyjno-partycypacyjne

W ramach działań o charakterze edukacyjno-partycypacyjnym mających umożliwić włączenie interesariuszy rewitalizacji w proces wdrażania i monitorowania założeń Gminnego Programu Rewitalizacji przewidziano:

- powołanie Komitetu Rewitalizacji reprezentującego interesariuszy rewitalizacji;
- organizowanie przez Urząd Gminy i Operatora rewitalizacji spotkań dla interesariuszy procesu rewitalizacji (zgodnie z cyklem oceny GPR) w celu przekazania informacji na temat postępów wdrażania założeń GPR oraz zebrania opinii na temat zmian zachodzących w obszarze i zakresie pożądanych do podjęcia działań w ramach procesu rewitalizacji w każdej ze sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej) dla każdego z podobszarów rewitalizacji.

Koszty zarządzania realizacją Programu

Koszty zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji szacuje się na 50.000,00 zł. Wynikają one m.in. z konieczności przeprowadzenia ocen Programu oraz działań edukacyjno-partycypacyjnych zaplanowanych w ramach uspołecznienia Programu, realizacji działań zarządczych (związanych z monitoringiem, funkcjonowaniem Komitetu Rewitalizacji, działaniami informacyjnymi). Część z nich, z uwagi na wpisanie w bieżącą działalność struktur Urzędu Gminy i korzystanie z dostępnych zasobów Urzędu i jego jednostek, może być realizowana bezpłatnie.

VIII. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Określenie niezbędnych zmian w Planie ogólnym

Gmina Bodzechów nie posiada aktualnie obowiązującego Planu ogólnego, jest w trakcie jego sporządzania. Zapisy projektu planu ogólnego są zgodne z GPR.

Określenie niezbędnych zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Gmina nie posiada miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jest w trakcie sporządzenia planu ogólnego. Zapisy projektu planu ogólnego są zgodne z GPR.

Miejscowy Plan Rewitalizacji

W gminie Bodzechów nie ma konieczności opracowania Miejscowego Planu Rewitalizacji.

Specjalna Strefa Rewitalizacji

W gminie Bodzechów nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11)

Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów na lata 2025 - 2030 nie przewiduje się wprowadzenia zmian we wspomnianych uchwałach.

Spis tabel, rysunków i wykresów

Tabela 1. Jednostki referencyjne w gminie Bodzechów	9
Tabela 2. Wykaz wskaźników sfery społecznej	12
Tabela 3. Wykaz wskaźników do sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej	17
Tabela 4. Wskaźniki sfery społecznej po procesie normalizacji	22
Tabela 5. Wskaźnik syntetyczny – sfera społeczna	26
Tabela 6. Zbiorcze wyniki analizy wskaźnikowej	34
Tabela 7. Powierzchnia i liczba mieszkańców obszaru zdegradowanego	36
Tabela 8. Obszar rewitalizacji – powierzchnia i liczba ludności (stan na 31.12.2024) ...	43
Tabela 9. Sytuacja społeczna Podobszaru 1. Bodzechowskiego – zestawienie wskaźników.	52
Tabela 10. Sytuacja pozaspółeczna Podobszaru 1. Bodzechowskiego – zestawienie wskaźników sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej i technicznej.	62
Tabela 11. Potencjały Podobszaru Bodzechowskiego.	68
Tabela 12. Sytuacja społeczna Podobszaru 2. Gromadzice – zestawienie wskaźników. 76	
Tabela 13. Sytuacja pozaspółeczna Podobszaru 2. Gromadzice – zestawienie wskaźników sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej i technicznej.	81
Tabela 14. Potencjały Podobszaru 2. Gromadzice.....	87
Tabela 15. Przedsięwzięcia podstawowe – Podobszar 1. Bodzechowski	96
Tabela 16. Przedsięwzięcia podstawowe – Podobszar 2. Gromadzice	96
Tabela 17. Przedsięwzięcia podstawowe – przedsięwzięcia wspólne dla podobszarów rewitalizacji	96
Tabela 18. Plan finansowy przedsięwzięć podstawowych planowanych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzechów.....	119
Tabela 19. Powiązania zdiagnozowanych problemów, potrzeb i potencjałów z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi – Podobszar 1. Bodzechowski.	126
Tabela 20. Powiązania zdiagnozowanych problemów i potencjałów z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi – Podobszar 2. Gromadzice.	128
Tabela 21. Zintegrowanie przedsięwzięć podstawowych z celami strategicznymi i kierunkami działań.....	134

Tabela 22. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 1: Stworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni i obiektów wspólnych.....	142
Tabela 23. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 2: Zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty usług i aktywności dostępnych lokalnie.	143
Tabela 24. Ramowy harmonogram realizacji Programu.	144
Rysunek 1. Etapy prac nad diagnozą delimitacyjną	8
Rysunek 2. Jednostki referencyjne Gminy Bodzechów przyjęte na potrzeby diagnozy delimitacyjnej	10
Rysunek 3. Wskaźnik syntetyczny – sfera społeczna	26
Rysunek 4. Syntetyczna ocena kryzysu w sferze gospodarczej	29
Rysunek 5. Syntetyczna ocena kryzysu w sferze środowiskowej.....	30
Rysunek 6. Syntetyczna ocena kryzysu w sferze technicznej.....	31
Rysunek 7. Syntetyczna ocena kryzysu w sferze przestrzenno - funkcjonalnej.....	32
Rysunek 8. Obszar zdegradowany gminy Bodzechów	37
Rysunek 9. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji gminy Bodzechów	44
Rysunek 10. Mapa Podobszaru 1. Bodzechowskiego.....	48
Rysunek 11. Zagrożenie powodziowe dla Podobszaru 1. Bodzechowskiego.	55
Rysunek 12. Zabudowa komunalna w sołectwie Bodzechów – budynki wymagające wymiany źródeł ogrzewania.....	61
Rysunek 13. Niska jakość zabudowy komunalnej wraz z otoczeniem przy ul. 6 sierpnia.	61
Rysunek 14. Budynek świetlicy wiejskiej w Bodzechowie – potencjał przestrzeni do wykorzystania na potrzeby mieszkańców.	61
Rysunek 15. Budynek i otoczenie świetlicy wiejskiej w Przyborowiu – potencjał terenu do wykorzystania na potrzeby mieszkańców.	61
Rysunek 16. Otoczenie świetlicy w wiejskiej w Goździelinie – potrzeba poprawa jakości zagospodarowania terenu.....	61
Rysunek 17. Plac zabaw w „górnym” Goździelinie – niska jakość terenu rekreacyjnego.	61
Rysunek 18. Mapa Podobszaru 2. Gromadzice.	73
Rysunek 19. Boisko w sąsiedztwie budynku dawnej szkoły – niska jakość infrastruktury sportowej.	80
Rysunek 20. Plac zabaw w centrum miejscowości – niska jakość wyposażenia i przestrzeni.	80

Rysunek 21. Budynek świetlicy wiejskiej i remizy OPS w Gromadziech.	81
Rysunek 22. Budynek dawnej zlewni w centrum Gromadzie – zły stan techniczny obiektu.	81
Rysunki 23 i 24. Budynek dawnej szkoły, w którym zlokalizowane są mieszkania socjalne – niezadawalający stan techniczny obiektu.	81
Rysunek 25. Kompleksowość zaplanowanej interwencji.	122
Wykres 1. Występowanie problemów społecznych w Podobszarze Bodzechowskim...	64
Wykres 2. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów społecznych w Podobszarze Bodzechowskim.	65
Wykres 3. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów przestrzennych w Podobszarze Bodzechowskim.	66
Wykres 4. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów gospodarczych w Podobszarze Bodzechowskim.	67
Wykres 5. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów środowiskowych w Podobszarze Bodzechowskim.	67
Wykres 6. Rodzaje przedsięwzięć mających ograniczyć negatywne zjawiska społeczne i gospodarcze w Podobszarze Bodzechowskim.	69
Wykres 7. Rodzaje przedsięwzięć mających ograniczyć negatywne zjawiska środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne w Podobszarze Bodzechowskim.	70
Wykres 8. Występowanie problemów społecznych w Podobszarze 2. Gromadzie.....	83
Wykres 9. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów społecznych w Podobszarze 2. Gromadzie.....	84
Wykres 10. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów przestrzennych w Podobszarze 2. Gromadzie.....	85
Wykres 11. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów gospodarczych w Podobszarze 2. Gromadzie.....	86
Wykres 12. Zbiorcza ocena natężenia poszczególnych problemów środowiskowych w Podobszarze 2. Gromadzie.....	86
Wykres 13. Rodzaje przedsięwzięć mających ograniczyć negatywne zjawiska społeczne w Podobszarze 2. Gromadzie.	87
Wykres 14. Rodzaje przedsięwzięć mających ograniczyć negatywne zjawiska środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne w Podobszarze 2. Gromadzie.	89

Załącznik. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno - przestrzennych

Załącznik w osobnym dokumencie.